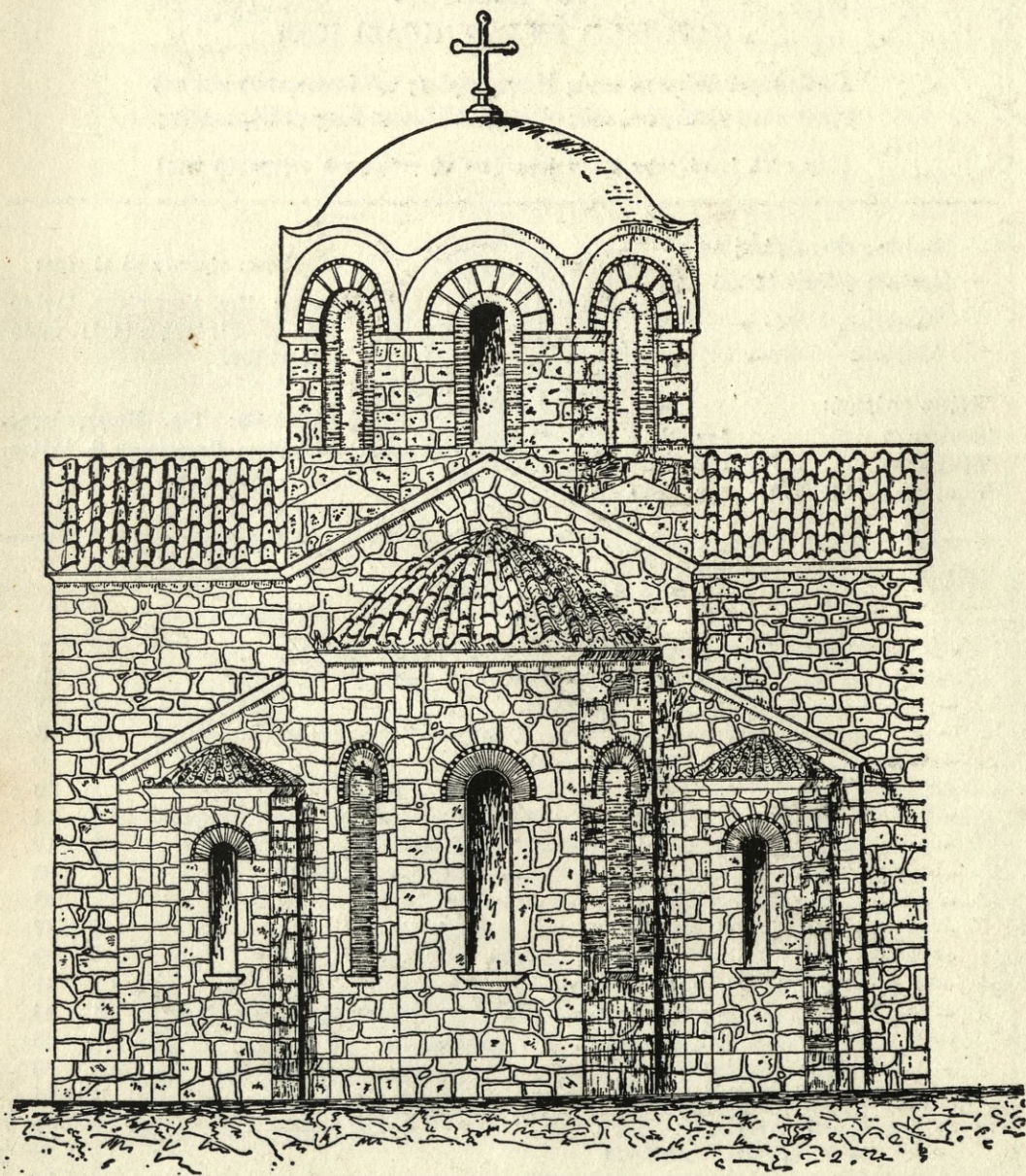


# Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ



ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

# ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ Γράμματα

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ  
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ «Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ  
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ 1900)

Κυκλοφορεί ανάμεσα στους Μικροχωρίτες του έσωτερικού και του  
έξωτερικού καθώς και τους φίλους του Μικρού Χωριού Εδρυτανίας.

(Σημ.: Τα ένυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τη γνώμη του συγγραφέα τους)

Περίοδος Β' — Χρόνος 13ος

Αριθμός φύλλων 11 και 12

Ιανουάριος — Μάρτιος και

Απρίλιος — Ιούνιος 1981

Ετήσια συνδρομή:

Έσωτερικού Δρχ. 500

Έξωτερικού Δολ. 20

Εταιριών, ΔΠΔΔ, κλπ. Δρχ. 1000



Υπεύθυνοι σύμφωνα με το νόμο:

Σύνταξης: Μεν. Κουτσούκης, Άγλαβ  
ρου 19—21, Άθήνα (404), τηλέφ.  
92.38.197.

Τυπογραφείου: Γερ. Μαυρογεώργης,  
Σεργίου Πατριάρχου 6, Άθήνα,  
τηλ. 36.07.938.

## Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

—Μιά ακόμη έκκληση: Για την αποπεράτωση της Μεταμόρφωσης	1
—Νεώτερες εισφορές στον Έρανο της Μεταμόρφωσης	2
—Βουνά και υγεία: Δρος Ε. Βαγιανού	3
—Πρόγραμμα Άγροτικού Τουρισμού: Δάνεια και χρηματικές ενισχύσεις	6
—Η Γενική Συνέλευση της Άδελφότητας	10
—Ιστορικοί έρανοι στο Μικρό Χωριό	20
—Τό Διήγημά μας: Δημ. Οικονόμου - Τσιρίγγα	24
—Αυτοβιογραφικά του † Πρεσβυτέρου Άθ. Παπαστάθη	27
—Διακεκριμένοι Μικροχωρίται της Πόλη: Δημ. Κ. Κοκκάλα	30
—Αυτοβιογραφικά: Μιχαήλ Νικολόπουλου	33
—Ο ρόλος της Έλληνίδος: Βασιλείου Κομματά	37
—Μικρό Χωριό: Δίδος Φωτεινής Σκανδάλη	39
—Ο ποιητής Χαρ. Δ. Τριανταφύλλης	41
—Περιγραφή του αρχαίου Καλλίου: Προέδρου Κλαυσίου, Α. Κονδύλη	43
—Άπο τη Δημοσιά μου: ποίημα Χ. Δ. Τριανταφύλλη	45
—Άπο τη Σκοπιά της Άδελφότητας	46
—Μικροχωρίτικα Γράμματα	51
—Κριτική του Βιβλίου	52
—Για την έθνική μας παράδοση	53
—Λίγα λόγια για κείνους που έφυγαν	54

Έξωφύλλο: Όψη του ί. ν. της Μεταμόρφωσης (1924) (κλισέ: προσφορά κ. Βασιλ. Βίγλα, Γραφικά Τέχναι).

# ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΕΚΚΛΗΣΗ για την αποπεράτωση τῆς Μεταμόρφωσης

Ἡ κατὰ Νόμο ἐγκεκριμένη Ἑρανικὴ Ἐπιτροπὴ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, αἰδεσιμότατο Παπαδημήτρη, ἀπ' τὸ κρεβάτι τοῦ πόνου στὸ Νοσοκομεῖο τῶν Κληρικῶν, ὅπου νοσηλεύεται καὶ τὸ Νέο Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἀδελφότητος, σὰς πληροφορεῖ ὅτι ὁ ἐργολάθος, ποῦ ἀναδείχτηκε κατὰ τὴ Δημοπρασίαν τῆς 21ης Σεπτεμβρίου περελθόντος ἔτους, ἄρχισε ἀπὸ τὴν 1η Ἰουνίου τὶς ἐργασίες ἐπισκευῆς. Ὡς σήμερα μαζεύτηκαν καὶ εἶναι κατατεθειμένες στὸ λογαριασμὸ τῆς Ἑρανικῆς Ἐπιτροπῆς στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα Καρπενησίου μαζὶ μὲ τοὺς τόκους σχεδὸν 1.200.000 δραχμῆς. Χρειαζόνται ὁμως ἀκόμη γιὰ ὅλες τὶς ἐργασίες ἐπισκευῆς σχεδὸν 800.000 δρχ. ἀκόμη ἀφοῦ ἡ προσφορὰ τῷ ἐργολάθῳ εἶναι 1.865.000 καὶ ἔχει διορισθεῖ καὶ ἐπιβλέπων Μηχανικός.

Ἔτσι ἀναγκαζόμεσθε νὰ προσφύγουμε καὶ πάλι στὴν ἀγάπη σας καὶ στὸ ἐνδιαφέρον σας γιὰ τὸ χωριὸ μας στὸ σύνολό του καὶ τὴν ὠραία Ἐκκλησίαν τῆς «Μεταμόρφωσης», ποῦ ἔγινε μὲ τόσους κόπους, φροντίδες καὶ χρήματα τῶν Παπῶν καὶ τῶν Πατέρων μας καὶ συμβολίζει τὸ Παλιὸ Χωριό, καὶ νὰ σὰς θερμοπαρακαλέσουμε ὅσοι δὲν μπορέσατε νὰ δώσετε ὡς τώρα, νὰ δώσετε ἔστω καὶ καθυστερημένα, ποτὲ δὲν εἶναι ἀργά, ὅσοι δώσατε ὀλίγα νὰ δώσετε περισσότερα καὶ ὅσοι δώσατε πολλὰ νὰ ξαναδώσετε, ἂν μπορεῖτε.

Παρακαλοῦμε νὰ δώσετε ὅλοι σύντομα ὥστε νὰ προχωρήσουν οἱ δουλειὲς συντομότατα καὶ νὰ τελειώσουν ὅπωςδήποτε μέχρι τὶς 31 τοῦ ἐρχομένου Σεπτεμβρίου τὸ ἀργότερο, ὅπως προβλέπει ἡ σύμβαση μὲ τὸν ἐργολάθον.

Οἱ εἰσφορὲς θὰ στέλνονται ἢ θὰ δίνονται ὅπως προβλέπει ἡ ἀρχικὴ ἐγκύκλιος καὶ θὰ δημοσιεύονται στὸ περιοδικὸ μας «Μικροχωρίτικα Γράμματα». Γιὰ κάθε ἀτομικὴ προσφορὰ θὰ παίρνετε ἐπίσημη ἀπόδειξη.

Ἀθήνα, 15 Ἰουνίου 1981

## Η ΕΡΑΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἱερεὺς Δ. Καραπάνος, Πρόεδρος  
Ἱερεὺς Ἀθαν. Παπαστάθης  
Βασ. Κομματᾶς, Ἰω. Δ. Δερματᾶς  
Δημ. Κοκκάλας, Ἄρ. Γιουρνᾶς  
Κλ. Κουτσούκης, Γ. Δημόπουλος  
Παντ. Λιάπης, Βασ. Μίχος

## ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Κλεομ. Κουτσούκης  
Γ. Χονδρὸς  
Γ. Δημόπουλος  
Κ. Δ. Θάνος  
Παντ. Λιάπης

## ΝΕΩΤΕΡΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΕΡΑΝΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ

1. Συμπληρωματικές και νεότερες εισφορές που δόθηκαν στον π. Παπαδημητρή, Πρόεδρο τής Έρανικής Έπιτροπής.

★	Δρχ.
Από Κρατικά Λαχεία, με φροντίδα κ. Καραπιπέρη, βουλευτή Εύρω- τανίας	20.000
Σωτηρία Δημητρακοπούλου - (Πα- παστάθη)	10.000
Μαρίτσα Μπάκη	1.000
Ζωή Ν. Δερματά § 150	6.421
Κων. Δ. Κατσούφος	1.000
Γεώργιος Τσατσαράγκος	1.000
Κασσιανή Τσατσαράγκου	1.000
Παντελής Νικολόπουλος	2.000
Διονυσία Ζουμπέρη	500
Βασίλ. Βλάχος § 50	2.150
Ίω. Τριανταφύλλου	1.000
Παν. Τριανταφύλλου	1.000
Παν. Ζήσιμος	740
Παύλος Γεωργόπουλος § 25	1.250
Εύφροσύνη Πανταζή § 50	2.505

★

2. Νεώτερες εισφορές στον κ. Γ. Δημό-  
πουλο.

Ευαγγελίας Καρανίκα εις μνήμην τής γιαγιάς της Αικ. Τσούμα	1.000
Μαργίτσας Άθ. Πλάκα εις μνήμην του συζύγου της Άθ. Πλάκα και έπι τή συμπληρώσει 3ας από του θανάτου του	3.000
Μιχαήλ Εύαγ. Κωστοπούλου	2.000
Άθηνάς Παπαδοπούλου και Άγά- της Στογιάννη εις μνήμην τών γονέων τών	1.000
Έλινας Ζαχαρίου - Θάνου	1.000
Άθαν. Ματσούκα	5.000
Μαργαρίτας Βονόρτα Δερματά	2.000
Έλένης Γαθρίλη - Πλάκα	1.000
Βιργινίας Δημοπούλου - Ζωγράφου εις μνήμην του συζύγου της 6' δόσις	2.000
Προηγούμενη δόσις	5.000
Σύνολον δόσεων	7.000
Πετρούλας Λάξου - Κομπορόζου	10.000
Ίουλιανή Γ. Τουλούπα - Πολύζου εις μνήμην τών γονέων και του συζύγου της	2.000
Γεωργίου Δημοπούλου εις μνήμην Κούλας Κουρουσβέλη γ' δόσις	30.000
Προηγούμεναι 15.000, 10.000	25.000
Σύνολον δόσεων	55.000

3. Στόν κ. Ίωάννη Δερματά (στή Θεο)νί-  
κη) δόθηκαν οι εισφορές τών:

Μαργίτσας Άθ. Πλάκα	2.000
Χρίστου Άθ. Πλάκα	1.000
Καλλιόπης Δ. Φωτίου	1.000
Ροδάνθης Εύγ. Τομπουλίδου	2.000
Ίουλιού Δημ. Μπαρτζουνιάνου	1.000

★

4. Στόν κ. Άρ. Γιουνά δόθηκαν οι εισφο-  
ρές τών:

Σεραφεΐμ και Δέσποινας Σ. Λιάπη εις μνήμην πατρός και μητρός	5.750
Άριστ. Γιουνά	5.000
Έλένης Π. Κομπορόζου	2.285

★

5. Στόν κ. Παντελή Λιάπη (Λαμία) δόθη-  
καν ακόμη οι εισφορές τών:

Δημήτριου Ροποτιά	500
Μαρίας Παπαϊωάννου	1.000
Στεργίου Δημούλη	1.000
Δημητρίου Βασιλείου	100
Παναγιώτη Τζιαβέλη	3.000
Δημητρίου Πενταγιώτη	1.000
Κων)νου Τρωγώδη	1.000
Λιόλιου Ίωάννη	1.000
Παναγιώτη Σπυρόπουλου	400
Χαΐδως Παπανάγνου	1.000
Ευγενίας Μακρή	1.000
Παπαχρήστου Σοφίας	1.000
Δημήτρης Άντωνίου	1.000

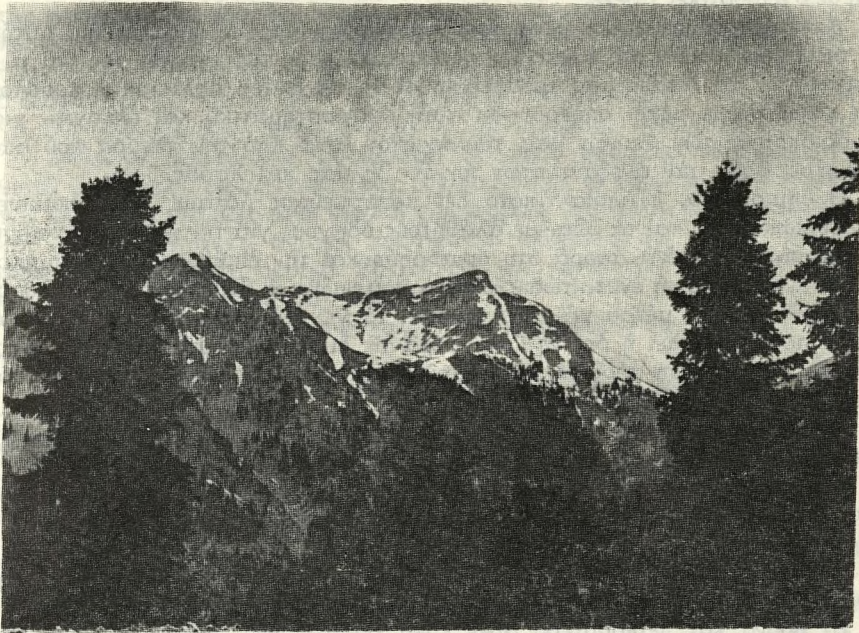
Σύνολον 13.000

★

6. Νεώτερες εισφορές στον κ. Κλ. Κου-  
τσούκη:

Άθανασίου Ν. Κεράνη	5.000
Β' δόσις	20.000
Σύνολο δόσεων	25.000
Κας Άντωνοπούλου - Τριχιά	500
Νικολάου Ι. Κομπορόζου εις μνή- μην Μαρίας Γιουνά	2.000
Ίωάννας Γ. Μπαμπανικολού (Κε- ράνη)	5.000
Ευγενίας Χαρ. Μαστρογεωργοπού- λου και τών παιδιών της Λίτσας, Μάρως και Σπύρου στή μνήμη του συζύγου και πατέρα τους	6.000
Χαραλάμπους	6.000
Παναγιώτη Γρατσούνη	3.000

(συνέχεια στή σελίδα 48)



**του Δρος ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΒΑΓΙΑΝΟΥ**

«Μοῦ φαίνεται βουνά πὼς εἶστε σείς  
ἢ πρώτη καὶ μεγάλη μου Πατρίδα»  
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Δὲν νομίζω ἄσκοπο νὰ τονίσω σὰν σὲ παρένθεση, ὅτι ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΟΡΕΙΝΗΣ ΒΙΩΣΗΣ θὰ εἶχε ἐξαιρετικὴ σημασία, διότι θὰ ὠδηγοῦσε ἀναπότρεπτα στὴν ὀργάνωση —ἀξιοποίηση τοῦ θουνοῦ, πραγματοποίηση ἱκανὴ νὰ προαγάγει στὴν εὐρύτερη κατανόηση καὶ στὴν πληρέστερη καὶ ἐντατικώτερη ἐκμετάλλευση τῶν ἀρετῶν του, ποῦναι ἀναμφισβήτητα τεράστιας σημασίας γιὰ τὴν προαγωγή τῆς εὐελιξίας, τὴν πρόληψη τῆς νοσήσεως καὶ τὴν ἀποκατάσταση, τὴν διατήρηση καὶ τὴν προαγωγή τῆς «ΑΚΕΡΑΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ» τοῦ ἀνθρώπου.

Αὐτὸ ἔχει ἰδιαίτερη σημασία γιὰ τὰ σημερινὰ δεδομένα τῆς νοσηρότητος καὶ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν αἰτιῶν ποῦ τὴν προκαλοῦν. Αὐτὴ ἡ ἐκμετάλλευση ὅλων τῶν «Υγειοδοτικῶν» ἀρετῶν τοῦ θουνοῦ καὶ ἡ ἀξιοποίησή τους ἀποτελεῖ γενικὰ γιὰ τὴν ἐποχὴ μας ἀνάγκη καθολικὴ καὶ ἐπιτακτικώτατη, ἡ ὁποία συνεχῶς θὰ ἐπιτείνεται - θ' αὐξάνει ἐξ' αἰτίας τῆς συνεχῶς αὐξανομένης ἔντασης τῆς σύγχρονης μορφῆς ζωῆς καὶ ἐκείνης ποῦ δύναται νὰ προβλεφθεῖ ὡς θεθαία ἀνέλιξή της.

Τὰ θουνά καὶ οἱ ἀκτές μας, ποῦ μὲ τόση πραγματικὰ σκανδαλώδη εὐνοια καὶ ἀπλοχεριά χάρισε στὴ Χώρα μας ἡ δημιουργία, πρέπει νὰ κατανοηθοῦν, ὅπως καὶ εἶναι, σὰν ἀνεκτίμητα δῶρα, ἱκανὰ νὰ μᾶς προαγάγουν, νὰ μᾶς ὀδηγήσουν σὲ ζηλευτὴ στάθμη «Ἀκέραιας Ὑγείας» ἂν ἀξιοποιηθοῦν πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτῆ, ὅπως καὶ ὅσο πρέπει.

Βασικὴ αἰτία, τῆς ἱστορικῆς ἀνεπίτρεπτης καθυστέρησης τῆς χώρας μας ἀνεξάρτητα τῶν ἄλλων, εἶναι ἡ κακὴ ὑγεία τοῦ λαοῦ μας.

Δυστυχῶς αὐτὸ δὲν ἔχει κατανοηθεῖ παρ' ὅτι ἡ Γῆ μας εἶναι ἡ πλουσιώ-

τερη σὲ ὑγειοδοτικές ἀρετές.

Ἀπελπιστικά καθυστερημένοι στὴν κατανόηση τῶν «Ἀξιῶν τῆς Γῆς» αὐτῆς καὶ τῆ σύμφωνη πρὸς τὶς ἐπιταγές τῆς ἐκμετάλλευση τῶν ἀρετῶν τῆς καὶ τῶν δυνατοτήτων, τὶς ὁποῖες μᾶς προσφέρουν οἱ ἀρετὲς αὐτές, πολὺ μικρὴ προσπάθεια κατεβάλαμε μέχρι σήμερα —κι αὐτὴ ὄχι συστηματικὴ καὶ ἔλλογη— γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν θουνῶν μας, τουλάχιστον ἔστω ἀπὸ τὴν πλευρὰ πού μᾶς ἐνδιαφέρει ἐδῶ, σὰν ἀνεξάντλητων πηγῶν Ὑγείας καὶ Χαράς.

Ἡ δημιουργία, ἡ ὁποία τίποτα δὲν κατασκεύασε μάταια, ἔχει προικίσει τὸν ἄνθρωπο ὅπως καὶ τὰ ζῶα—μὲ ἀλάθητους ὁδηγούς γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ «σκόπιμου» σ' ὅ,τι ἀφορᾷ στὴ συντήρηση καὶ τὴν ἐπιβίωσή τους. Βασικοὶ μεταξὺ αὐτῶν εἶναι ἡ ἐνστικτώδης ἀγάπη πού νιώθει ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸ «θουνο». Ἀπόδειξη καὶ μέτρο γι' αὐτὸ παρέχει τὸ γεγονός ὅτι παρ' ὅλη τὴν τραχύτητα πού ἐπιβάλλει ἡ ὀρεινὴ ζωὴ, παρὰ τὶς δυσχέρειες καὶ τοὺς κινδύνους, παρὰ τὴ δυσανάλογη πρὸς τὸ μῶχο πού ἀπαιτεῖ ἀπόδοσή τῆς, ὅλα τὰ θουνα, σ' ὅλα τὰ πλάτη τῆς Γῆς κατοικοῦνται.

Γιὰ ἀπόδειξη αὐτοῦ, τῆς ἀξίας δηλαδή τῆς ὀρεινῆς ζωῆς ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς θὰ ἀρκοῦσε νὰ ἐπικαλεσθῶ τὶς ἀμοιβές πού παρέχει στοὺς πιστοὺς τῆς. Χαρακτηριστικὰ τοῦ ὑγιούς καὶ καλοφτιαγμένου παιδιοῦ θὰ θρῆτε στὸ ὄρεσίβιο: Χρῶμα ὑγείας, μάτια λαμπερά, κορμοστασιὰ κυπαρισσένια, κινήσεις γεμάτες ἔλαστικότητα, σάρκες σφιχτοδεμένες.

Γεμάτος ζωντάνια, ἀκούρατος. Ἔτοιμος νὰ χαρεῖ μὲ τὸ παραμικρό. Γρήγορη ἀντίληψη καὶ μακροβιότητα.

Τὸ θουνὸ καὶ περισσότερο ὅταν εἶναι ὀργανωμένο, ἀποτελεῖ μοναδικῆς ὑξίας παράγοντα γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση, τὸν περιορισμὸ καὶ ὡς ἕνα βαθμὸ, ἐξουδετέρωση τῶν καταστροφικῶν γιὰ τὴν ψυχικὴ καὶ τὴ σωματικὴ ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου, συνειπειῶν τῆς «πολιτικῆς» καὶ τῆς «βιομηχανικῆς» ὀργάνωσης καὶ μορφῆς τῆς συγχρόνου ζωῆς.

Οἱ ἀρετές του πραγματικὰ ὑγειοδοτικὲς εἶναι δραστικὰ ἀντίδοτα ἀπὸ τὴ φθοροποιὸ δραστηριότητα τοῦ ἔξω - φυσικοῦ ἢ καλύτερα τοῦ ἔξω - ἀνθρώπινου περιβάλλοντος στὸ ὁποῖο ζεῖ ὁ ἄνθρωπος τῶν μεγαλοπόλεων. Ἀπὸ τὰ πρῶτα θήματά τῆς, σὰν ἐμπειρικὴ Τέχνη στὴν ἀρχὴ καὶ ὕστερα, σὰν Ἐπιστήμη, ἡ Ἱατρικὴ ἀπέθλεψε στὸ θουνὸ, σὰν σὲ βασικῆς σημασίας Συνεργό, στὴν προσπάθειά τῆς γιὰ τὴ διατήρηση τῆς Ὑγείας τοῦ Ἀνθρώπου καὶ γιὰ τὴν ἀποκατάστασή τῆς. Ἐμπιστεύθηκε σ' αὐτὸ τὴ θεραπεία ἀρρώστων καὶ τὴν καταπολέμηση ἀσθενειῶν, τὶς ὁποῖες δὲν μπορούσε νὰ καταπολεμήσῃ μονομερῶς ἡ ἴδια, μὲ ὅσα μέσα διέθετε, κατὰ καιροὺς. Καὶ τὸ θουνὸ δικαίωσε, σὲ πολὺ ἱκανοποιητικὸ βαθμὸ τὶς ἐλπίδες πού στήριξε σ' αὐτὸ ἡ Ἱατρικὴ. Καὶ σήμερα, παρ' ὅλη τὴν ἀφθονία τῶν μέσων, παρ' ὅλες τὶς ἐπιστημονικὲς καὶ τεχνικὲς κατακτήσεις καὶ παρ' ὅλα τὰ πράγματι θαυμαστά ἄλματα τῆς θεραπευτικῆς, τὸ θουνὸ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἕνας πολυτιμότετος σύν - θεραπευτὴς γιὰ ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ ἀρρώστων καὶ ἕνας ἀνυπέρβλητος γιὰ κάθε ἀναρρωνύοντα.

Οἱ ὀρεινοὶ εἶναι κατὰ κανόνα οἱ μακροβιότεροι καὶ σύγχρονα αὐτοὶ πού παρουσιάζουν τὸ μικρότερο ποσοστὸ νοσήσεως ἀπ' τὶς ἀρρώστειες τῶν καρδιακῶν ἀγγείων, τὶς ψυχικὲς καὶ νεοπλασιῶν, (πολισμικὲς - νόσοι φθορᾶς). Ἡ ἀναμφισβήτητη αὐτὴ διαπίστωση εἶναι καὶ ὁ δείκτης καὶ ἡ ἐκτίμηση τῆς Ὑγειοδοτικῆς δραστηριότητος τοῦ θουνοῦ, παρ' ὅλες τὶς κατακτήσεις καὶ τὰ ἐπιτεύγματά μας φθάσαμε σὲ μιὰ μορφὴ ζωῆς, ἐφ' ἑαυτῆς ἐντονώτατα νοσογονικῆς.

Αὐτὸς ὁ τρόπος ζωῆς, τὸν ὁποῖον οἱ ἴδιοι δημιουργήσαμε, εἶναι ὁ πιὸ ἀμειλικτος ἐχθρὸς τῆς Ὑγείας μας.

Χρησιμοποιήσαμε με τὸν χειρότερο τρόπο τὴν ἐξαιρετικὴ προνομία καὶ τὴν ἰκανότητα νὰ κατασκευάζουμε πέρα ἀπ' τὴ «φωλιά» μας καὶ τὸ εὐρύτερο περιβάλλον μας ἢ νὰ ἀσκοῦμε ἐπιρροή σ' αὐτὸ με τὶς κατασκευές μας, με ἀποτέλεσμα τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ φυσικὸ του περιβάλλον καὶ ὁ ἐξαναγκασμὸς του νὰ ζεῖ σ' ἓνα περιβάλλον τεχνικοδομικὸ - κοινωνικὸ ἄσποργο, ἔξω - φυσικὸ, ἔξω - ἀνθρώπινον, αἰτία τῆς σημερινῆς καθολικῆς νοσηρότητας.

Ζοῦμε σὲ περιβάλλον ποὺ ἀφαιρεῖ τὴ χαρὰ, ἐπιβάλλει τὸ ἄγχος, ἀντικαθιστᾷ τὸ ὀξυγόνον με τὰ καυσάερια, τὴν ἡσυχία με τὸ θόρυβον. "Ἐνα περιβάλλον ποὺ ἐπιβάλλει τὴν ἀδιάκοπη ἔνταση τῶν νεύρων, ὑποτάσσει τὶς οὐσιώδεις ἀνάγκες στὶς φανταστικές, ἀπαιτεῖ προσπάθεια προσαρμογῆς συνεχῆ καὶ εὐρους μεγαλύτερου ἀπὸ τὸ φυσικὸ. Καταπιέζει τὴν προσωπικότητα, ἐλαττώνει τὴν ἡλιακὴ ἀκτινοβολία κατὰ 30 - 40%.

Σ' ἓνα περιβάλλον ποὺ οἱ ψυχαγωγίες του μολύνουν τὴν ψυχὴ καὶ προάγουν τὴν νωθρότητα τοῦ πνεύματος.

Ἡ ζωὴ στὸ θουνὸ ὁσοδήποτε ὀλιγόχρονη, με τοὺς ἰδιάζοντας κλιματολογικοὺς ὄρους του εἶναι τὸ καλύτερο καὶ δραστικότερο ἀντίδοτο ἐνάντια στὴ φθοροποιὸ δραστηριότητα αὐτοῦ τοῦ περιβάλλοντος.

Τὸ ὄρεινὸ κλίμα, κράμα θαλάσσιου καὶ ἠπειρωτικοῦ, εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν εὐνοϊκὸ γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου.

Διευκολύνει τὴν ἀναπνοὴ καὶ τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος. Αὐξάνει τὴν ἀνταλλαγὴ τῆς ὕλης. Εἶναι ἀπηλλαγμένο ἀπὸ τὰ μικρόβια καὶ τὴν αἰθαλομίχλη ποῦναι στὶς πόλεις.

Ἡ ἀτμόσφαιρά του καθαρίζεται ἀδιάκοπα ἀπ' τὴν ἔρπουσα αὖρα. Ἡ συχνὴ ἐναλλαγὴ τῆς μετεωρολογικῆς εἰκόνας, τῶν νεφοσκεπῶν καὶ τῶν αἰθριῶν ἡμερῶν, ἢ διαύγεια τῆς ἀτμόσφαιρας, ἢ ἔντονη ἡλιοφάνεια, ἢ ἀδιάκοπη πνοὴ ρευμάτων κάνουν τὸ ὄρεινὸ κλίμα, περισσότερο εὐχάριστο καὶ τονωτικὸ τῶν φυσιολογικῶν ἀντιδράσεων τοῦ ἀνθρώπινου ὄργανισμοῦ. Ἡ ἔσκηση τὴν ὁποία ἐκ τῆς τεκτονικῆς του, τὸ θουνὸ ἐπιβάλλει ἀναπόφευκτα στὸν ἄνθρωπο, ἔχει ἐπίσης βασικὴ σημασία.

Ἡ μονήρης σκέψη, ἢ ἡσυχία, ὁ περιορισμὸς τῆς «κοινωνικότητος», ἢ ἔλλειψη τοῦ θορύβου, ἀρετὲς συγγενεῖς με τὴν ἔννοια «θουνό», ἔχουν βασικὴ σημασία γιὰ τὴν ἐξουδετέρωση τῆς νοσογόνου δραστηριότητος τῆς πολισμικῆς ζωῆς.

Ἄλλὰ τὸ θουνὸ καὶ ὡς τοπίο καὶ ὡς τεκτονικὴ καὶ αἰσθητικὲς ἀρετὲς δὲν ἔχει λιγότερη σημασία γιὰ τὴ ψυχικὴ ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐπίσης συμβάλλει στὴν ἀνύψωση τοῦ φρονήματος τοῦ ἀνθρώπου, στὴν ἰκανοποίηση γιὰ τὴν ἐπικράτησή του, στὸ ὑπερήφανο καὶ ἄγριο περιβάλλον καὶ στὴν τόνωση τῆς προσωπικότητός του.

Ἡ καλύτερη συμβουλὴ ποὺ μπορεῖ καὶ ὀφείλει νὰ δώσει ἡ Ἱατρικὴ, σὲ ὑγιεῖς καὶ ἀρρώστους καὶ μάλιστα σ' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι νομίζονται ὑγιεῖς, γιὰτι ἀπλῶς δὲν παρουσιάζουν φανερὰ συμπτώματα ἀρρώστιας, καὶ ποὺ ἀποτελοῦν δυστυχῶς τὴ μεγάλη πλειοψηφία, εἶναι νὰ τοὺς συστήσει νὰ ζητήσουν στὴν «ἔλλογη» ὄρεινὴ θίωση, ὁσοδήποτε χρονικὰ περιορισμένη, τὴν εὐεξία τὴν Ὑγεία καὶ τὴ χαρὰ, τὴν ὁποῖαν ἄλλοτε ὑποῦλα καὶ ἄλλοτε φανερὰ ὑποσκάπτουν τὸ «δομικὸ», τὸ «κοινωνικὸ» περιβάλλον καὶ ἢ «βιομηχανικὴ» ζωὴ τῶν μεγαλοπολέων.

Εἶναι βέβαιο ὅτι τὸ «θουνὸ» θὰ τοὺς βοηθήσει ἀποτελεσματικὰ, ἂν ζητήσουν τὴ βοήθειά του ἔγκαιρα, ἂν καὶ δὲν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις ποὺ τὸ θουνὸ βοηθᾷ τοὺς καθυστερημένους, στὴν ἀναζήτησή τους αὐτῆ.

(Ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ τὸ περιοδικὸ τοῦ ΕΕΣ Νεότητος τ. Δεκ. 1980)

# ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΟΡΕΙΝΑ ΧΩΡΙΑ

## Όροι και προϋποθέσεις για χορήγηση δανείων και χρηματικών ενισχύσεων

Επειδή πολλοί Μικροχωρίτες κατά καιρούς έδειξαν ένδιαφέρον για τη δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων στην περιοχή του Μικρού Χωριού, με τη σκέψη ότι θα τους ήταν χρήσιμο, κρίναμε σκόπιμο να αναδημοσιεύσουμε εδώ για πληρέστερη ενημέρωσή τους άποσπάσματα από το πρόγραμμα αγροτικού τουρισμού που έξαγγέλθηκε πρόσφατα.

Το πρόγραμμα του Άγροτικού Τουρισμού, που άρχισε να εφαρμόζεται από το υπουργείο Γεωργίας σε 21 Κοινότητες και 21 Άγρια νησιά της χώρας, αποτελεί πρωτότυπο θεσμό και το 1981 είναι η αρχή του προγράμματος. (Σ.Σ. περιλαμβάνεται και η Εύρυτανια).

Στις περιοχές αυτές οι κάτοικοι θα προβούν στην έπισκευή, ανακαίνιση, επέκταση οικημάτων που υπάρχουν μαζί με τον έξοπλισμό ή ανέγερση καινούργιων κατοικιών για ένοικίαση κατά τους θερινούς μήνες ή για κατοικία και ένοικίαση συγχρόνως.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η δημιουργία προϋποθέσεων για την αύξηση του γεωργικού εισοδήματος στις περιοχές που κατά κανόνα είναι όρεινές, προβληματικές, φτωχές αλλά παράλληλα υπάρχουν τα βασικά έργα ύποδομής (νερό, δρόμοι, φώς). Με τον τρόπο αυτόν θα δημιουργηθούν πρόσθετα κίνητρα για τη συγκράτηση των κατοίκων τους στην ύπαιθρο.

Παράλληλα το Πρόγραμμα προβλέπει και την προσέλευση συνταξιούχων που κατάρχονται από τις περιοχές αυτές και που έπιθυμούν να έγκατασταθούν μόνιμα στην ιδιαίτερη πατρίδα τους.

### Δικαιούχοι που θα ένταχθούν στο Πρόγραμμα

Αυτοί καθορίζονται από την ύπ' αριθ. 1514/81 Απόφαση της Οικονομικής Έπιτροπής και είναι:

α) Κάτοικοι — Άρχηγοί Οικογενειών των περιοχών που έχουν έπιλεγεί και οι όποιες αναφέρονται στην Τριμερή Υπουργική Απόφαση ύπ' αριθ. 271069/402/81.

β) Συνταξιούχοι που κατάρχονται από τις περιοχές αυτές και που έπιθυμούν να έπι-

στρέψουν στα χωριά τους για μόνιμη έγκατάσταση σ' αυτά και,

γ) Δήμοι, Κοινότητες, Συνεταιρισμοί, Μονές κλπ. για την κατασκευή ξενώνων μέχρι 15 Δωματίων ή την αξιοποίηση για τον ίδιο σκοπό παραδοσιακών κτιρίων.

Για κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες ισχύουν ειδικά κριτήρια και προϋποθέσεις. Έτσι,

α) Για τους μόνιμους κατοίκους - αρχηγούς οικογενειών, βασική προϋπόθεση είναι να έχουν κύρια απασχόληση την γεωργία ή την κτηνοτροφία ή την άλιεία και να υπάρχουν προοπτικές ότι θα ασχοληθούν για πέντε (5) χρόνια το λιγότερο με μία από τις απασχολήσεις αυτές. Πέρα από αυτή τη βασική προϋπόθεση πρέπει να υπάρχουν και τα έξης κριτήρια και προϋποθέσεις:

1) Να αποτελούν αυτότελες οικογενειακές μονάδες που ο αρχηγός ή τα μέλη τους ασχολούνται αυτοπροσώπως ή με αυτοεπιστασία για την γεωργία εν γένει.

2) Να αποτελούν αυτότελες οικογενειακές μονάδες που ο αρχηγός ή τα μέλη τους ασχολούνται με την γεωργία άσχετα αν έχουν και εισόδημα συμπληρωματικό από άλλο έπάγγελμα (έργατες, τεχνίτες κλπ.).

3) Να είναι ιδιοκτήτες οίκιας, που έπαρκει για την κάλυψη των οικογενειακών αναγκών τους και να περισεύουν δωμάτια, που μπορούν να διαρρυθμιστούν κατάλληλα, για την δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων.

4) Να είναι ιδιοκτήτες οίκιας, που έπαρκει για την κάλυψη των οικογενειακών τους αναγκών και συνεχόμενης οικόπεδικής έκτασης, ή όποια να παρέχει την ευχέρεια επέκτασης της οίκιας για την δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων.

5) Να είναι ιδιοκτήτες οίκιας που να



χρειάζεται μερική ή ριζική αναστήλωση, σε μέγεθος ικανό να καλύπτει τις ανάγκες της οικογένειας και να περισσεύουν δωμάτια για την δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων.

6) Να είναι ιδιοκτήτες ή μτελοῦς οίκιας μεγέθους ικανού, ὡστε όταν ἀποπερατωθεῖ, νὰ καλύπτει τις ἀνάγκες τῆς οἰκογένειας καὶ νὰ περισσεύουν δωμάτια γιὰ τὴν δημιουργία τουριστικῶν καταλυμάτων.

7) Νὰ εἶναι ιδιοκτῆτες ἰσογείου κατοικίες, πού νὰ καλύπτει τις ἀνάγκες τῆς οἰκογένειας τους καὶ νὰ ὑπάρχει ἡ δυνατότητα νὰ ἐπεκταθεῖ σὲ ὕψος, γιὰ τὴν δημιουργία τουριστικῶν καταλυμάτων.

8) Νὰ εἶναι ιδιοκτῆτες οἰκοδομήσιμων οἰκοπέδων κατὰ πλήρη κυριότητα στὰ ὁποῖα νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνέγερση νέων κατοικιῶν γιὰ ἐνοικίαση κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνες ἢ γιὰ κατοίκηση καὶ ἐνοικίαση συγχρόνως ὑπὸ τὴν προϋπόθεση ὅτι στεροῦνται ἄλλης κατοικίας ἢ ἡ ὑπάρχουσα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀξιοποιηθεῖ.

β) Γιὰ τοὺς συνταξιούχους πού ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπιστρέφουν στὰ χωριά τους γιὰ μόνιμη ἐγκατάσταση σ' αὐτά, βασικὴ προϋπόθεση εἶναι νὰ ἔχουν ἀποφασίσει τὴν μόνιμη ἐγκατάστασή τους τὸ λιγότερο γιὰ πέντε (5) χρόνια. Αὐτὸ τὸ δηλωθεῖ μὲ δήλωση τοῦ Ν.Δ. 105/69 «Περὶ ἀτομικῆς εὐθύνης τοῦ δηλοῦντος». Ἡ μὴ ἀπόρριψη τῆς ὑποχρέωσης αὐτῆς, ἐκτὸς τῶν κυρώσεων πού ἐπιβάλλονται μὲ βάση τὸ παραπάνω Ν.Δ., συνεπάγεται καὶ οἰκονομικὲς κυρώσεις.

γ) Γιὰ τὴν κατασκευὴ ξενώνων μέχρι 15 δωματιῶν ἢ τὴν ἀξιοποίηση γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ παραδοσιακῶν κτιρίων (μοναστηρίων, κλπ.) ἀπὸ τοὺς Δήμους, τῆς Κοινότητες, τοὺς Συνταξιοδοτούμενους, τῆς Μονῆς κλπ. δὲν ὑπάρχουν περιορισμοί, ἐκτὸς τῶν οἰκονομικῶν περιορισμῶν.

Τὸ πρόγραμμα γιὰ τὸ 1981 προβλέπει τὰ ἑξῆς δάνεια καὶ οἰκονομικὲς ἐνισχύσεις (κίνητρα) γιὰ κάθε κατηγορία δικαιούχων:

α) Γιὰ τοὺς μόνιμους κατοίκους ἀρχηγούς οἰκογενειῶν.

1) Χορήγηση ἐπιδοτήσεως πού ἀνέρχεται σὲ 500) ο τοῦ δανείου πού θὰ τοὺς χο-

ρηγηθεῖ ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα καὶ τὸ ὁποῖο θὰ διαφοροποιεῖται ἀνάλογα μὲ τὸ κατάλυμα καὶ τὸ ὕψος τῆς δαπάνης. Τὸ δάνειο αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ 500.000 δρχ.

Π α ρ ἄ δ ε ι γ μ α : Ἄν ἕνας ἐνδιαφερόμενος ὑποβάλει μελέτη γιὰ κατάλυμα ὕψους δαπάνης 400.000 δρχ. θὰ πάρει δάνειο 400.000 δρχ. Ἄν τὸ ὕψος τῆς δαπάνης εἶναι 800.000 δρχ. θὰ πάρει δάνειο 500.000 δρχ., ἐνῶ τῆς ὑπόλοιπες 300.000 δρχ. τῆς δαπάνης θὰ καλύψει ἀπὸ δικὰ του χρηματικὰ ποσά. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιδότηση τοῦ δανείου, θὰ εἶναι 200.000 δρχ. στὴν πρώτη περίπτωση καὶ 250.000 δρχ. στὴ δεύτερη. Ἔτσι ὁ δανειοδοτούμενος τελικὰ θὰ ἔχει ὑποχρέωση ἐξοφλήσεως δανείου ὕψους 200.000 δρχ. καὶ 250.000 δρχ. ἀντίστοιχα, ἀφοῦ τὸ ὑπόλοιπο ποσὸ τοῦ δανείου ἀποτελεῖ ἐπιδότηση τοῦ Κράτους, δηλαδὴ δωρεὰν ἐπιχορήγηση.

2) Τὸ παραπάνω δάνειο θὰ ἐξοφληθεῖ σὲ 20 χρόνια μὲ διετὴ περίοδο χάριτος, πράγμα πού σημαίνει ὅτι κατὰ τὰ δύο πρῶτα χρόνια δὲν θὰ πληρωθεῖ κανένα ποσὸ γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ δανείου. Τὸ ἐπιτόκιο θὰ εἶναι μειωμένο κατὰ 7 ποσοστιαίες μονάδες, ἀπὸ ἐκεῖνα πού ἰσχύουν σήμερα γιὰ παρόμοιες μονάδες πού δὲν θὰ πληρώσει ὁ δανειοδοτούμενος θὰ ἐπιδοτηθοῦν ἀπὸ τὸ Κράτος ἢ ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ τὴν Ε.Ο.Κ.

3) Χορήγηση οἰκοδομικῆς ξυλείας ἀπὸ τῆς δασικῆς ἐκμεταλλεύσεις μὲ εὐνοϊκούς ὅρους. Ἡ ξυλεία αὐτὴ χορηγεῖται μόνον ἐφόσον κρίνεται ἀναγκαῖα κατὰ περίπτωσιν δανειοδοτουμένου καὶ αὐτὸ θὰ προκύπτει ἀπὸ τὴν σχετικὴ ἀρχιτεκτονικὴ μελέτη.

β) Γιὰ συνταξιούχους πού ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπιστρέφουν στὰ χωριά τους γιὰ μόνιμη ἐγκατάσταση.

1) Χορήγηση ἐπιδοτήσεως πού ἀνέρχεται σὲ ποσοστὸ 300) ο τοῦ δανείου πού θὰ χορηγηθεῖ σὲ κάθε ἐνδιαφερόμενο ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα καὶ τὸ ὁποῖο ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη κατηγορία δικαιούχων θὰ διαφοροποιεῖται. Τὸ δάνειο αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ 300.000 δρχ.

**Π α ρ ά δ ε ι γ μ α :** "Αν ὁ ἐνδιαφερόμενος τῆς κατηγορίας αὐτῆς υποβάλει μελέτη γιά κατάλυμα ὕψους δαπάνης 200.000 δρχ., θά πάρει δάνειο 200.000 δρχ. καί ἂν ὕψους 500.000 δρχ. θά πάρει δάνειο 300.000 δρχ. ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπο ποσό τῶν 200.000 δρχ. θά καλύψει ἀπὸ δική του χρηματοδότηση. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιδότηση τοῦ δανείου θά εἶναι 60.000 δρχ. στὴν πρώτη περίπτωση καί 90.000 δρχ. στὴ δεύτερη. Ἐτσι ὁ δανειοδοτούμενος τελικὰ θά ἔχει υποχρέωση ἐξοφλήσεως δανείου 140.000 δρχ. καί 210.000 δρχ. ἀντίστοιχα, ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπο τοῦ δανείου ἀποτελεῖ ἐπιδότηση τοῦ Κράτους, δηλαδή δωρεὰν ἐπιχορήγηση.

2) Τὸ παραπάνω δάνειο θά ἐξοφληθεῖ σὲ 12 χρόνια μὲ διετὴ περίοδο χάριτος, πράγμα πού σημαίνει ὅτι κατὰ τὰ δύο πρῶτα χρόνια δὲν θά πληρωθεῖ κανένα ποσό γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ δανείου. Τὸ ἐπιτόκιο θά εἶναι μειωμένο κατὰ 5 ποσοστιαίες μονάδες ἀπὸ ἐκεῖνο πού ἰσχύουν σήμερα σὲ παρόμοιες περιπτώσεις.

3) Χορήγηση οἰκοδομικῆς ξυλείας καί στὴν προηγούμενη κατηγορία δικαιούχων.

γ) Γιά τὴν κατασκευή ξενώνων μὲχρι 15 δωματίων ἢ τὴν ἀξιοποίηση γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ παραδοσιακῶν κυριῶν (μοναστηρίων κλπ.) ἀπὸ Δήμους, Κοινότητες, Συνεταιρισμούς, Μονές κλπ.).

1) Χορήγηση ἐπιδότησεως πού ἀνέρχεται σὲ 50% ο τοῦ δανείου πού θά χορηγηθεῖ κατὰ περίπτωσιν καί πού θά διαφοροποιεῖται ἀνάλογα μὲ τὸν ἀριθμὸν δωματίων τῶν ξενώνων καί τὸ ὕψος τῆς δαπάνης.

Τὸ δάνειο αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ 5.500.000 δρχ. γιὰ ξενῶνα 15 δωματίων.

**Π α ρ ά δ ε ι γ μ α :** "Αν μιὰ Κοινότητα υποβάλει μελέτη γιὰ ξενῶνα 15 δωματίων ὕψους δαπάνης 5.500.000 δρχ., θά πάρει δάνειο 5.500.000 δρχ. καί ἂν ὕψους 10 ἑκατομ. δρχ. θά πάρει δάνειο 5.500.000 δρχ. ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπο ποσό τῶν 4.500.000 δρχ. θά καλύπτει ἀπὸ δικὰ τῆς χρηματικὰ ποσά. Ἄν ἡ μελέτη ἀφορᾷ ξενῶνα 10 δωματίων ὕψους δαπάνης 5.500.000 δρχ., θά πάρει δάνειο μειωμένο ἀναλογικὰ κατὰ τὰ

5 δωμάτια, δηλαδή περίπου 3.700.000 δρ. (ἀκριβῶς 3.666.667 δρχ) ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπο θά καλυφθεῖ ἀπὸ δικὰ τῆς χρηματικὰ ποσά.

2) Τὸ παραπάνω δάνειο θά ἐξοφληθεῖ σὲ 20 χρόνια μὲ διετὴ περίοδο χάριτος, πράγμα πού σημαίνει ὅτι κατὰ τὰ δύο πρῶτα χρόνια δὲν θά πληρώσουν κανένα ποσό γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ δανείου.

Τὸ ἐπιτόκιο θά εἶναι μειωμένο κατὰ 7 ποσοστιαίες μονάδες ἀπὸ ἐκεῖνα πού σήμερα σὲ παρόμοιες περιπτώσεις. Ἐφιστάται ἢ προσογὴ τῶν ἐνδιαφερομένων γιὰ τὴν ἀνάγκη νὰ ὑπάρχουν καί νὰ τηρηθοῦν οἱ προϋποθέσεις ὅπως ὀρίζονται παραπάνω, γιὰ νὰ ἐνταχθοῦν στὸ Πρόγραμμα τοῦ Ἄγροτικοῦ Τουρισμοῦ. Σὲ περίπτωση πού ὀρισμένοι ἐνταχθοῦν στὸ Πρόγραμμα, ἀλλὰ τελικὰ δὲν θά τηρήσουν τοὺς περιορισμοὺς πού ἔχουν τεθεῖ καί πού ἀποτελοῦν τὶς βασικὲς προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἐνταξιν, αὐτοὶ θά υποχρεωθοῦν νὰ ἐπιστρέψουν ὀλόκληρη τὴν ἐπιδότηση πού ἔχουν πάρει, μαζί μὲ τὸ ποσὸ τοῦ τόκου πού ἀντιστοιχεῖ στὶς μειωμένες κατὰ περίπτωσιν ποσοστιαίες μονάδες τοῦ ἐπιτοκίου. Ἐτσι στὴν περίπτωση αὐτή, οἱ δανειοδοτηθέντες θά εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἐξοφλήσουν ὀλόκληρο τὸ δάνειο (χωρὶς ἐπιδότηση), μὲ ἐπιτόκιο, αὐτὸ πού ἰσχύει γιὰ παρόμοιες περιπτώσεις σήμερα.

Τὰ δικαιολογητικὰ πού πρέπει νὰ προσκομίσει κάθε ἐνδιαφερόμενος πού ἔχει τὶς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις εἶναι τὰ ἑξῆς:

— Αἴτηση μὲ τὴν ὁποία θά ζητᾷ δάνειο προκειμένου νὰ ἐνταχθεῖ στὸ Πρόγραμμα Ἄγροτικοῦ Τουρισμοῦ ὅπως τὸ συνημένο ὑπόδειγμα.

— Ὑπεύθυνη δήλωση τοῦ Ν.Δ. 105/69, στὴν ὁποία νὰ δηλώνει ὅτι εἶναι μόνιμος κάτοικος τῆς Κοινότητος ἢ τοῦ Δήμου, θεωρημένη ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Κοινότητος ἢ τὸν Δήμαρχο καί ὅτι θά παραμείνει στὸ Δῆμο ἢ στὴν Κοινότητα τὸ λιγότερο γιὰ πέντε (5) χρόνια καί θά ἀσχοληθεῖ μὲ τὴν γεωργία ἐφόσον πρόκειται γιὰ μόνιμους κατοίκους - ἀρχηγούς οἰκογενειῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς συνταξιούχους πού ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπιστρέψουν στὰ χωριά τους γιὰ μόνιμη ἐγκατάσταση θά πρέπει νὰ δηλωθεῖ ὅτι θά

παραμείνουν τὸ λιγότερο πέντε (5) χρόνια στὰ χωριά τους.

Τὰ παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται στὶς κατά τόπους Δ) νσεις Γεωργίας τῶν Νομῶν στοὺς ὁποίους ἐφαρμόζεται τὸ Πρόγραμμα καὶ ἀποτελοῦν τὰ πρῶτα ἀπαραίτητα δικαιολογητικά γιὰ τὴν ἔναρξη τῆς διαδικασίας, προκειμένου ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ ἐνταχθεῖ στὸ Πρόγραμμα Ἀγροτικοῦ Τουρισμοῦ.

Ἀφοῦ λάβει χώρα μιὰ ὑπηρεσιακὴ διαδικασία γιὰ τὴν ἐπιλογή τῶν δικαιούχων, τὴν ἔγκριση καὶ τὴν κατανομὴ τῶν πιστώσεων ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο Γεωργίας, τότε ὁ ἐνδιαφερόμενος θὰ λάβει εἰδοποίηση, γιὰ τὴν ἔγκριση τῆς αἰτήσεώς του καὶ τὴν ἔνταξή του στὸ πρόγραμμα, μὲ τὴν ὁποία θὰ καλεῖται μέσα σὲ 20 ἡμέρες νὰ προσέλθει στὸ ἀρμόδιο Ὑποκατάστημα τῆς ΑΤΕ γιὰ

τὴν σύναψη τοῦ δανείου. Στὴ φάση αὐτὴ τῆς συνάψεως τοῦ δανείου, θὰ πρέπει νὰ προσκομίσει καὶ τὰ ἐξῆς πρόσθετα δικαιολογητικά:

—Οἰκοδομικὴ Ἔδεια ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Πολεοδομίας τοῦ Νομοῦ ἢ ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Κοινότητος γιὰ ὀρισμένες εἰδικές περιπτώσεις. Πάντως γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ συμβουλευθεῖ τὴν Διεύθυνση Γεωργίας ἢ τὴν Διεύθυνση Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Νομοῦ.

—Ἀρχιτεκτονικὴ Μελέτη ἐπισκευῆς ἢ ἐπεκτάσεως ἢ ἀνακαινίσεως ἢ κατασκευῆς τοῦ οἰκήματος. Ἡ μελέτη αὐτὴ θὰ γίνεῖ ἀπὸ μηχανικό. Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ θὰ πρέπει νὰ συμβουλευθεῖ τὴν Δ) νση Γεωργίας τοῦ Νομοῦ.

—Τίτλους κυριότητος τοῦ οἰκοπέδου.

## ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ " ΧΕΛΙΔΩΝΑ ..

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΙΚ. ΤΣΙΑΧΡΗ

ΤΗΛ. (0237) 41.221  
(0231) 24.612

ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ  
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

## MOTEL HELLAS

BAR - RESTAURANT - HOTEL

ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Τηλ. (0237) 4 12 06 — Τηλ. Λαμίας (0231) 2 92 80

Διεύθυνση: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΝ. ΤΖΑΒΕΛΗΣ

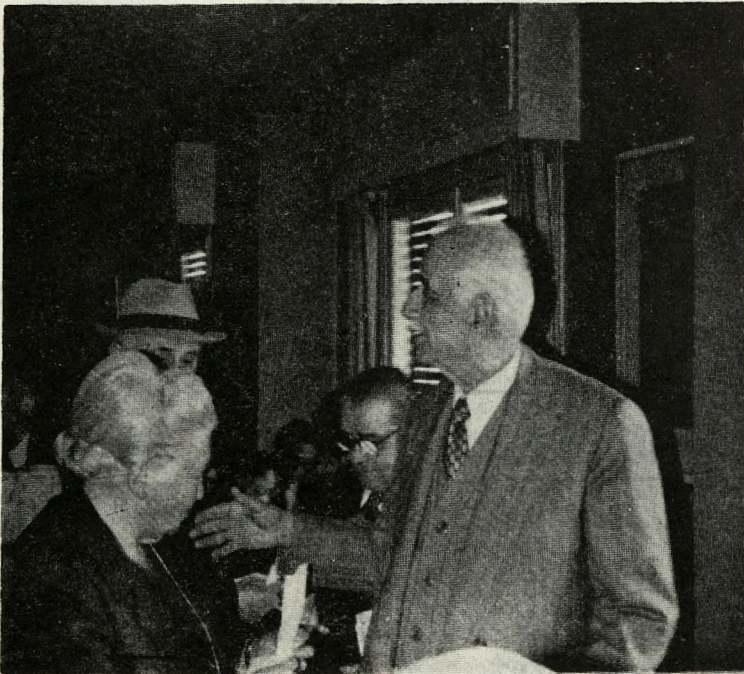
# Η ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

## (Περίληψη Πρακτικῶν)

Μετά από πρόσκληση τοῦ Δ.Σ., ἔγινε ἡ ἐτήσια Τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευση τῆς Ἀδελφότητος στὶς 12 Ἀπριλίου στὴν εὐγενῶς παραχωρηθεῖσα αἴθουσα τῆς Ἐνώσεως Λαμιέων, Βηλαρᾶ 1, Ὀμόνοια. Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως ἐκλέχτηκε διὰ βοῆς ὁ κ. Χρ. Θάνας καὶ Γραμματέας ὁ κ. Γ. Δημόπουλος.

Πρὶν γίνεи ἡ ἔναρξι τῶν ἐργασιῶν τῆς ἡ Συνέλευση τήρησε ἐνὸς λεπτοῦ σιγῆ εἰς μνήμην τῶν Μικροχωριτῶν ποὺ πέθαναν τὴν περασμένη χρονιά, ὅπως οἱ: Ἀθηνᾶ Χρ. Φλέγγα, Ἐλένη Νικολοπούλου, Χρυσούλα Σταμπολίτη, Στέλλα Μητσοπούλου, Εὐφροσύνη Ζορμπαλά, Σοφία Κουτσούκη, Ἰωάννης Ζορμπαλάς, Ἐλένη Παναγιώτου, Μαίρη Ε. Ζορμπαλά, Φωτεινὴ Μπούρα (Μουχρίτσα), Δημ. Κωστόπουλος, Τρύφων Κυρίτσης, Ἄθαν. Δουλαβέρης, Εὐθαλία Χονδροῦ (ΗΠΑ), Αἰκατερίνη Πλατσούκα, Μαρία Κ. Γιουρνᾶ, Αἰκατ. Φουσέκη (Ζησίμου), Σοφία Φλώρου (Πέτσικα), Ἰωάννης Χρ. Φλέγγας (ΗΠΑ).

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἀπερχομένου Δ.Σ. κ. Κλ. Κουτσούκης πρὶν ἀρχίσει τὸν ἀπολογισμὸ ἐπέσυρε τὴν προσοχὴ τῆς Συνελεύσεως στὸ ὅτι φέτος ἡ Ἀδελφότητα συμπλήρωσε 80 χρόνια ζωῆς καὶ αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ θεωρηθεῖ σὰν ἓνα ἐξαιρετικὸ γεγονός. Γιατὶ δείχνει ὅτι ἡ Ἀδελφότητά μας δὲν εἶναι ἓνα Σωματεῖο ποὺ ἰδρύ-



Ἀπὸ τὴ Γενικὴ Συνέλευση τῆς 12 Ἀπριλίου 1981. Διακρίνονται: Ἡ κυρία Βασιλικὴ Ἰ. Κεράνη, ὁ θαλαρὸς Δάσκαλος κ. Γεώργιος Παπαδῆς, ὁ κ. Ἰωάν. Κεράνης, ὁ κ. Παναγ. Παπαδῆς κ.ἄ.

θηκε μόλις χθές αλλά πίσω του έχει μιὰ σημαντική ιστορία. Τὸ γεγονός αὐτὸ ὁμῶς δημιουργεῖ σὲ μᾶς τοὺς μεταγενέστερους τὴν ὑποχρέωση νὰ συνεχίσουμε τὴ δράση της γιὰ νὰ ἐκπληρώσουμε τοὺς δραματισμοὺς τῶν πατέρων μας καὶ πρώτων ἰδρυτῶν τῆς Ἀδελφότητος. Γι' αὐτὸ ἡ Γεν. Συνέλευση ἔκαμε δεκτὴ τὴν πρόταση, ὅπως ὀργανωθοῦν ἑορταστικὲς ἐκδηλώσεις στὸ χωριὸ ἢ καὶ στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ τιμηθεῖ ἡ μνήμη τῶν ἰδρυτῶν καὶ πρωτεργατῶν τῆς Ἀδελφότητος.

Μπαίνοντας στὸν κυρίως ἀπολογισμὸ ὁ Πρόεδρος τοῦ ἀπερχομένου Δ.Σ., ἔθιξε τὰ ἀκόλουθα θέματα (περιληπτικά).

1. Ἔρανος γιὰ τὴν Μεταμόρφωση: Συγκεντρώθηκε τὸ ποσὸ τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου χάρις στὴν πρόθυμη συμπαράσταση ὄλων τῶν Μικροχωριτῶν. Ἄν καὶ δὲν συμπληρώθηκε ὄλο τὸ ποσὸ, ὁ ἐργολάβος εἶναι ἕτοιμος νὰ μεταβεῖ στὸ χωριὸ γιὰ ἔναρξη ἐργασιῶν. Ὁ κ. Γ. Δημόπουλος, ὁ ὁποῖος ψυχῇ τε καὶ σώματι παρακολουθεῖ τὸ θέμα, θὰ σᾶς δώσει ὅλες τὶς σχετικὲς λεπτομέρειες.

2. Ξενοδοχεῖο: Ὅλες οἱ προβλέψεις εἶναι αἰσιόδοξες ὅτι τὸ Ξενοδοχεῖο θὰ συνεχίσει νὰ δουλεύει καλὰ καὶ εἶναι προφανὲς ὅτι ὁ νέος ξενοδόχος προσπαθεῖ φιλότιμα νὰ ἀνταποκρίνεται στὶς ὑποχρεώσεις του. Πρέπει θέβαια καὶ ἐμεῖς νὰ τὸν βοηθήσουμε ὅσο μπορούμε. Ὁ Πρόεδρος ἐξέφρασε καὶ δημοσίᾳ τὶς εὐχαριστίες τοῦ Δ.Σ. πρὸς τὸν κ. Π. Μπάρλα γιὰ τὴν διευκόλυνση ποὺ παρέσχε δανείζοντας τὴν Ἀδελφότητα. Εὐτυχῶς καὶ ἡ Ἀδελφότης κατάφερε σύντομα νὰ ἐπιστρέψει τὸ δάνειο ποὺ ἔλαβε. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πρεσφάρισμα τῶν τοίχων ὀλοκληρώθηκε καὶ ἡ τοποθέτηση τῶν νέων τζαμλικιῶν στὴ βορειοδυτικὴ πλευρὰ τοῦ Ξενοδοχείου.

3. Ἀνακαίνιση τῆς πλατείας: Τὸ Δ.Σ. συνέχισε καὶ ὀλοκλήρωσε τὴν ἀνακαίνιση τῆς πλατείας, ἡ ὁποία στρώθηκε μὲ πλάκες Πηλίου χάρις στὴ γενναιόδωρη προσφορὰ τοῦ κ. Μάχου Κομπορόζου, ὁ ὁποῖος κατέβαλε τὴ μισὴ δαπάνη τοῦ ὄλου ἔργου. Τὸ ὑπόλοιπο ποσὸ καλύφθηκε ἀπὸ τὸ Ταμεῖο τῆς Ἀδελφότητος δηλ. μὲ ἕκτακτες εἰσφορὲς τῶν μελῶν κ.λ.π. Γι' αὐτὸ μετὰ ἀπὸ σχετικὴ πρόταση ἡ Συνέλευση ἀνεκήρυξε τὸν κ. Μ. Κομπορόζο «Μέγα Εὐεργέτη» τῆς Ἀδελφότητος.

Παράλληλα μὲ τὴν πλακόστρωση ἔγινε ἡ ἀνακαίνιση τοῦ τοίχου, ὅπου εἶναι οἱ θρύψες, χάρις στὴ φιλότιμη προσφορὰ ἑνὸς ἐνθουσιώδους καὶ φανατικοῦ φίλου τοῦ χωριοῦ μας, τοῦ κ. Αὐγέρη Αὐγερόπουλου. Ἡ Συνέλευση ἔκανε δεκτὴ τὴν πρόταση καὶ ἀνεκήρυξε τὸν κ. Αὐγερόπουλο ἐπίτιμο Σύμβουλο τῆς Ἀδελφότητος.

4. Περίφραξη νεκροταφείου: Χάρις στὴν πρωτοβουλία καὶ χρηματικὴ ἐνίσχυση μελῶν τῆς Ἀδελφότητος ὀλοκληρώθηκε καὶ ὠραιοποιήθηκε σημαντικὰ ὁ χώρος τοῦ νεκροταφείου στὶς Καψάλες. Πρὸς ὄλους αὐτοὺς ἐκφράζουμε τὶς εὐχαριστίες μας.

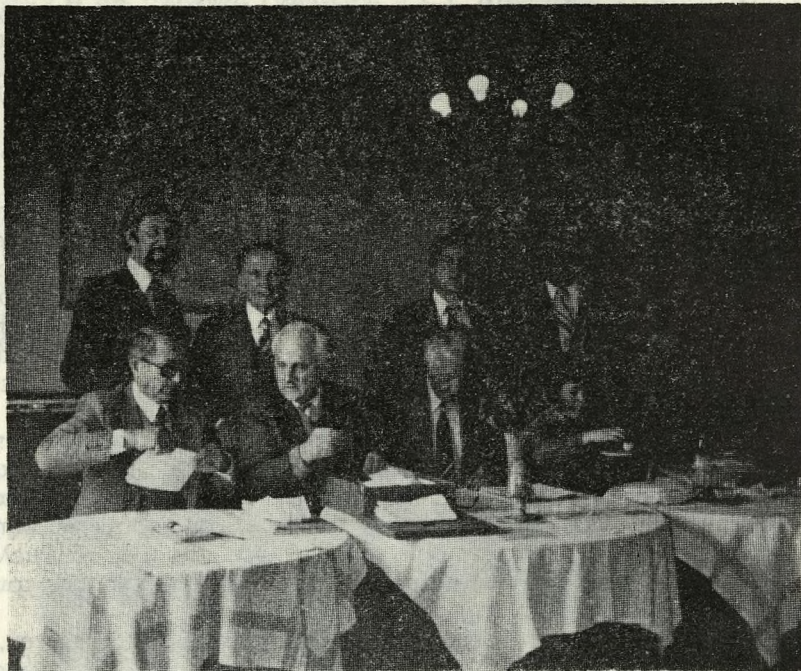
5. Ὑπῆρξαν θέβαια καὶ ἄλλα μικρότερα ἔργα ποὺ τὸ Δ.Σ. φρόντισε νὰ γίνου, ὅπως ὁ καθαρισμὸς τῶν δύο ὑδραγωγείων στὸ Χάνι καὶ στὸν Ἀη-Θανάση, ὁ καθαρισμὸς τῶν δρόμων, τῶν αὐλακιῶν κ.λ.π.

6. Τὸ Δ.Σ. ἔκαμε ἐπίσης ποικίλες παραστάσεις στὶς ἀρμόδιες ἀρχές γιὰ χρονίζοντα θέματα τοῦ χωριοῦ ὅπως εἶναι τὸ στρώσιμο τοῦ δρόμου μεταξύ νέου καὶ παλαιοῦ οἰκισμοῦ, ἡ τοποθέτηση τηλεφώνου στὸν παλαιὸ γαιτὶ τὸ ὑπάρχον δὲν ἔπαρκει κι ἐκτὸς αὐτοῦ παθαίνει συχνὰ βλάβες μὲ συνέπεια νὰ κόβεται ἡ τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία γιὰ μέρες! Σχετικὲς ἐπιστολὲς ποὺ ἔκαμε τὸ Δ.Σ. πρὸς ἀρμόδιες Ὑφυπουργοὺ Συγκοι-

νωνιῶν κ. Μούτσιο καὶ στὸν ΟΤΕ, ἔμειναν ἀναπάντητες ἂν καὶ εἶναι γνω-  
στό ὅτι μπαίνουν ἀκόμη τηλέφωνα σὲ σπίτια τῶν γνωστῶν γύρω χω-  
ριῶν!

Γι' αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα θέματα ἔχουμε πάρει ἕνα σωρὸ ὑποσχέ-  
σεις ἀλλὰ καμιὰ ἀπ' αὐτὲς δὲν ὑλοποιήθηκε ἀκόμα.

7. Μνημεῖα: Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἔργα ποὺ ἔγιναν, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα  
ποὺ δὲν ἔγιναν. Καὶ ἕνα ἀπ' αὐτὰ εἶναι ἡ ἀνέγερση τῶν ὀφειλομένων  
μνημεῖων, ὅπως γιὰ τοὺς 11 ποὺ ἐκτελέστηκαν στὶς Λόγγοβες ἀπὸ τοὺς  
Ἰταλοὺς, γιὰ τοὺς Παπα - Βαστάκη καὶ Κατσιμίχα ποὺ κἀηκαν ζωντανοὶ



Ἀπὸ τὴ Γενικὴ Συνέλευση τῆς 12 Ἀπριλίου 1981. Καθήμενοι ἀπὸ τὰ  
δεξιὰ ὁ κ. Χρ. Θάνος, Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως καὶ τὰ μέλη τῆς  
Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τὸ ἔργον οἱ κ.κ. Ἄρ. Θάνος, Νικ. Κερά-  
νης, Δημ. Πέτσικας. Ὁρθοί, τὸ μέλη τοῦ ἀπερχομένου Δ. Συμβουλίου.

ἀπ' τοὺς Ἰταλοὺς στὸ σπίτι τοῦ γιατροῦ Πιστιόλη, ἕνα μνημεῖο γιὰ ὅ-  
λους τοὺς πεσόντες Μικροχωριῖτες στοὺς διάφορους ἀπελευθερωτικούς  
ἀγῶνες καὶ τέλος μνημεῖο γιὰ τοὺς 13 Μικροχωριῖτες ποὺ θάφτηκαν ζων-  
τανοὶ μὲ τὴν κατολίσθηση, τὴ μαύρη ἐκείνη μέρα τοῦ 1963.

Γιὰ τὰ δυὸ πρῶτα μνημεῖα, προκειμένου νὰ γίνουν στοὺς χώρους  
ὅπου ἔγινε ἡ θυσία τῶν μαρτύρων αὐτῶν, ζητήθηκε ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτῆ-  
τες νὰ προσφέρουν ἕνα μικρὸ κομμάτι γῆς ἀλλὰ ἡ ἀπάντησή τους μέχρι  
τώρα ὑπῆρξε ἀρνητικὴ. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρόβλημά μας αὐτὴ τὴ στιγμή  
καὶ ὄχι ἡ ἔλλειψη χρημάτων, τὰ ὁποῖα εἴμαστε βέβαιοι θὰ βρεθοῦν σύν-  
τομα.

Ὡς πρὸς τὸ Μνημεῖο Πεσόντων Μικροχωριτῶν στοὺς διάφορους πο-

λέμους, θά πρέπει νά γίνει σέ κάποιο κεντρικό χῶρο καί ἀπό πολλοῦς ἔχει ὑποδειχθεῖ σάν κατάλληλος ὁ χῶρος τοῦ πρώην Σχολικοῦ κήπου. Πράγματι ὁ χῶρος αὐτός φαίνεται νά συγκεντρώνει ὅλες τίς προϋποθέσεις γιά ἕνα τέτοιο γενικό μνημεῖο.

Τελευταία δεχθήκαμε σάν χωριό μομφή καί γιά τή μὴ ἀνέγερση ἔστω ἐνός φτωχοῦ μνημείου στοῦ χῶρο τῆς κατολίσθησης. Ἐλπίσαμε ὅτι κάτι τέτοιο θά μπορούσε νά γίνει μέ τή διαμόρφωση ὁλόκληρου τοῦ χωρίου τῆς κτολίσθησης. Μιά κι αὐτό δὲν φαίνεται πιθανό πρὸς τὸ παρὸν, ἀφοῦ δὲν συναινοῦν ὅλοι οἱ χωριανοί, θά πρέπει νά γίνει κάτι ξεχωριστό. Ἀπὸ μιὰ πρώτη συζήτηση πού εἶχαμε μέ τὸν Πρόεδρο τοῦ χωριοῦ δὲν ἔχουν ἀντίρρηση νά διαμορφωθεῖ στὰ δεξιὰ τοῦ δρόμου ἕνας μικρὸς χῶρος μ' ἕνα καντήλι, φωτογραφίες τῶν θυμάτων κ.λ.π. Οἱ συγγενεῖς τῶν θυμάτων ἐπανειλημένα μᾶς εἶπαν νά γίνει κάτι καί εἶναι πρόθυμοι νά συμβάλουν στίς δαπάνες.

8. Συνεργασία μέ τὴν Κοινότητα: Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἀπερχομένου Δ.Σ. εἶπε ἀκόμη ὅτι ἡ συνεργασία μέ τὴν Κοινότητα εἶναι ἀριστη καί ὅτι καί οἱ δυὸ ξενοδοχοὶ παλαιοῦ καί νέου Χωριοῦ συνεργάζονται πολὺ καλὰ μεταξύ τους. Κι ἐμεῖς ἀπὸ πλευρᾶς μας φροντίζουμε καί πρέπει νά διαφημίσουμε ὅσο μπορούμε καί τὰ δυὸ ξενοδοχεῖα τοῦ χωριοῦ μας.

Ὡς πρὸς τὰ ἔργα στοῦ νέο χωριό φέτος δὲν μπορέσαμε νά τὰ ἐνισχύσουμε λόγω τῶν χρηματικῶν δυσκολιῶν πού εἶχαμε. Ὑπάρχει ὅμως ἕνα ἔργο, ἡ περίφραξη τοῦ Δημ. Σχολείου πού δὲν ἔχει ὁλοκληρωθεῖ καί χρειάζεται τὴν ἐνίσχυσή μας. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ θά ζητήσουμε νά μᾶς ποῦν τί ἄλλα ἔργα πρόκειται νά γίνουν γιά νά τὰ ἐνισχύσουμε ὅσο μπορούμε.

Ἀπὸ συζήτηση πού εἶχαμε πέρυσι μέ τὸν σεβαστὸ κύριον Παπα - Δημήτρη χρειάζεται ἕνα ρολοῖ στοῦ καμπαναριοῦ τῆς Ἀγ. Κυριακῆς, νά χτυπάει καί νά δείχνει τίς ὥρες. Κάναμε μιὰ διερεύνηση πρόχειρα καί φαίνεται νά στοιχίζει ἀπὸ 180 - 200 χιλιάδες δραχμές. Εἶναι ἕνα ἔργο πού ἀξίζει νά τὸ ὑποστηρίξουμε. Ἡδῆ ὁ κ. Ἀθαν. Ν. Κεράνης μᾶς ἔδωσε 10 χιλιάδες δραχμές γιά τὸ σκοπὸ αὐτό.

9. Τροποποίηση Καταστατικοῦ: Ἀπὸ τὴ δράση γενικά τοῦ Δ.Σ. κατέστησαν αἰσθητὲς μερικὲς ἐλλείψεις ἢ τροποποιήσεις πού θά πρέπει νά γίνουν στοῦ καταστατικοῦ τῆς Ἀδελφότητος, οἱ ὁποῖες θέβαια θά πρέπει νά προετοιμασθοῦν ἀπὸ τὸ νέο Δ.Σ. καί νά ἐγκριθοῦν σέ μιὰ ἔκτακτη Γεν. Συνέλευση. Ὑπάρχουν π.χ. εὐάριθμες παροικίες Μικροχωριῶν στὴ Λαμία καί στὴ Θεσσαλονίκη, οἱ ὁποῖες θά μπορούσαν νά ἀποτελέσουν παραρτήματα τῆς Ἀδελφότητος, μέ ἕνα τριμελὲς ἄς ποῦμε Δ.Σ. μέ τὸ ὁποῖο θά συνεργαζόμαστε. Ἡ πάλι, ἂν αὐτὸ δὲν γίνει μπορετό, νά ἀυξηθεῖ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ., ὥστε νά περιληφθοῦν ἐκπρόσωποι καί αὐτῶν τῶν πόλεων στοῦ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἀδελφότητος. Ἔτσι θά ἐπιτευχθεῖ νομίζω μεγαλύτερη ἐνότητα καί καλύτερη ἐπικοινωνία μεταξύ τῶν χωριανῶν μας αὐτῶν. Ἴσως δὲ καί μιὰ μελλοντικὴ Γενικὴ Συνέλευση νά γίνει στίς πόλεις αὐτὲς ἐναλλάξ κ.λ.π.

10. Τελειώνοντας, ὁ Πρόεδρος τοῦ ἀπερχομένου Δ.Σ., εἶπε ὅτι ἀπὸ τὴν παραβολὴ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1980 καί τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1981 φαίνεται ὁ ἠυξημένος τζίρος τοῦ περυσينوῦ Ταμείου πού ὀφείλεται ἀκριβῶς στὴν ἐκτέλεση τῶν ἔργων πού ἔγιναν. Φέτος γιά τὸ 1981 κατεβαίνουμε, ἐκτὸς ἀπροόπτου, πάλι σέ φυσιολογικὰ ἐπίπεδα δαπανῶν μέ μόνο μεγάλο κονδύλι τὴν ἀνέγερση μνημείου. Ἡ ἐπισκευὴ θέβαια τῆς Μεταμόρφωσης εἶναι ἄλλο κονδύλι ξεχωριστό πού δὲν ἔχει καμιά

σχέση με τὸ Ταμείο τῆς Ἀδελφότητος. Εἶναι δὲ ἀξιέπαινα τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος, ὅλο οἱ Μικροχωρίτες πὺ με τὶς εἰσφορὰς τοὺς ὑποστήριξαν, τόσο τὸν ἔρανο τῆς Μεταμόρφωσης, ὅσο καὶ τὰ ἔργα πὺ ἐκτελέστηκαν ὅπως ἀναφέρθηκε πὺ πάνω.

11. Ἡ ἀνάγκη νὰ ἀσχοληθοῦμε με τὰ πάρα πάνω ἔργα εἶναι ἀλήθεια μᾶς ἔκαμε νὰ ξεφύγουμε κάπως ἀπὸ τοὺς ἀρχικοὺς σκοποὺς τοῦ καταστατικοῦ, διότι ἀσχοληθήκαμε σὺν νὰ εἴμασταν ἐπιχειρηματίες ἢ ἐργολάβοι με ξενοδοχεῖα, ἐπισκευές, ἀλλαγὴ ἐνοικιαστῶν, πλακόστρω-



Ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴ γιὰ τὴν ἀπογραφή στὸ χωριὸ στὶς 4 Ἀπριλίου 1981.  
Οἱ Μικροχωρίτες μέσα στὸ ἐκδρομικὸ λεωφορεῖο.

ση πλατείας κ.ἄ. Ὅλα αὐτὰ ὅπως καταλαβαίνετε ἔγιναν καὶ γίνονται γιὰτὶ θέλουμε δὲ θέλουμε εἴμαστε κατὰ κάποιον τρόπο θεματοφύλακες τοῦ παλαιοῦ οἰκισμοῦ τῶρα πὺ ὁ νέος οἰκισμὸς ἔχει ἀνδρωθεῖ καὶ δὲν ἔχει τόσο τὴν ἀνάγκη μας.

Παρ' ὅλα αὐτὰ τὸ Δ.Σ. φρόντισε νὰ φέρει κάποιον ἰσορροπία στὴ δραστηριότητά του καὶ ὀργάνωσε τὴν συνεστίωση στὶς 13 Φεβρουαρίου στὸ κέντρο «Πανατζίης» καὶ τὴν ἐκδρομὴ στὸ χωριὸ 4-5 Ἀπριλίου. Στὶς ἐκδηλώσεις αὐτὲς ὑπῆρξε ἀθρόα συμμετοχὴ καὶ ἀσφαλῶς ἱκανοποιητικὸ ὀικονομικὸ ἀποτέλεσμα, πράγμα πὺ ἐπέτρεψε στὸ Δ.Σ. νὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς ὑποχρεώσεις πὺ εἶχε ἀναλάβει. Ἀσφαλῶς, ἐφ' ὅσον συνεχισθεῖ ἢ ἀνταπόκριση αὐτὴ ἐκ μέρους τῆς πλειοψηφίας τῶν μελῶν - χωριανῶν θὰ ὑπάρχει ἢ ἐνθάρρυνση γιὰ νὰ γίνονται ὅλο καὶ πὺ συχνὰ τέτοιες ἐκδηλώσεις.

Αὐτὰ ἦταν τὰ ἔργα πὺ ἔγιναν. Ἀπὸ μᾶς ὅλους ἐξαρτᾶται ποιά καὶ



πόσα έργα θά γίνουν ακόμα. Μπορούν πιό πολλά ἀσφαλῶς νά γίνουν ἐφ' ὅσον ὑπάρχει συνεργασία καί σύμπνοια. Ἄς φροντίζουμε δέ μέ τίς πράξεις μας καί τὰ λόγια μας νά τονώνουμε τὸ κύρος τόσο τῆς Ἀδελφότητας, ὅσο καί τῆς Κοινότητας καί νά μὴ τὸ ἐξασθενοῦμε.

Στὴ συνέχεια ὁ Γραμματέας κ. Γ. Δημόπουλος διάβασε τὸν ἀπολογισμό ἐσόδων καί ἐξόδων τοῦ 1980, τὸν προϋπολογισμό ἐσόδων καί ἐξόδων 1981 καθὼς καί τὴν Ἐκθεση τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴ χρήση τοῦ 1980.

Μετά ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως κ. Θάνος ἔθεσε σχετικὸ ἐρώτημα στὴ Συνέλευση καί ἡ Συνέλευση ἐνέκρινε τὰ πεπραγμένα, τὸν ἀπολογισμό, τὸν προϋπολογισμό καθὼς καί τὴν Ἐκθεση τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς καί ἐν μέσῳ χειροκροτημάτων ἀπήλλαξε τὸ Δ.Σ. πάσης εὐθύνης.

12. Στὴ συνέχεια ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως ἔδωσε τὸν λόγο στὸν κ. Δημόπουλο, ὁ ὁποῖος μίλησε γιὰ τὸ θέμα τοῦ ἔρανο. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁ κ. Δημόπουλος εἶπε καί τὰ ἑξῆς:

Ἡ σύμβαση μέ τὸν ἐκ Κλεισοῦ Εὐρυτανίας καταγόμενον ἐργολάβο Λαμίας κ. Λ. Σαμαρᾶ προβλέπει νά παραδοθεῖ τὸ ἔργο τῆς ἐπισκευῆς τῆς Μεταμόρφωσης τὴν 31η Σεπτεμβρίου 1981, ἐφ' ὅσον ἀπὸ πλευρᾶς μας μαζευτεῖ τὸ ἀπαιτούμενο ποσὸ τῶν 1.864.000 δρχ. Αὐτὴ τὴ στιγμή μόλις ξεπεράσαμε τὸ 1.000.000 δρχ. Γι' αὐτὸ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο μέ ἐπικεφαλῆς τὸν δραστηριότατον Παπα - Δημήτρη καί τὸ Δ.Σ. τῆς Ἀδελφότητας παρακαλοῦν ὅλους τοὺς Μικροχωρίτας καί τοὺς φίλους τοῦ Μικροῦ Χωριοῦ νά ξαναβάλουν τὸ χεράκι τους στὴν ἀργυρῆ τους τσέπη γιὰ νά ξαναγίνει ἡ Μεταμόρφωση γιὰ τὴν ὁποία τόσο ἐκοπίασαν καί τόσα ἐξόδεψαν οἱ γονεῖς μας καί τὰ ἀδέλφια μας.

Τὴν παράκληση αὐτὴ τὴν ἀπευθύνουμε καί σὲ ὅσους ἔδωσαν καί σὲ ὅσους δὲν μπόρεσαν νά δώσουν ὡς τώρα. Ἡ Μεταμόρφωση θά τοὺς εὐλογεῖ ὅλους.

Σχετικὰ μέ τὸν ἔρανο μίλησαν ἀκόμη οἱ:

Χ.ρ. Βρυνηώτης: Γιὰ τὴν συγκέντρωση τῶν ἀπαιτουμένων χρημάτων γιὰ τὸν ἔρανο ἀλλὰ καί γιὰ τὰ μνημεῖα, νά γίνει μιὰ μεγάλη συγκέντρωση - συνεισίαση Μικροχωριτῶν καί ἄλλων καί νά ἀπευθυνθοῦμε καί στοὺς ἐν Ἀμερικῇ δικούς μας.

Χρ. Θάνος (Πρόεδρος): Εἶναι ἔργον τοῦ Δ.Σ. ποὺ θά ἐκλεγεῖ. Ἀσφαλῶς θά τὸ φροντίσει.

Μαργαρίτα Βονόρτα (Δερματᾶ): Ἄς ὀργανώσουμε κανένα τσαῖ, καμιὰ ἐκδρομῆ. Ἄς ἀρχίσουμε ἀπὸ τώρα.

Μεν. Κουτσούκης: Προτείνω ὅπως μερικὲς γυναῖκες ὅπως οἱ κυρίες Βονόρτα, Παπαδημητρίου, Δημοπούλου, Παπαδοπούλου, Χονδροῦ, Κουτσούκη κ.ἄ. συγκροτήσουν μιὰ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τώρα καί νά ξεκινήσουν τὴν ὀργάνωση τέτοιων ἐκδηλώσεων. Ἐμεῖς σὰν Δ.Σ. θά τοὺς συμπαρασταθοῦμε. Νά μὴν ἀσχολούμαστε μέ ὅλα τὸ Δ.Σ.

Παντ. Λιάπης: Νά εἰδοποιηθεῖ ὁ ἐργολάβος Λ. Σαμαρᾶς νά ἀρχίσει τὴν ἐπισκευὴ τῆς ἐκκλησίας. Περιμένει.

13. Γιὰ τὸ θέμα τοῦ Μνημείου μίλησαν οἱ:

Ὁ παλαιόμαχος δάσκαλος τοῦ χωριοῦ κ. Γεώργιος Παπαδησ, συγκινημένος λαμβάνει τὸν λόγο, συγχαίρει καί εὐχαριστεῖ τὸ Δ.Σ. δι'

όσα πολλά και σημαντικά μπόρεσε να πράξει κατά το 1980. Ήπισημαίνει την ανάγκη να γίνει το μνημείο τών πεσόντων στους ήρωικούς πολέμους τής Πατρίδας από το 1912 πριν και μετά. Ήκόμη και για τὰ τραγικά θύματα τής κατολίσθησης. Είναι ντροπή μεγάλη για τὸ Μικρὸ Χωριὸ νὰ μὴ ἀνεγερθοῦν τὰ μνημεῖα αὐτά, ἓνα ἥρωο, ἔστω μιὰ στήλη, ἐπὶ τέλους μιὰ πλάκα για τοὺς δοξασμένους νεκροὺς τοῦ χωριοῦ μας, και τοὺς ἄτυχους ἀπ' τὴ θεομηνία τής κατολίσθησης. Ήλλά πάνω ἀπ' ὄλα εἶναι ντροπή νὰ μὴ ἔχει σθηθεῖ ἀκόμη μνημείο στους χώρους πού ἔπessαν οἱ γενναῖοι συμπατριῶτες στίς Λόγγοβες και αὐτοὶ πού κήηκαν στήν οἰκία Ε. Πιστιόλη.

Σᾶς βεβαιῶ, θροντοφωνεῖ ὁ Δάσκαλος, πρώτη φορά αἰσθάνθηκα μειωμένος ὅταν ἐδῶ και μερικοὺς μῆνες μὲ πῆρε στοὺς τηλέφωνο ὁ διακεκριμένος Εὐρυτάνας ἱστορικός συγγραφέας κ. Πάνος Βασιλείου για νὰ μοῦ πεῖ: Δάσκαλε δὲν ντρέπεται τὸ Μικρὸ Χωριό, τὸ πρωτοπόρο σὲ ὄλα νὰ μὴ ἔχει φκιαῖει ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια ἓνα ἥρωο για τοὺς νεκροὺς πού ἄγιασαν τὰ χώματά του, σάν δείγμα ἐλάχιστης εὐγνωμοσύνης για τὰ θύματα τοῦ πολέμου; Ήνα τέτοιο μνημείο θὰ εἶναι πανευρυτανικό, πανελλῆνιο. . .

Και συνεχίζει ὁ Δάσκαλος: Πολλοὶ ἐγνωρίσαμε τὴν ἀγριότητα τοῦ πολέμου μὲ ποικίλους τρόπους, φυλακές, ἐκτελέσεις, πυρπολήσεις τών σπιτιῶν μας κ.λ.π. Τὰ μνημεῖα πρέπει νὰ γίνουν για νὰ μᾶς τὸ θυμίζουν. Ήίσως και αὐτὰ βοηθήσουν για νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ κίνημα τής Διεθνούς τής Ήγάτης για τὸ ὁποῖο μᾶς μίλησε ἡ κυρία Μαρία Δημοπούλου και τὰ ἔντυπα πού μᾶς μοίρασε.

Γ. Χονδρός: Ήσα μᾶς εἶπε ὁ Δάσκαλος ὕποδεικνύουν τὸ καθῆκον μας. Πρέπει νὰ ξεπερασθοῦν τὰ ἐμπόδια και τὰ μνημεῖα νὰ γίνουν.

Ι. Παπαστέης: Ήσφαλῶς πρέπει νὰ γίνουν τὰ μνημεῖα και μάλιστα ἐκεῖ πού ἔπessαν οἱ ἔθνομάρτυρες ἢ σὲ κεντρικά μέρη, στήν πλατεία κ.λ.π.

Ήακολούθως ἡ Συνέλευση ἐνέκρινε ψήφισμα μὲ τὸ ὁποῖο γίνεται ἐκκλήση στους ἰδιοκτῆτες τών χώρων, ὅπου ἔπessαν τὰ θύματα για τὴν παραχώρηση τοῦ ἀναγκαίου χώρου για στήσιμο μνημείων καθῶς και πρὸς τίς ἀρμόδιες ἀρχές νὰ συνδράμουν τὰ ἔργα αὐτά.

Τέλος ἐκλέχθηκε Ήφορευτική Ήπιτροπή ἀπὸ τοὺς κ.κ. Ήρ. Θάνο, Νικ. Κεράνη, Δημ. Πέτσινα ἢ ὁποῖα ἔκαμε τίς ἀρχαιρεσίες για ἀνάδειξη νέου Δ.Σ.

Συνολικά ψήφισαν 104 μέλη και πῆραν ψήφους για τὸ Δ.Σ. οἱ:

Κλεομένης Κουτσούκης 96, Κώστας Θάνος 66, Γιώργος Δημόπουλος 62, Παντελής Λιάπης 44, Γεώργιος Χονδρός 38. Ήαναπληρωματικοὶ οἱ: Δημ. Δερματᾶς 31, Ήθαν. Ι. Κεράνης 31, Ήγάπη Στογιάννη 30, Π. Μπάρλας 27, Βασ. Μίχος 18, Στ. Μπάκης 18, Για τὴν Ήλεγκτική Ήπιτροπή οἱ: Ήρ. Θάνος 77, Νικ. Κουτσούκης 63, Ήωάν. Λιάπης 58 και ἀναπληρωματικοὶ Στ. Κυρίτσης 53, Δημ. Μπάκης 42, Στέφ. Μπλέτας 12.

## Στήν πρόσφατη Γενική Συνέλευση υιοθετήθηκε τὸ παρακάτω ψήφισμα :

### ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1981

Ἐμείς τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος Μικροχωριτῶν Εὐρυτανίας «Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Σωτήρος».

Εὐγνώμονες γιὰ τὴ θυσία τόσο τῶν παλαιότερων ὅσο καὶ τῶν νεωτέρων Μικροχωριτῶν ποὺ ἔδωσαν τὴ ζωὴ τους γιὰ τὴν πατρίδα στους διάφορους ἀγῶνες τοῦ Ἔθνους ἀπ' τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821 μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Πεπεισμένοι γι' αὐτό, ὅτι ἔχουμε ἱερὴ ὑποχρέωση νὰ τιμήσουμε τὴ μνήμη τῆς θυσίας τους ἀνεγείροντες μνημεῖο σὲ κεντρικὸ χῶρο τοῦ χωριοῦ.

Συναισθανόμενοι εἰδικότερα τὸ μέγεθος τῆς θυσίας τῶν νεωτέρων Μικροχωριτῶν καὶ συμπατριωτῶν μας Εὐρυτάνων Μεγαλοχωριτῶν, ποὺ πότισαν μὲ τὸ αἷμα τους τὰ χῶματα τοῦ Μικροῦ χωριοῦ στὴ διάρκεια τῆς φασιστικῆς Κατοχῆς (1940 - 44).

Ἀποφασισμένοι γι' αὐτὸ νὰ ἀποτίσουμε τὸν ἐλάχιστο φόρο τιμῆς ποὺ ἀρμόζει γιὰ τὴν τραγικὴ τους θυσία ἀνεγείροντας μνημεῖα στους χώρους τοῦ Χωριοῦ μας, ὅπου ἄφησαν τὴν τελευταία τους ἡρωικὴ πνοή.

Παραδειγματιζόμενοι ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῶν προγόνων μας ποὺ θυσιάζαν τὸ ἀτομικὸ χάριν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος βοηθώντας ἔτσι στὴν πρόοδο τοῦ χωριοῦ μας.

### ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ — ΚΑΝΟΥΜΕ ΕΚΚΛΗΣΗ

1ο. Πρὸς τοὺς κληρονόμους τοῦ κτήματος Α. Δημοπούλου στὶς Λόγγοδες νὰ παραχωρήσουν τὸν ἐλάχιστο ἀναγκαῖο χῶρο γιὰ τὴν ἀνέγερση μνημείου ἀφιερωμένου στους δύο ἡρωϊκοὺς Μικροχωριτὲς Χρ. Φλέγγα καὶ Νικ. Κυρίτση καὶ στους ἑννέα Μεγαλοχωριτὲς, ποὺ ἀφοῦ ἔσκαψαν πρῶτα τοὺς τάφους τους θερίστηκαν ἀπὸ τὰ Ἰταλικά πολυβόλα στὶς 24.12.1942.

2ο. Πρὸς τοὺς κληρονόμους τοῦ κτήματος Ε. Πιστιόλη νὰ παραχωρήσουν τὸν ἐλάχιστο ἀναγκαῖο χῶρο πρὸς ἀνέγερση μνημείου ἀφιερωμένου στὸν ἱερομάρτυρα Παπαθαστάκη καὶ ἐνωμοτάρχη Κατσίμπα ποὺ μετὰ ἀπὸ πολυειδῆ βασανιστήρια ρίχτηκαν ἀπ' τοὺς Ἰταλοὺς κατακτητὲς ἀλυσοδεμένοι στὴν φλεγόμενη οἰκία τοῦ γιατροῦ Πιστιόλη καὶ ἔγιναν παρανάλωμα τοῦ πυρός.

3ο. Πρὸς τὴν Κοινότητα Μικροῦ Χωριοῦ, τὴ Σχολικὴ ἐφορεία Δημ. Σχολείου, καὶ τὴν Β' Ἐπιθεώρηση Δημ. Ἐκπαιδεύσεως Εὐρυτανίας, ὅπως ἐπιτρέψουν τὴ διαμόρφωση τοῦ πρώην Σχολικοῦ κήπου γιὰ ἀνέγερση σχετικοῦ μνημείου γιὰ νὰ τιμηθοῦν καὶ οἱ λοιποὶ ἐπώνυμοι καὶ ἀνώνυμοι Μικροχωριτὲς ποὺ ἔχασαν τὴ ζωὴ τους στους πολέμους.

Κάνουμε ἔκκληση πρὸς ὅλους τοὺς ἀνωτέρω καὶ κάθε ἀρμόδιο νὰ συνδράμουν καὶ βοηθήσουν στὴν ὑλοποίηση τῶν ἀνωτέρω ἱερῶν σκοπῶν γιὰ νὰ ἀποδοθεῖ ἔστω καὶ ἀργὰ ὁ πρέπων σεβασμὸς στὴ μνήμη ἐκείνων ποὺ μὲ τοὺς ἀγῶνες τους καὶ τὶς θυσίες τους χάρισαν σὲ μᾶς τοὺς μεταγενέστερους τὸ πολυτιμότερο ἀγαθό, τὴν ἐλευθερία.

Τὸ ψήφισμα στάλθηκε σὲ ὅσους εἰδικῶς ἀπευθύνεται γιὰ τὴν παραχώρηση χώ-

ρου καθώς και στις αρμόδιες αρχές για υιοθέτηση και συμπαράσταση για την ανέγερση των μνημείων.

Έξ άλλου οι παρευρεθέντες στη Συνέλευση έδωσαν ή υποσχέθηκαν να δώσουν σύντομα τις πρώτες εισφορές για την υλοποίηση του ανωτέρω στόχου.

### ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΑΝ Η ΘΑ ΔΟΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ

Όνοματ/υμο	ποσό εισφοράς		
1. Γεώργιος Έλ. Παπαδής	1000	19. Σταύρος Γεωργούλης	1000
2. Ίωάννης Παπαστάθης	1000	20. Πέτρος Μπάρλας	5000
3. Παναγιώτης Παπαδής	1000	21. Δημήτριος Πασπαλάρης	2000
4. Νικ. Κομπορόζος	1000	22. Νικόλαος Κεράνης	2000
5. Μαργαρίτα Βονόρια - Δερματά	1000	23. Μαρίτσα Μπάκη	2000
6. Κουτσούκης Νικ.	2000	24. Χρίστος Βруνιώτης	1000
7. Παντελής Λιάτης	1500	25. Γιάννης Κεράνης	2000
8. Φίλιππος Πασπαλάρης	1000	26. Θανάσης Γ. Κεράνης	2000
9. Ίωάννης Κουτσούκης	2000	27. Δ. Γαβρίλης	1000
10. Άθανάσιος Ματσούκας	1000	28. Άριστ. Θάνος	3000
11. Άναστάσιος Δ. Φλέγγας	2000	29. Όλγα Παπαδημητρίου	1000
12. Δημήτριος Πέτσικας	1000	30. Μαρία Δημοπούλου	500
13. Ίωάννης Λιάτης	2000	31. Γ. Χονδρός	2000
14. Δημήτριος Μπάκης	1000	32. Χρ. Θάνος	2000
15. Κλεομένης Τζαβέλης	1000	33. Κλεομένης Κουτσούκης	3000
16. Άθηνά Παπαδοπούλου	2000	34. Νικόλαος Παπαδημητρίου	1000
17. Αύγερης Ι. Αύγερόπουλος	2000	35. Παύλος Χρ. Φλέγγας	3.000
18. Ξενοφών Ζορμπαλάς	1000		

### ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ — ΕΞΟΔΩΝ 1981

#### ΕΣΟΔΑ

Ύπόλοιπον Ταμείου	40.400
Άπο συνδρομές μελών	20.000
Άπο έναίκια ξενοδοχείου	82.000
Άπο συνδρομές περιοδικού	25.000
Άπο καταχώριση διαφημίσεων	25.000
Άπο έρανο για μνημεία	100.000
Άπο δωρεές και έκτακτες εισφορές	167.600
<b>ΣΥΝΟΛΟΝ</b>	<b>460.000</b>

#### ΕΞΟΔΑ

Γενικά έξοδα Άδελφότητας	20.400
Έαρταστικές εκδηλώσεις για τα 80 χρόνια της Άδελφότητας	20.000
Συντήρηση Ξενοδοχείου	50.000
Συντήρηση δρόμων χωριού	40.000
Συντήρηση αλλακιών χωριού	20.000
Έκδοση περιοδικού	80.000
Άνέγερση μνημείων	100.000
Δημοτικό Σχολείο Κοινότητας Μικρού Χωριού	15.000
Πνευματική Γωνιά	50.000
Είς έρανον Ί. Ν. Μεταμόρφωσης	50.000
Άπρόβλεπτα	14.600
<b>ΣΥΝΟΛΟΝ</b>	<b>460.000</b>

Άθήνα 10-4-1981

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

## ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ — ΕΞΟΔΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 1980

### ΕΣΟΔΑ

1. Υπόλοιπον Ταμείου χρήσεως	47.037
2. Συνδρομές μελών διά τήν Ἐδελφότητα καὶ διά τήν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ «Μικροχωρίτικα Γράμματα»	48.462
3. Ἐπιχορήγηση τῆς Διευθύνσεως Κρατικῶν Λαχείων	40.000
4. Ἐνοίκια τοῦ Ξενοδοχείου «ΧΕΛΙΔΩΝΑ»	30.150
5. Ἐγγυήσεις ἐκμεταλλεύσεως Ξενοδοχείου ἀπὸ τὸν Παῦλο Γιαννακόπουλο καὶ ἀπὸ Δ. Τσαχρῆ	30.000 50.000
6. Εἰσπράξεις ἀπὸ τὸ χορὸ τῆς 13 - 2 - 1981	52.000
7. Εἰσπράξεις ἀπὸ τήν ἐκδρομὴ τῆς 4ης καὶ 5ης Ἀπριλίου 1980 στὸ Χωριὸ	7.100
8. Δωρεές πρὸς τήν Ἐδελφότητα	428.089
<b>ΣΥΝΟΛΟΝ ΕΣΟΔΩΝ</b>	<b>732.838</b>

### ΕΞΟΔΑ

1. Πλακόστρωση τῆς πλατείας τοῦ Χωριοῦ	205.541
2. Ἐκδοση Περιοδικοῦ «Μικροχωρίτικα Γράμματα»	67.459
3. Δημοσιεύσεις Διακηρύξεων ἐπισκευῆς ἐκκλησίας τῆς Μεταμορφώσεως (διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἐρατικῆς Ἐπιτροπῆς)	10.760
4. Ἀγορὰ ἐπίπλων καὶ λοιποῦ ἐξοπλισμοῦ ἀπὸ τὸν προηγούμενο ἐκμισθωτὴ τοῦ Ξενοδοχείου Σπυρ. Γεωργακαράκο	100.000
5. Ἐπιστροφή ἐγγυήσεως εἰς Π. Γιαννακόπουλο	30.000
6. Συντήρηση Ξενοδοχείου (χρωματίσματα, ὑδραυλικά, ἠλεκτρολογικὰ κ.λπ.)	70.000
7. Τοποθέτηση τζαμλικίων εἰς Ξενοδοχεῖο (ἐξόφλησις Π. Μπάρλα)	70.000
8. Βράβευση μαθητῶν Δημοτικοῦ Σχολείου κ.λπ.	6.395
9. Διάφορες ἐργασίες συντηρήσεως στὸ Χωριὸ	132.420
<b>ΣΥΝΟΛΟΝ ΕΞΟΔΩΝ</b>	<b>692.420</b>

## ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

ΕΣΟΔΑ	732.838
ΕΞΟΔΑ	692.420
Υπόλοιπον Ταμείου	40.418

Σημείωσις: Τὸ ποσὸν τῶν 100.000 (παράγρ. 4 τοῦ λογαριασμοῦ ΕΞΟΔΑ) ἐπληρώθη μὲ ἄτοκο δάνειο τοῦ κ. Πέτρου Μπάρλα τὸ ὁποῖον ἐπεστράφη ὀλοσχερῶς.

Ἀθῆναι, 10 Ἀπριλίου 1981

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ



## Ίστορικοί έρανοι πού άλλαξαν τήν ὄψη τοῦ Μικροῦ Χωριοῦ : ὁ έρανος τοῦ 1924 γιά τήν Μεταμόρφωση

(Β' Μέρος)

— ΧΩΡΙΟΝ ΝΟΣΤΙΜΟΝ:

“Αγγελος Μπάκης 4, Χαράλαμπος Μπάκης 3, Ἰωάννης Ψύλλος 2, Διονύσιος Ψύλλος 2.

— ΧΩΡΙΟΝ ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΝ:

Δημήτριος Χαντζόπουλος δολλ. 5, Γεώργιος Γαλλῆς 5, Ἐλευθέριος Κατσούδας 5, Κωνστ. Τραντσέλης 1, Ἰωάννης Καναβός 1, Ἰωάν. Δήμας 2, Ἀθανάσιος Λυγδῆς 2.

— ΧΩΡΙΟΝ ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ:

Δημήτριος Καραγκούνης δολλ. 15, Σεραφεῖμ Γούλας 15, Κωνστ. Ἀναστασίου 2, Λάμπρος Ζιάκας 5.

— ΧΩΡΙΟΝ ΚΑΣΤΑΝΙΑ:

Χρῆστος Μπῶκος δολλ. 1.

— ΧΩΡΙΟΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ:

Σεραφεῖμ Κοντριάνος δολλ. 1.

— ΧΩΡΙΟΝ ΑΝΔΡΑΝΟΒΑ:

Θεόδ. Βλάχος δολλ. 1.

— ΧΩΡΙΟΝ ΓΟΡΙΑΝΑΔΕΣ:

Παναγ. Τσιαμιτσιούρης δολλ. 1, Χρ. Σταμέλος 1, Γεώργιος Τριανταφύλλου 1, Νικόλαος Ἀλεξίου 2.

— ΑΓΡΑΦΑ:

Χρῆστος Μπάμπαλης δολλ. 5, Ἀθαν. Δημητρίου 2.

— ΚΕΡΑΣΟΣΟΝ:

Νικόλαος Τριαντῆς δολλ. 3, Σπυρ. Ἀθανασόπουλος 5, Κάρολος Ἀντωνίου 1, Δημήτριος Λαγούνης 4, Νικόλ. Κουλιανός 2, Θωμάς Παπαζάχος 2, Ἐπαμ. Κοκορῆς 2, Γεώργιος Ἀθανασόπουλος 10, Νικόλ. Μάμαλης 1, Κάρολος Ἀναγνωστόπουλος 1, Θωμάς Ναούμης 5, Σταῦρος Δημητρίου 7, Σπυρίδων Ἀθανασόπουλος 5, Ἀθανάσιος Νικολόπουλος 5, Λάμπρος Ἀλεξανδράκης 2, Π. Κεργουλάς 2, Θ. Μακεδόνας 2, Νικόλ. Ἀθανασόπουλος 1, Ἰω. Ξυπολυτᾶς 3, Φράνκ Κλένος 2, Ἀλκιβιάδης Ρέτσιος 2, Νικόλαος Πάππας 1, Φίλιππος Τριαντῆς 2, Διονύσιος Σιλθερίδης 1.

— ΧΩΡΙΟΝ ΣΤΕΝΩΜΑ:

Σπυρ. Κρουστάμης δολλ. 5, Ἀριστ. Καλύβας 2, Γεώργιος Πατρώνης 2.

— ΧΩΡΙΟΝ ΜΟΥΖΗΛΟΝ:

Ἰω. Χολέβας δολλ. 2, Χρ. Τσιτούρης 1, Ἀθαν. Ζαγκριμάνης 2.

— ΧΩΡΙΟΝ ΜΙΑΡΑ:

Νικόλ. Κοντούλας δολλ. 5, Ἰωάν. Κοντούλας 5, Δημ. Κοντούλας 2, Κ. Καμέτας 1.

τεργάτες του Ιερού αυτού έργου, οί Κων. Κοκκάλας στή μία και Έλ. Σιδηροκωστόπουλος και Άρ. Γιωνάς στήν Άλλη. Οί επιστολές αυτές δείχνουν τόν ένθουσιασμό που ύπήρχε στους Ξενητεμένους Μικροχωρίτες για τά έργα αυτά αλλά και τήν ήθική και ύλική συμπαράστασή τους χωρίς τήν όποία δέν θα είχαν θέβαια τελειώσει γρήγορα.

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ  
 ΤΟΥ ΕΒΕΝ ΜΙΚΡΩ, ΧΩΡΙΟΥ,  
 ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ  
 ΠΕΤΑΜΟΥ ΦΩΣΕ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Έν Μικρῷ χωρίῳ τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1928

Αγαπῶντες Κ. τε Διδυμ. Κουκουρούφο  
 Καρφισσην.

Διά τῶν παραπάνω, ἡ ἑμ. ἐπιτροπή δροῦνθων  
 τῆς ἐπιτροπῆς γὰ γκαρίδα ἔμιν ἀξιόδημα κ. Κουκουρούφο  
 ὅσα διαγίκατα δὲν μεταχειρισθῆτε ἰ. καὶ ὅσα ἄλλα ἔμιν ἀξιόδημα  
 ἔμιν δὲν δὲν ἔπαρξάντων ἐν αὐτῇ ὥραν εἰς τὴν ἀνα-  
 ληφὴν δεικνύμενοι ἀποδέξασθε ταῦτος ὅσ' ἡμεγεωχη-  
 κὴν Μωσαϊκὴν ἀρχαῖα εἰς τὴν ἀποσκευὴν τῶν  
 ἡμετέρων. Ἐπειδὴ δὲ ὁμοίως ὁρῶμενοι τὰ ἀπονεύματα  
 ἐν οἱ ἄλλοι καὶ ὁρῶμενοι τὰ μὲν ἡμεγεωχῆς δὲ  
 ἄλλοι ὁρῶμενοι μεταξὺ ἀπονεύματα ἐν ὁμοίως ὁρῶμενοι  
 τὴν ὅσην μεταχειρισθῆτε δὲν ἡμετέρων μεταχειρισθῆτε τὴν  
 ἀμὴν ἀλλὰ ἡ δὲ ἄλλοι, ἀπονεύματα εἰς τὴν ἀποσκευὴν  
 ἡμετέρων ἔμιν ἀπονεύματα τὰ μεταχειρισθῆτε τὴν ἀποσκευὴν  
 ἡμετέρων, ἀλλὰ ἡ ἀλλοι ἀπονεύματα ἡμετέρων ἀπονεύματα.

Πάντων δὲ ἔμιν δὲ ἡμετέρων ἀπονεύματα τὴν ἀποσκευὴν  
 μεταχειρισθῆτε ὅσα ἀπονεύματα τὴν ἀποσκευὴν ἡμετέρων  
 ἀπονεύματα κ. ἡμετέρων. ἀπονεύματα τὴν ἀποσκευὴν ἡμετέρων  
 ἡμετέρων ἡ ἀπονεύματα τὴν ἀπονεύματα τὴν ἀποσκευὴν ἡμετέρων  
 τὴν ἀπονεύματα τὴν ἀπονεύματα τὴν ἀποσκευὴν ἡμετέρων

Κωνσταντίνος Μουζέλης  
 Ἐπιτροπάρχης  
 Ἀρ. Γιωνάς





## ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ :

### Τ Ο Λ Ο Υ Ν Α Π Α Ρ Κ

τοῦ κ. ΔΗΜ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ - ΤΣΙΡΙΓΓΑ

Ὅποτε τὸ ἕνα ἔκανε βόλτα μὲ τοὺς δορυφόρους καὶ τᾶλλο μὲ τὸ τραινάκι. Οἱ γονεῖς χώρισαν. Ὁ μπαμπὰς παρακολουθοῦσε τὸ κοριτσάκι κι' ἡ μαμὰ τὸ ἀγοράκι. Αὐτὰ, ἐνῶ στριφογυρίζανε, φωνάζανε τὸ ἕνα στὸ ἄλλο.

— Ἐγὼ τρέχω πιὸ γρήγορα.

— Τὸ δικό μου εἶναι πιὸ γρήγορο.

Σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς βόλτες τὰ παιδιὰ συναντηθήκανε. Συναντηθήκανε κι' οἱ γονεῖς. Λίγο ταλαιπωρημένοι, ἀλλὰ τὸ χαμόγελο δὲν τοὺς εἶχε φύγει ἀπὸ τὰ χεῖλη. Κοιτάξανε τὰ παιδιὰ. Αὐτὰ γελοῦσαν ὄλο χαρά. Γελάσανε κι' αὐτοί. Ἡ χαρὰ τῶν παιδιῶν τοὺς ἦτανε καὶ δική τους.

— Μπαμπά, θέλω ἕνα σουβλάκι.

— Κι' ἐγώ, εἶπε ἡ μικρή.

— Μὰ σουβλάκια φάγατε. Νὰ σᾶς πάρω κάτι ἄλλο.

— Ὅχι, σουβλάκι, θέλω, φώναξε δυνατὰ τ' ἀγοράκι πηδώντας γύρω - γύρω ἀπὸ τὸν μπαμπὰ πού τὸν κρατοῦσε ἀπ' τὰ χέρια.

— Κι' ἐγώ, φώναξε ἡ μικρή, ἀκολουθώντας μὲ μικρότερα βήματα τ' ἀδελφάκι της καὶ προσπαθώντας νὰ πιάσῃ ἀπὸ τὸ ἕνα χέρι τὸν μπαμπὰ της.

Κι' ὄλοι πήγανε πάλι στὰ σουβλατζίδικα. Καὶ μετὰ ἤπιανε τὶς πορτοκαλάδες τους. Μετὰ πάλι στὰ παιγνίδια. Μετὰ πάλι γιὰ γαριδάκια, τσίπς, ἀναψυκτικά, πάλι παιγνίδια, πάλι παγωτὰ. Ἡ ὥρα εἶχε περάσει. Πολλὰ παιδάκια φύγανε γιὰ τὰ σπίτια τους.

— Πᾶμε κι' ἐμεῖς, εἶπε ὁ μπαμπὰς στὰ παιδιὰ.

— Ἀκόμα λιγάκι. Σὲ ἰκετεύουμε, λέγανε μαζί.

Φαινόντουσαν ἀκούραστα.

— Κοιμηθήκανε ἀρκετὰ τὸ μεσημέρι, εἶπε ἡ μαμὰ.

Ὁ μπαμπὰς ὑποχωροῦσε. Κι' αὐτὰ πάλι στὰ παιγνίδια. Ἀλλὰ τὰ παιδάκια ὄλο κι' ἀραιώνανε. Κι' ἔπεφτε καὶ τὸ μπρίο. Ὅλο καὶ λιγώτερες φωνές. Ὅλο καὶ λιγώτερα γέλια. Κι' αὐτὰ ὄλο καὶ πιὸ σιγανά. Τὰ λίγα παιδάκια πού μείνανε φαινόντουσαν κουρασμένα. Κι' ἦρθε ἡ ὥρα πού κουραστήκανε καὶ τὰ δυὸ παιδάκια μας. Κατεβήκανε ἀπὸ τ' ἀλογάκια καὶ καθήσανε πάνω σὲ μιὰ πέτρα. Τότε ὁ μπαμπὰς πῆρε στὴν ἀγκαλιά του τ' ἀγοράκι κι' ἡ μαμὰ τὸ κοριτσάκι καὶ τραθήξανε πρὸς τὸ ξενοδοχεῖο πού μένανε. Εὐτυχῶς δὲν ἦτανε μακρὰ. Αὐτὰ ὅμως ἀποκοιμηθήκανε. Τὰ βάλανε στὰ κρεββατάκια τους, τὰ ξεντύσανε, τὰ σκεπάσανε κι' εἶπανε καὶ τὶς προσευχὲς τους πού τὶς ξέρανε, γιὰτὶ



πολλές φορές συνέβαινε νά'ναι μισοκοιμισμένα όταν πηγαίνανε για ύπνο. Δέν χορταίνανε ποτέ τὸ παιγνίδι.

Ἄφου κλείσανε τὴν πόρτα τοῦ δωματίου τῶν παιδιῶν εἶπε ἡ μητέρα.

— Σοῦ φύγανε πολλά χρήματα ἀπόψε.

— Δέν πειράζει. Εἴμαστε σὲ διακοπές.

Πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα ὁ πατέρας εἶχε τὴν θεωρία του. "Ἐλεγε πάντοτε πὼς στὶς διακοπές ἤθελε νὰ αἰσθάνεται πλήρη ἄνεση σωματική, πνευματική καὶ ψυχική. Ἡ παραμικρὴ στενοχώρια τοῦ χαλούσε τὸ κέφι. Γι' αὐτὸ ξόδευε κάτι παραπάνω γιὰ νὰ μὴν προκαλοῦνται ἄσχημες στιγμές.

— Ἄλλωστε γιατί εἶναι οἱ διακοπές, συνηθίζε νὰ λέη. Γιὰ νὰ ξοδεύουμε ἀπὸ τίς οικονομίες ποῦ ἔχουμε. Διακοπές χωρὶς παραπανήσια ξεοδα δέν εἶναι διακοπές. Τώρα, ἂν ξοδέψουμε κάτι παραπάνω ἀπ' ὅτι προβλέψαμε δέν χαλάει ὁ κόσμος. Πάντοτε πρέπει νὰ φεύγη κανένας στὶς διακοπές μὲ περισσότερα χρήματα ἀπ' ὅτι λογαριάζει. Καὶ προπαντὸς ὅταν ἔχει μικρὰ παιδιά.

Ὅποτε ὅτι τοῦ ζητούσανε τὰ παιδιά τ' ἀγόραζε. Τὸ χέρι του ἔμπαινε ἄρκετὰ συχνὰ στὴν τσέπη γιὰ νὰ θγάζη δραχμοῦλες.

— Μικροπράγματα ζητᾶνε σχεδὸν πάντοτε, ἔλεγε. Κρίμα θάτανε νὰ μὴ τοῦς προσφέρης αὐτὲς τίς ἱκανοποιήσεις, οἱ ὁποῖες ἀνάλογα μὲ τὰ χρήματα ποῦ ξοδεύονται εἶναι ἀσύγκριτα μεγαλύτερες. "Ἐτσι καταφέρουμε κι' ἐμεῖς οἱ μεγάλοι νά'χουμε τὴν ἡσυχία μας.

Τὴν ἄλλη μέρα τὰ παιδάκια ξύπνησαν ἀργότερα ἀπ' ὅτι συνηθίζαν. Ἡ ἀσυνήτιστη ἔνταση τῆς προηγούμενης βραδυᾶς τὰ κούρασε πολὺ. Μόλις ὁμως ἀνοίξανε τὰ ματάκια τους πετάχτηκαν ἀπὸ τὰ κρεββατάκια τους κι ἀρχίσανε νὰ φωνάζουνε.

— Νὰ πᾶμε στὸ Λούνα Πάρκ. Νὰ πᾶμε στὸ Λούνα Πάρκ.

Οἱ γονεῖς κάθονταν στὸ μπαλκόνι περιμένοντάς τα νὰ ξυπνήσουν. Ὅταν ἀκούσανε τίς φωνές γυρίσανε τὸ κεφάλι πρὸς τὴν πόρτα ποῦ ἔβλεπε στὸ δωμάτιο τῶν παιδιῶν. Αὐτὰ ἀμέσως ἐμφανίστηκαν κρατώντας τὰ χέρια κι' ἀρχίσανε, πηδώντας, νὰ σχηματίζουνε κύκλους καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνουν:

— Θέ - λου - με νὰ πᾶ - με. Θέ - λου - με νὰ πᾶ - με.

— Ποῦ; ρώτησε ὁ μπαμπάς.

— Στὸ Λού-να Πάρκ. Στὸ Λού-να Πάρκ.

— Χθὲς τὸ βράδυ ἤμασταν ἐκεῖ.

— Θέ-λου-με καὶ τῶ-ρα. Θέ-λου-με καὶ τῶ-ρα.

— Δέν χορτάσατε;

— "Ο-χι. "Ο-χι.

— Τώρα τὸ πρωὶ εἶναι κλειστά.

— Εἶ-ναι ἀ-νοι-κτά. Εἶ-ναι ἀ-νοι-κτά, συνεχίζανε νὰ φωνάζουνε καὶ νὰ πηδᾶνε σὲ σχῆμα κύκλου.

Οἱ γονεῖς ἀλληλοκυταχτήκανε μ' ἓνα μείδιμα ἀμηχανίας.

— Τώρα τί γίνεται; ρώτησε ὁ πατέρας.

— Ἐσὺ ξέρεις τοῦ εἶπε ἡ γυναίκα του κυτᾶζοντάς τον στὰ μάτια ἀμέριμνα σὰν νὰ ἤθελε νὰ τοῦ πῆ ἀκόμα: Σὺ εἶσαι ὁ ἀρχηγὸς τῆς οικογενείας.

Αὐτὸς κατάλαβε τὸ νόημα αὐτῆς τῆς ματιᾶς, γιατί τὴν γνώριζε πολὺ καλά.

— Καλά. Νὰ πλυθῆτε καλά, νὰ ντυθῆτε ὠραῖα, νὰ φᾶτε ὄλο τὸ πρωινὸ καὶ νὰ πιῆτε τὸ γάλα.

— Ναί, ναί, φωνάξανε τὰ μικρὰ καὶ ὠρμήσανε μέσα στὸ λουτροκαμπινέ.

— Μετὰ θὰ πᾶμε στὴν ἐκκλησία καὶ κατόπι στὸ Λούνα Πάρκ.

Αὐτὰ ὁμως δέν ἄκουσαν. Κλεισθήκανε μέσα καὶ μόνο χαρούμενες παιδικές φωνές θγαίναν ἀπ' ἐκεῖ.

Στο Λούνα Πάρκ φθάσανε πιό γρήγορα απ' ότι θάπρεπε κανονικά. Τά παιδάκια βιασθήκανε σ' όλα. Ἀκόμα καί στο πρωινό πού όπωσδήποτε έπρεπε να τά φάνε όλα, γιατί διαφορετικά δέν θα πηγαίνανε στο Λούνα Πάρκ.

—“Όλα θα τά φάτε καί θα πιήτε καί τήν τελευταία σταγόνα από τό κύπελλο μέ τό γάλα άν θέλετε να πάμε στο Λούνα Πάρκ, τά προειδοποίησε ο μπαμπάς.

Αυτά δέν αφήσανε τίποτε, γιατί ξέρανε πόσο αύστηρός ήταν ό μπαμπάς όταν έπρόκειτο για τό φαγητό, αλλά ή διαδικασία αυτή έκτελέσθηκε μέ τέτοια ταχύτητα σάν νάτρεχε δορυφόρος πρòς τήν σελήνη.

Τό Λούνα Πάρκ ήτανε γεμάτο.

— Πότε προλάθανε κι' ήρθαν, είπε μέ άπορία ή μαμά.

Τά παιδάκια τό ξέρανε τώρα. Τό είχαν άλωνήσει τήν προηγούμενη βραδυά. Ἀπό τό ένα κατεβαίνανε στ' άλλο άνεβαίνανε. Οί γονεΐς τά παρακολουθούσανε χωριστά. Πότε - πότε συναντιόντουσαν. Κυρίως όταν τό ένα ήθελε κάτι να φάη ή να πιη. Τότε καί τ' άλλο, άν τόβλεπε, έρχότανε γρήγορα για να πάρη τήν μερίδα του, όχι γιατί πεινούσε ή διψούσε, αλλά για να μην άπολαύση ό άλλος κάτι περισσότερο. Καί ξανά στά μηχανήματα.

Τό μεσημέρι μέ μεγάλο κόπο τά ξεκολήσανε μέ τήν υπόσχεση πώς τό άπόγευμα πάλι εκεί θα πηγαιναν.

Οί γονεΐς κάνανε τόν άπολογισμό. Ήταν αίματηρός. Συμφωνήσανε τό βραδάκι να τά πάνε στο σινεμά, όπου όπωσδήποτε τά έξοδα θα ήσανε πολύ μικρότερα. Ή ταινία ήτανε κατάλληλη καί τά παιδάκια τρελλαινόντουσαν από σινεμά.

Ἀλλά ό ύπολογισμός αυτός δέν έπιασε. Τά παιδάκια δέν θέλανε ν' άκούσουνε για σινεμά. Φωνάζανε μαζί σάν να ήσανε σε συλλαλητήριο.

— Θέ-λου-με Λού-να Πάρκ. Θέ-λου-με Λού-να Πάρκ.

Αυτό ήτανε τό σύνθημά τους.

Τό μόνο πού κατάφεραν οί γονεΐς ήτανε να πάνε λίγο άργότερα, γιατί μετά τό γεύμα τά θάλανε να κοιμηθούνε. Ὅπως πέσανε στα κρεββατάκια έτσι ξυπνήσανε.

Ὁ βραδυός άπολογισμός ήταν άκόμη πιό αίματηρός. Ἀφού κοιμηθήκανε τά μικρά, έξασφαλίζοντας πάλι υπόσχεση για τ' άλλο πρωΐ, οί γονεΐς κάνανε σύσκεψη στο μπαλκόνι.

— Ἄν πάμε έτσι καί τις άλλες μέρες θα πρέπει γρήγορα να διακόψουμε τις διακοπές, είπε ό πατέρας.

— Τότε να μην τά πάνε άλλο στο Λούνα Πάρκ, άπάντησε ή μητέρα.

— Ἐσύ τό θέλεις; Θέλεις να τά βλέπης να κλαΐνε;

— Ὅχι, θέβαια.

Δέν θέλανε να χαλάσουνε τό χατήρι στα παιδάκια τους. Τ' αγαπούσανε κι' οί δυό έξ' ίσου πολύ. Τις νύχτες όσες φορές ξυπνούσανε, πηγαίνανε να τά δοϋνε μήπως ήσανε ξεσκέπαστα. Καί τά καμάρωναν. Κι' εύχαριστούσανε τόν Θεό πού τους έδωσε τέτοια πλασματάκια. Κάποια λύση έπρεπε όμως να βρεθῆ, άν θέλανε να έξαντλήσουνε τις μέρες στην έξοχή.

— Θα πρέπει ν' αλλάξουμε τό μέρος. Να πάμε κάπου άλλο. Ἐκτός άν φύγει τό Λούνα Πάρκ, είπε ό άρχηγός τῆς οικογενείας.

— Εΐναι τόσο ώραία όμως έδω! Καί τόσο ύγιεινό για τά παιδιά, είπε μέ παράπονο ή μητέρα.

— Τό ξέρω. Καί μένω μόρσει πολύ. Γι' αυτό καί τό διαλέξαμε ανάμεσα

(συνέχεια στη σελίδα 49)

# ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Του † Πρεσβυτέρου **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗ**

(Β' μέρος)

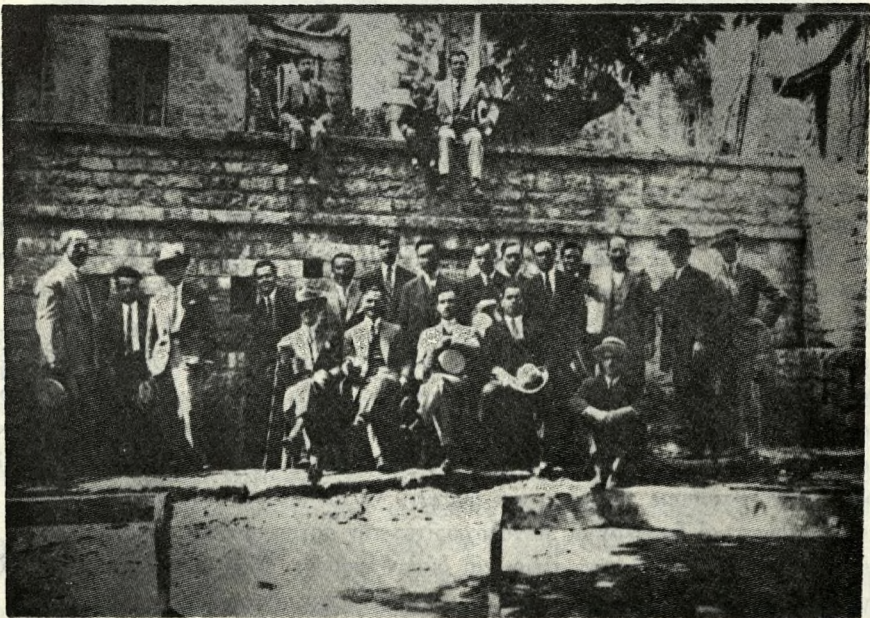
Συμπληρώνεται με τὸ τεύχος τοῦτο, τὸ σύντομο ἀλλὰ ἐνδιαφέρον αὐτοβιογραφικὸ κείμενο τοῦ σεβαστοῦ μας Παπαθανάση. Μὲ τὶς ἀναμνήσεις του αὐτὸς ὁ ἐνενηκοντούτης σεβάσμιος λυτῆς πού ζεῖ σήμερα στὸ Ἄγρινο, μᾶς περιγράφει τόσο παραστατικὰ τὶς συνθήκες κάτω ἀπ' τὶς ὁποῖες τόσα μεγάλα ἔγιναν στὸ χωριὸ μας καὶ σώζονται εὐτυχῶς ἀκόμα μέχρι σήμερα. Μὰ πάνω ἀπ' ὅλα μᾶς θυμίζει τὴν σύμπνοια τῶν Μικροχωριτῶν, τὴν ἐφεση γιὰ πρόοδο καὶ ἐκπολιτιστικὰ ἔργα. Κι ὅλα αὐτὰ τὰ ἔργα τὰ διέκρινε ἕνα πνεῦμα ἀλτρουϊσμοῦ, ἐθελοντικῆς προσφορᾶς καὶ θυσίας τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων χάριν τοῦ γενικοῦ καλοῦ.

## ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Τὸ Σχολεῖον ἔγινε μὲ τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας λεπτομερείας τοῦ ὁποῦ δύναται περισσότερον ἐμοῦ νὰ παράσχη ὁ κ. Παπαδῆς Γεώργιος διδάσκαλος τοῦ χωριοῦ.

## ΟΙ ΒΡΥΣΣΕΣ

Αἱ βρύσες ἦσαν ὡς γνωστὸν πῶ ἔξω καὶ πέτρινες καὶ μάλιστα μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πλατάνου ὑπῆρχεν ἕνας τοῖχος, ὁ ὁποῖος ἀπέκρυβε ἔτσι τὶς γυναῖκες οἱ ὁ-



Ἄνδρες τοῦ χωριοῦ μπροστὰ στὶς νεόκτιστες βρύσες (1926).

ποῖες ἔπλυνον εἰς αὐτάς. Μιὰν ἡμέρα ἐκάθητο ὁ Παπαθανάσης στὸν Πλάτανο, μὲ τινες ἄλλους καθὼς καὶ ὁ ἐκ Δερματίου εἰς Ἀμερικὴν Γ. Τραστέλης. Γενομένης συζητήσεως δι' αὐτάς εἶπε ὁ Παπαθανάσης πολὺ καλὲς εἶναι ἀλλὰ ἔχουν ἀνάγκη συγ-

χρόνου τακτοποιήσεως διὰ τὴν ὁποίαν βεβαίως ἀπαιτοῦνται χρήματα. Λέγει τότε ὁ παρευρισκόμενος Γ. Τραστέλης. «Σοῦ ἀναθέτω παπᾶ μου, νὰ ἐνεργήσης ἐν λευκῷ καὶ νὰ γίνουν οἱ βρύσες ὅπως ἐσὺ νομίζεις καλύτερες δι' ἰδικῶν μου ἐξόδων». Τοῦ ἀπαντῶ ὅτι τὸν συγχάρω διὰ τὴν γενναϊώδη πρᾶγματι προσφορὰν του ἀλλ' ὅτι θὰ γίνουν ὄχι ὅπως θέλω ἐγώ, ὁ παπᾶς ἀλλ' ὅπως ἀποφασίσῃ ἡ συντονιστικὴ ἐπιτροπὴ.

Τὴν ἐπαύριον ἐφέραμε ἐκ Καρπενησίου τὸν Τσιακινιάν, ὅστις ἦτο ἀρμόδιος διὰ τοιαύτην κατασκευὴν καὶ τὶς ἔφμαξε τὶς βρύσες διαμορφωθείσας ὅπως εἶναι σήμερον στηριζομένας ἐπὶ λιθοκτίστου τοίχου μὲ ἐσωτερικὸν ὕδραγωγεῖον - διανομέα πηγῶν αἱ ὁποῖαι κατέληγον εἰς τὰς ἑξ βρύσες. Κατόπιν ἡμεῖς οἱ χωριανοὶ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ἐφέραμε χαλίκι καὶ ἰσοπεδώσαμε τὴν πλατεία. Τόσον ὥραία ἔγινε, ὥστε ἐνθουσιασθέντες ἐκάναμε ἕνα τρικούβεργο γλέντι μὲ χοροὺς καὶ τραγούδια καὶ πρῶτος ἔσυρε τὸ χορὸ ὁ Δημ. Καλατζῆς.

## ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΔΡΟΜΟΣ

Τὸ Ξενοδοχεῖο εἶναι γνωστὸν πῶς ἦτο, πῶς κήκε, πῶς ἔγινε καὶ πῶς ξανακάηκε καὶ πῶς εὐρίσκεται σήμερα. Ὁ δρόμος αὐτοκινήτου ἀπὸ τὸ ρέμα. Ἐπειδὴ θὰ ἐχάλαγαν μερικὰ χωράφια Μικροχωρίτικα, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνήργησεν οὕτως, ὥστε νὰ τὰ παραχωρήσουν δωρεάν. Ἀλλὰ τὰ Μεγαλοχωρίτικα δὲν τὰ ἔδιδον βολιδοσκοπηθέντες παρὰ τοῦ ἱερέως. Τούτου ἕνεκα, πῆρε ὁ παπᾶς τοὺς σωφῆρ Μικροχωρίτας καὶ μετέβησαν καὶ ἐζήτησαν ποῖα ἀκριβῶς θὰ καταστραφοῦν καὶ πόσα δένδρα ἢ κλίματα κλπ. καὶ κατόπιν συνεννόησεως μετὰ καταλλήλων ἐργατῶν Μικροχωριτῶν εἰδοποιήθησαν αὐτοὶ νὰ πάρουν τὰ ἀπαραίτητα ἐργαλεῖα καὶ νὰ εἶναι ἔτοιμοι, ὥστε, ὅταν εἰδοποιηθοῦν διὰ προσωπικὴν ἐργασίαν, τῇ ἐπιβλέψει τῶν σωφῆρ νὰ προβοῦν εἰς ἐκρίζωσιν καὶ κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ, ὅσον τὸ ταχύτερον. Κατόπιν εἰς ὠρισμένην ἡμέραν εἰδοποίησεν ὁ Παπαθανάσης εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ὅπως αὔριον τὸ πρωὶ νὰ εἶναι στὸ γκαράζι ὅλοι οἱ χωριανοὶ διὰ προσωπικὴν ἐργασίαν. Οἱ ἄνω τοῦ μεσαίου αἴλακος θὰ ἔχουν τσαπιά, οἱ κάτω φκιάρια καὶ ὀρισμένοι παληόσακα, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λείπει κανεὶς ἀπόλυτος ἀνάγκη. Τώρα πού θὰ πᾶμε ἐκεῖ θὰ τὸ μάθομεν πρᾶγματι, ὄχι μόνον ἦρθαν ὅλοι, ἀλλὰ ἦρθαν καὶ ἀπὸ δύο ὅπου ἦσαν. Μπροστὰ ὁ παπᾶς καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ὁ λαὸς πῆγαμε νὰ φκιάσωμε τὸ δρόμον μόνον στὰ χωράφια τοῦ Μεγάλου Χωρίου. Ὅλοι πλέον τῶν 150 ἄνθρωποι ἐντὸς δύο ὥρῶν, τὸν ἐφκιάσαμε τὸ δρόμον καὶ ἠδύνατο νὰ περάσει αὐτοκίνητο, ἀλλ' ἔγινε μεγάλος ντόρος καὶ ἔστειλαν οἱ Μεγαλοχωρίτες τὴν ἀστυνομία καὶ μᾶς ἠμπόδισαν, ἀλλὰ εἶχε διανοιχθῆ ὁ δρόμος πλέον καὶ διαλυθήκαμεν. Ἄλλη μέρα πῆγαμε καὶ διανοίξαμε τὸν δρόμον στὰ Μικροχωρίτικα χωράφια καὶ οὕτως ἦρθε τὸ αὐτοκίνητο στὸ χωριό. Οἱ Μεγαλοχωρίτες ὅμως κατήγγειλαν τὴν ἀνθαιρεσίαν αὐτὴν καὶ ὠρίσθη ἡ δίκη νὰ γίνῃ στὸ Γαῦρο. Ὅποτε κατῆλθον οἱ Μεγαλοχωρίται καὶ ὁ Γιαννακὸς μὲ μπλούζα λερωμένη καὶ περιμέναν στὸ Γαῦρο μὲ τὸ δικαστήριον καὶ ἡμᾶς. Ὅποτε συγκεντρωμένοι ὅλοι μπροστὰ ὁ Παπαθανάσης μὲ τὰ καλλίτερα ράσα καθὼς καὶ ὅλοι μας, ὁ δὲ Δ. Κοκκάλας μὲ ἕνα σκληρὸ ψαθάκι παρουσιασθήκαμεν. Ὅλοι καὶ ἀ-

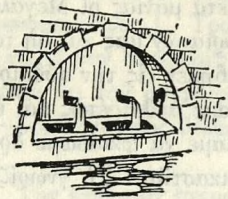
φου τοὺς ἐχαιρετήσαμεν κατάλληλα ἤρχισε τὸ δικαστήριον. Μετὰ μανίας οἱ Μεγαλοχωρῖτες ζητοῦσαν τὰς κεφαλὰς ἐπὶ πίνακι τῶν ἀνθαιρέτων χωριανῶν μας καὶ δὴ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν ὑπευθύνων. Ὁ Εἰρηνοδίκης ἐρωτᾷ γιατί προέβημεν εἰς τὴν ἀνθαιρεσίαν; Ἀπαντᾷ ὁ Παπαθανάσης, ἀναγνωρίζομεν ὅτι ἐνεργήσαμε ἀνθαιρέτως καὶ εἰμεθα πρόθυμοι νὰ ἀποζημιώσωμεν τοὺς παθόντας διότι ἠθέλαμε νὰ φριάσωμε δρόμον ποῦ δὲν ἦτο νὰ γίνῃ μὲ συνενόησιν καὶ πληρωμῇ. Θὰ δικαστῆτε: Τὸ γνωρίζο-



Θέση Ἀη - Νικόλας. Διακρίνονται ἐκτὸς ἀπ' τὸν νεώτατο Παπαθανάση ἀκόμη οἱ: Κων. Κοκκάλας, Κων. Ζαχαρόπουλος, Ἰωάν. Κ. Ζορμπαλάς, Σπ. Παπαδόπουλος, Νικόλ. Κομματάς, Νικόλ. Πλάκας. Μὲ τὸ τύμπανο στῆ μέσῃ ὁ Εὐάγγ. Κωστόπουλος.

μεν. Τί ζητεῖτε σεῖς οἱ Μεγαλοχωρῖτες; Ἄλλος ἔλεγε 40 καὶ ἄλλος ἔλεγε τριάντα χιλιάδες γιὰ ὄλους. Τότε λέγει ὁ παπᾶς στὸν εἰρηνοδίκη, ἔχομεν ἐδῶ αὐτοκίνητο, λαμβάνετε τὸν κόπο νὰ πᾶμε μαζί, εἶναι πολὺ πλησίον νὰ διαπιστώσετε τὴν ζημίαν αὐτῶν εἶναι μόνον ἐλαχίστη καὶ τότε νὰ κανονίσητε μόνος σας. Μπήκαμε στὸ αὐτοκίνητο οἱ δυὸ μας καὶ πήγαμε. Ἐπιστρέψαντες λέγει ὁ εἰρηνοδίκης ὅτι ἡ ζημία εἶναι πολὺ ἐλαχίστη, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνθαιρεσίαν, τὸ δικαστήριον ἀποφασίζει νὰ πληρώσετε μόνον 15 χιλιάδες. Συμφωνεῖτε; Μάλιστα κ. εἰρηνοδίκη. Τότε πατάω στὸ μάτι τὸν κ. Σπ. Φλέγκα — τὸν ὁποῖον εἶχα εἰδοποιήσει νὰ ἔχει λεπτὰ μαζί του ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἀκόμη— ὅστις ἐρωτᾷ «πόσο εἶπετε περικαλῶ; καὶ βγάζει καὶ μετρᾷ 15 χιλιάδες δραχ. ἅς παραδίδει εἰς τὸν κ. εἰρηνοδίκη καὶ ὄλοι ἔμειναν κατάπληκτοι, πῶς αὐτοὶ εἶναι τόσο συνεννοημένοι καὶ σύμφωνοι καὶ οὕτως ἔληξεν ἡ ὑπόθεσις τοῦ δρόμου, εἰπόντος τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸς τὸν Παπαθανάση «Εἶσθε μυστήριοι ἄνθρωποι:».

Πρεσβύτερος ΑΘ. ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ



## Διακεκριμένοι Μικροχωρίται τῆς Πόλης

Ὁ Γ. Σιδέρης ἢ Σφήκας καὶ τὸ Ὑδραγωγεῖο του

Τοῦ κ. Δ. ΚΟΚΚΑΛΑ

Ὁ Γεώργιος Σιδέρης ἢ Σφήκας ἦλθε καὶ αὐτὸς γύρω στὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνος, ὅπωςδὴποτε μικρὸς στὴν Πόλη καὶ ἠργάζετο εἰς τὸ Σκούταρι (ἀσιατικὸν τμήμα τῆς Πόλης, μὲ ὀλιγαριθμοὺς Ἑλληνας), ἦτο μικρὸσωμος, πολὺ ἔξυπνος καὶ δραστήριος, προφανῶς λόγῳ τῶν ιδιοτήτων αὐτῶν, τὸν ἀποκαλοῦσαν «Σφήκα», ὁ μικρὸς τὸ ἄρесе τὸ παρατσούκλι καὶ τὸ ἀπεδέχθη.

Μετὰ πάροδον τεσσάρων περίπου ἐτῶν, ὁ Σφήκας ἔφηβος πλέον ἀποκαμῶν ἀπὸ τὴν σκληρότητα καὶ τὸ πολὺωρον τῆς ἐργασίας καὶ ἀγανακτῆσας ἀπὸ τὸ γλίσχρον τῆς ἀμοιβῆς πού τοῦ ἔδινεν ἐξακολουθητικῶς ὁ ἀδελφός του Δημήτριος, ἀλλὰ καὶ τὴν θάνασον συμπεριφορὰν αὐτοῦ, «πέταξε πέτρα πίσω του» καὶ ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀραβιά (Αἴγυπτον) μὲ κάποιο φορτηγὸ καράδι.

Ἀποβιθασθεὶς εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας ὁ Σφήκας, δὲν ἐξῆλθεν εἰς τὴν πόλιν πρὸς ἀνεύρεσιν ἐργασίας, θρῆκε μιὰ παληὰ παράγκα ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ λιμανιοῦ, τὴν ἐνοικίασεν, τὴν ἐπεσκεύασεν καὶ τὴν διεύρθησεν σὲ καφενεδάκι, μὲ βασικούς πελάτας τοὺς χαμάληδες (ἀχθοφόρους) καὶ ἄλλους ἐργάτας τοῦ λιμανιοῦ.

Πολὺ γρήγορα ἀπέκτησε τὴν ἐμπιστοσύνην των, τοὺς ὀργάνωσεν εἰς ἀμελέδες (σωματεῖα) καὶ κατέστη οὐσιαστικῶς ὁ ἀρχηγός των ἀλλὰ καὶ προσδευτικῶς, μὲ τὰ στοιχεῖα ξένων γλωσσῶν πού ἐξέμαθεν, καὶ ὁ διεριμηγνὺς των.

Ταυτοχρόνως διεχειρίζετο καὶ τὰς φιάλας ξενικῶν οἶνοπτευματωδῶν ποτῶν τὰς ὁποίας ἠγγάραζαν οἱ χαμάληδες ἀπὸ τὰ πληρώματα τῶν πλοίων, τὰς ὁποίας καὶ μετεπώλη διὰ λογαριασμὸν των εἰς τοὺς πλουσίους Αἰγυπτιωτάς καὶ ξένους εἰς ὑψηλὰς τιμὰς.

Βεβαίως ἡ λαθραία αὐτὴ εἰσαγωγή καὶ ἐμπορία ποτῶν, ὑπέπιπτεν ἐνίοτε εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων, ἀλλὰ αὐτοὶ πού τὰ ἠγγόραζαν ἦσαν διακεκριμένα καὶ ἐπίσημα πρόσωπα, ἐντόπια ἢ ξένα καὶ συνεπῶς ὑπεράνω τῶν Αἰγυπτιακῶν νόμων.

Μετὰ πάροδον ὀλίγων ἐτῶν κατέφθασε στὸν λιμένα, πολυτελής τουρκικὴ θαλαμηγός, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξεφορτώνοντο θαρύτατα ἔπιπλα καὶ μπαούλα, πληροφορηθεὶς δὲ ὁ Σφήκας, ἀπὸ τὸν ἐπιστατοῦντα τὴν ἐκφόρτωσιν, ὅτι ὅλα αὐτὰ ἦσαν τοῦ Νέου ὑπάτου ἀρμοστοῦ (ἢ Αἴγυπτος τότε ἦτο φόρου ὑποτελής εἰς τὴν Τουρκίαν) ἐπροχώρησεν.

Κατευθυνόμενος δὲ πρὸς τὴν σκάλα τοῦ πλοίου, βλέπει γὰ κατέρχεται αὐτῆς ξένος κύριος ἐκνευρισμένος καὶ φωνάζων πρὸς τοὺς χαμάληδες γὰ μετακινῶν μετὰ προσχῆς τὰ πράγματά του.

Ὁ Σφήκας ἀνεγνώρισεν ἀμέσως τὸν πασσαῖν (στρατηγόν) εἰς τὸ κονάκι τοῦ ὁποίου στὸ Σκούταρι, μετέφερε τὰ ψῆφια, ὅταν ἠργάζετο εἰς τὸ μπακάλικο τοῦ ἀδελφοῦ του, τὸν ἐπλησίασε, τὸν προσεφώνησε σύμφωνα μὲ τὸ νέον ἀξίωμα του, ὑπεκλή-

θη εδαφιαίως κατά τὰ τουρκικά ἔθιμα, ὅταν δὲ ἠγνωριώθη προσέθεσε «στὰς διαταγὰς σας πασσᾶ ἐφέντη».

Ὁ Ἄρμωστής, πού εἶχε νομίσει ὅτι ἐπρόκειτο περὶ Αἰγυπτίου ἐπισήμου, ἀναγνωρίσας τὸν Σφήκαν, ἔμεινε κατάπληκτος.

Ὁ Ἄρμωστής ἦτο πολὺ ἐκνευρισμένος διότι αἱ Αἰγυπτιακαὶ ἀρχαὶ ὄχι μόνον δὲν τοῦ ἐπεφύλαξαν τὴν ἀρμόζουσαν εἰς τὸ ἀξίωμα του ὑποδοχὴν, ἀλλ' οὔτε διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν ἀποσκευῶν του εἶχαν μεριμνήσει (προφανῶς μὴ εἰδοποιηθεῖσαι).

Ὁ Σφήκας τὸν καθυσόχασε, ἔστειλε ἀμέσως ἕναν χαμάλην ὁ ὁποῖος ἔφερε πέντε πολυτελεῖς ἀμάξας, στὰς ὁποίας ἐπεβίβασεν τὸν Ἄρμωστήν, τὸ χαρέμι του καὶ τὰς προχείρους ἀποσκευὰς των καὶ ὁ Ἄρμωστής ἀνεχώρησε διὰ τὸ Μέγαρον τῆς Ὑπάτης Ἀρμωστείας, εὐχαριστημένος καὶ ἡρεμὸς κατόπιν ὑπευθύνου διαθεβαιώσεως τοῦ Σφήκα ὅτι τὰ μπαγκάζια του θὰ πᾶνε στὸ κονάκι σῶα καὶ ἀκέραια καὶ τὸ συντομώτερον δυνατὸν.

Μετὰ 4-5 ἡμέρας ὁ Ἄρμωστής ἐκάλεσε τὸν Σφήκαν εἰς τὸ γραφεῖον διὰ νὰ πληρῶσῃ τὰ ἔξοδά του, ἐκεῖνος τοῦ ἀπήντησεν ὅτι τὰ μὲν ἀμαξαγωγία ἦσαν προσφορὰ δικῆ του, «γιὰ τὸ καλῶς ὤρισεν» τὰ δὲ ἀχθοφορικὰ καὶ τὰ κόμιστρα τῶν караγωγέων ἦσαν ἀνάλογος προσφορὰ τῶν ἀντιστοίχων σωματείων των.

Ὁ Ἄρμωστής εἶπε τὰ εὐχαριστῶ του, τὸν ἠρώτησε πῶς θρέθηκε στὴν Αἴγυπτο καὶ μὲ τί ἀκριβῶς ἀσχολεῖται, ὅταν δὲ ἔλαβε τὰς σχετικὰς πληροφορίας εἶπεν «καὶ τώρα Σφήκα, τί θέλεις νὰ κάμω ἐγὼ γιὰ σένα;».

Ὁ Σφήκας ἦτο προητοιμασμένος, ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ εἰσαγάγῃ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ νὰ πωλῇ μόνον εἰς τὸ κατάστημά του ἐντὸς τοῦ λιμένος, οἰνοπνευματώδη ποτὰ εἰς φιάλας. Ὁ Ἄρμωστής, πού τὰ προτιμοῦσε καὶ αὐτός, τὸ ἀπεδέχθη ἀμέσως καὶ καλέσας τὸν γραμματέα του, ἔδωκε ἐντολὴν νὰ ἐκδοθῇ ἀμέσως τὸ σχετικὸν Σουλτανικὸν φερμάνιον.

Κατόπιν αὐτοῦ ὁ Σφήκας κατεδάφισεν τὴν παράγκαν, πού εἶχε γίνει ἤδη κτήμα του, καὶ ἀνήγειρεν εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀνάλογον κτίσιμα κατάλληλον δι' ἀποθήκην καὶ πρατήριο οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν.

Τὰ ἐμπορεύματα παρηγγέλθησαν, ἤλθαν στὸν λιμένα, ἐκτελωνίσθησαν καὶ ὅταν μετεφέρθησαν εἰς τὴν ἀποθήκην, ὁ Σφήκας, προσέλαβε δύο ἐντοπίους Ἕλληνας, τὸν ἕνα ὡς ἀποθηκάριον καὶ τὸν ἄλλον ὡς πωλητὴν καὶ ἀπηλλαγμένους πιά ἀπὸ τὸν ἐφιάλτην τῆς λαθρεμπορίας... «ἔβαλε τὸ φέσι του στραβά».

Σὺν τῇ χρόνῳ ἄρχισαν νὰ ἀγοράζουσι τὰ ποτὰ του καὶ οἱ μορφωμένοι Αἰγύπτιοι, πού εἶχαν ἐπισκεφθῇ τὰς Εὐρώπας, κάποια ἐφημερίδα ἔγραψε ἕνα ἄρθρον σχετικῶς, ἔγινε γτόρος.

Κατόπιν αὐτοῦ ὁ Αἰγύπτιος ὑπουργὸς οἰκονομικῶν ἐπεσκέφθη τὸν Ἄρμωστήν, ἀνεφέρθη εἰς τὴν παράγραφον τοῦ κορανίου τὴν ἀπαγορεύουσαν τὴν χρῆσιν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν ὑπὸ τῶν πιστῶν, καὶ τὸν παρεκάλεσεν νὰ ἐνεργήσῃ διὰ τὴν κατάργησιν τοῦ σχετικοῦ σουλτανικοῦ φερμανίου.

Ὁ Ἄρμωστής, στὸν ὁποῖον ὁ Σφήκας δὲν παρέλειψε νὰ τοῦ στέλῃ τακτικὰ τὰ ὀρεκτικά του, ἀπήντησεν «καὶ ποιὸς τοὺς εἶπε νὰ τὰ ἀγοράζουσι, δικάστε τους» ἐπει-

δή δὲ ὁ συνομιλητὴς δὲν ἐφάνη ἐκαγοποιηθῆς πρόθεσε, «καὶ τὰ σημαντικὰ ποσὰ ποῦ εἰσπράττει τὸ τελωνεῖον σας, ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ποτῶν αὐτῶν, μὲ τί θὰ τὰ ἀντικαταστήσει, ἀφοῦ ἤδη δυσκολεύεσθε γὰρ καταβάλετε τὴν πολεμικὴν ἀποζημίωσιν πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην;» κόκκαλο ὁ Ὑπουργός, ἐζήτησεν συγγνώμην καὶ ἔφυγεν.

Ἦλθε ὅμως κάποτε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ὁ ὕπατος ἀριστοτὴς ἀντικατεστάθη καὶ ὁ νέος ἀνεφέρθη εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ ἣ ὁποῖα ἀνεχάλεσε τὸ φερμάνιον, ἔτσι ὁ Σφήκας ἠναγκάσθη γὰρ διαλύσῃ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ καὶ ἀφοῦ ἐτακτοποίησεν τὰ ὑπάρχοντά του ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐν συνεχείᾳ στὸ Μικρὸ Χωριό.

Στὸ Μικρὸ Χωριό ὁ Σφήκας ἐνίσχυσεν ὅλους τοὺς συγγενεῖς του (τοὺς φέροντας τὸ ἐπώνυμον Σιδέρης) καὶ κατεσκεύασεν τὸ πρῶτον ὕδραγωγεῖον τοῦ χωριοῦ, τὸ ὁ-

ΙΣ | ΧΣ (Π)Α ΕΙΜΑΡΜΕΝΗΣ ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΗΣΑΝΚ ΑΝ (ΕΙ)Σ  
 ΝΙ | ΚΑ ΠΕΣ(Η) ΑΠΟ ΠΛΗΣΙΟΝ ΝΑ ΠΕΡΑΣΗ ΕΙΜΑΙ (Ε)ΓΩ Ε(ΔΩ) (Η)  
 ΠΗΓΗ ΕΝΘΑΔΕ ΤΟΥ ΣΦΗΚΑ Τ(.) Ν ΥΔΡ( ) Ν ΚΑΙ ΟΤΑΝ ΗΘΕΛΕ ΜΕ  
 ΚΑ(ΝΕΙΣ) ΤΗ(Σ) ΑΝΑ(ΓΚΗ)Σ Ο ΠΟΝΩΝ ΑΠΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΦΘΟΝΩΝ ΑΝ  
 ΚΑΙ ΣΤ(Ι)Ν ΕΠΑΡΧΙΑΝ ΟΛΗΝ Ε(ΔΩ)ΣΑ ΜΕΓΑΛΟΝ ΚΡ(ΠΛ)ΟΤΟΝ ΠΛΗΝ  
 ΑΥΤΟΣ ΣΤΑΘΕΙΣ ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΚΑΙ ΕΙΣ ΔΕΙΛΑΣ ΦΩΝΑΣ ΜΗ ΚΛΙΝΩΝ ΕΠ(Ε)  
 (ΑΙ) ΕΙΜΑΡΜΕΝΗΝ Ρ(Η)ΣΩ ΚΑΝ ΕΓΩ ΑΝ ΑΠΟΘΑΝΩ ΣΤΕΚΗΣ ΕΔΩ ΚΑΙ  
 ΝΕΚΡΟΝ ΕΙΣ ΣΤΕΡΕΟΝ ΟΣΤΟΝ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΡΟΥΝ ΤΩΝ ΟΣΤ(ΩΝ)  
 ΜΟΥ ΘΑ ΚΗΡΥΤΩ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΜΝΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΑΙ (Σ)ΤΟΝ. . . . .  
 ΠΟΤΗΡ(ΙΟΝ) ΥΔΩΡ ΔΙΑ ΠΡΟΣ ΔΟΞΑΝ ΤΟΥ ΥΨΙΣΤΟΥ ΤΟΥ Ε(Λ)ΚΟΝΤΟΣ  
 ΚΤΗΤΩΡ ΒΡΥΣΗΣ ΕΥΚΑΙΡΟΥ ΤΗΣ . . . . . ΤΟΥ ΚΑΙ Ο  
 ΚΤΗΤΩΡ ΑΝ ΚΑΙ ΑΓΡΙΑ ΟΥΛΑ ΑΥΤΟΥ . . . . . ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΔΕΝ  
 Ε(Ι)ΜΠΟΡΗ ΑΠΟΘΑΝΗΣ ΚΟΝΤΑΣ ΩΔΕ ΕΝ ΤΗ ΩΡΑ ΡΑΣ(Τ)ΟΝ ΣΤΕΡΗ  
 ΚΑΙ ΑΠΟΘΑΝΕΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ (ΤΗΝ) ΩΡΑΝ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ (ΣΑΣ) ΑΜΗΝ.  
 ΧΑΝΟΜΕΝ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΚΑΙ ... . . . . ΣΟΥ . . . . . ΤΑΜ . . . .  
 ΕΙΣ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΑ ΘΑ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ (Ν) ΒΟΥ . . . . . ΜΙΑ . . . . . Σ . . . .  
 ΘΕΣ. . . . ΙΚΗ ΕΙΔ 1880.

Ἡ δυσανάγνωστη ἐπιγραφή τῆς ἀναμνηστικῆς στήλης τοῦ «Σφηκιάνειου Ὑδραγωγείου» (1880) ποῦ χάθηκε μὲ τὴν κατολίσθησιν τοῦ 1963.

ποῖον ὁ ἴδιος ὀνόμασε Σφηκιάνειον, πληροφορηθεὶς δὲ ὅτι μερικοὶ χωριανοὶ ὄφειλαν διάφορα ποσὰ εἰς κάποιον τοκογλύφον ἐκ Καρύτσας, μεταβάς ἐκεῖ ἠγγόρασε τὰ γραμμάτιά των καὶ τὰ κατέστρεψεν. Ἐσχεδιάζεν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ γιὰ τὸ χωριό, ἀλλὰ εἰδοποιηθεὶς, εὐτυχῶς ἐγκαίρως, ὅτι ἔφθασαν στὸ χωριό λησταὶ προτιθέμενοι γὰρ τὸν ληστεύσου, διέφυγε νύκτωρ καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Αἴγυπτον.

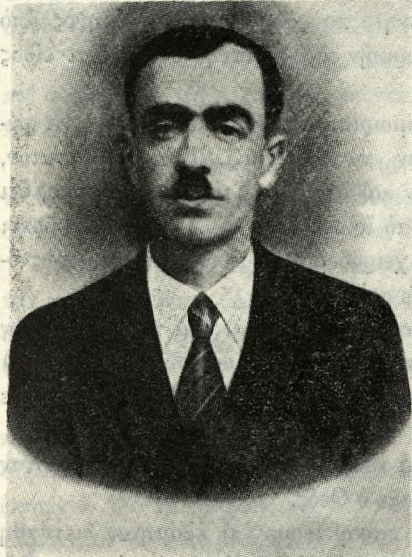
Κατὰ μίαν ἐκδοχὴν, οἱ λησταὶ μὴ εὐρόντες τὸν Σφήκαν, ἀντελήφθησαν ὅτι κάποιος Μικροχωρίτης τὸν εἰδοποίησεν περὶ τῆς ἀφίξεώς των καὶ εἶτε διότι ὑποπεύθησαν τὸν γέρο Μπιλέταν ὡς καταδότην, εἶτε διότι τὸν ἐνόμισαν εὐπορον, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ἦταν Πολίτης, πῆγαν στὸ σπίτι του τὴν νύκτα, τὸν ἐβασάνισαν ἀγρῶς, σχεδὸν δι' ὅλης τῆς νυκτός, ὅπως ὁμολογήσῃ τὴν κρύπτειν τῶν χρημάτων του, καὶ ἀφοῦ αὐτὰ ποῦ τοῦ βρήκαν στὸ κεμερί του ἦσαν ὀλίγα, τὸν ἐφόνευσαν.



## Ο ΖΗΝΗΙΕΜΟΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΜΟΥ

Ἡ ἱστορία καὶ οἱ ἀφηγήσεις γύρω ἀπ' τὸ χωριό μας, ἐμπλουτίζονται σήμερα μὲ τὶς ἀναμνήσεις ἑνὸς ἀπὸ τοὺς πρωτεργάτες, τοῦ κ. Μιχ. Νικολόπουλου ποῦ διετέλεσε Πρόεδρος τοῦ χωριοῦ σὲ δύσκολα χρόνια. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ μαρτυρία του θὰ εἶναι πολύτιμη καὶ διδακτικὴ γιὰ ὅλους.

Τοῦ κ. ΜΙΧΑΗΛ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ



Μιχαὴλ Νικολόπουλος

Ἐγεννήθην τὴν 12 Μαρτίου 1898 ἐν Μικρῷ χωρίῳ Εὐρυτανίας. Δωδεκαετῆς πῆγα εἰς Κων)πολιν παρέμεινα 6 ἔτη ἐργαζόμενος ὡς ὑπάλληλος παντοπωλείου καὶ ἐπέστρεψα εἰς Πειραιᾶ τὸ 1917. Ἐστρατεύθην τὸ 1919. Ὑπῆχθην στὸν Ὀρχον αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν καὶ ἐξεπαιδεύθην ὡς ὀδηγὸς αὐτοκινήτων εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴν Ἁγίας Βαρβάρας Ἀττικῆς.

Τὴν Ἀνοιξὶν τοῦ 1920 μοὶ ἐχορηγήθη Δίπλωμα ὀδηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἐστάλην εἰς Ὀρχον Θεσσαλονίκης εἰς τὴν 3ην Μοίραν (60 αὐτοκινήτων) καὶ εἰς τὴν 15ην Διμοιρίαν (15 αὐτοκινήτων). Ἐχρεώθην 1 αὐτοκίνητον μάρκα «Τεύλωρ» 3 τόνων μὲ συμπαγῆ λάστιχα, φῶτα μὲ ἀσετυλήνη, (μπαταρίες, μίξες, ντιστρομπιτέρ δὲν ὑπῆρχαν τότε ἀλλὰ ἠγοράζοντο μὲ μανιατὸ τὸ ὁποῖον παρήγαγε ἠλεκτρισμὸ).

Ἐκεῖθεν ἀναχωρήσαμεν διὰ Ξάνθην ὅπου παραμείναμε 3 μῆνες, διετάχθημεν νὰ πάμε εἰς Ἀλεξανδρούπολιν διότι ὁ στρατὸς μας προχωροῦσε δι' Ἀνατολικὴν Θράκην καὶ ἀκολουθοῦντες διήλθομεν Σουφλί, Διδυμότειχον καὶ καταλήξαμε εἰς Ραιδεστὸν τῆς Προποντίδος. Διεκπαιρεώθημεν εἰς Μουδανὰ Μικρᾶς Ἀσίας καὶ σταθμεύσαμεν στὴν Προῦσσα ὅπου παραμείναμε 1 ἔτος. Ἀκολουθοῦντες τὸ στρατὸ στὶς διάφορες ἀναγνωρίσεις ποῦ ἔκανε στὰ διάφορα μέτωπα σὲ μὰ προέλαση πρὸς Κίον καὶ Νικομήδειαν συνήντησα τὸν κ. Δημοσθένην Γιούζιμπασην καὶ τὸν ἐκ Μεγάλου

χωρίου 'Ιωάννην Ψημάδην ἄριστον μηχανικὸν αὐτοκινήτων. Φθάσαμε μέχρι 'Ασκανίαν λίμνην καὶ ἐπιστρέψαμε εἰς Προῦσαν τροφοδοτοῦντες τὸν στρατὸν πρὸς φυλάκια Τίμπος ἀριστερὰ καὶ 'Ακ-σοῦ δεξιὰ πρὸ τοῦ 'Αἶνε - γκιόλ.

Εἰς φυλάκια 'Ακ - Σοῦ ὑπάρχει νεκροταφεῖον μὲ καμμιά εἰκοσαριὰ σταυροὺς ὅπου ἀργότερα πολλὲς φορὲς μὲ συγκίνηση διάβασα τὸ ὄνομα «Δ. Μάνθου Μουχρίτσα, ἀνθυπαπιστοῦ ἐκ Μικροῦ χωρίου Εὔρυτανίας». Ἐγένοντο προελάσεις ἀναγνωρίσεως πρὸς Ἑσκι Σεχίρ καὶ ἡ τρίτη μεραρχία ἐστάθμευσεν εἰς Παζάρκοϊ ἐνῶ ἡ διμοιρία μας ἦταν τροφοδότης τῆς 3ης καὶ πηγαίναμε καθημερινῶς στὸ Παζάρκοϊ.

Ἐπιστρέφοντες ἐγὼ καὶ ἓνα ἄλλο αὐτοκίνητο ποὺ ὀδηγοῦσε ἓνας ὀδηγὸς ἀπὸ Φιλιπούπολιν τῆς Βουλγαρίας πῆραμε προφορικὴν καὶ γραπτὴν ἐντολήν τι εἶδος ὁδίδες νὰ φορτώσουμε.

Μεταβάντες εἰς Προῦσαν βρήκαμε τὴ διμοιρία μας φορτωμένη ἔτοιμη νὰ φύγει, παρακαλέσαμε καὶ μεῖς νὰ μᾶς φορτώσουν νὰ πάμε μαζί. Ἐστάθη ἀδύνατον, δὲν μᾶς φόρτωναν, μετὰ 2 ὥρες μᾶς φόρτωσαν καὶ φύγαμε. Στὸ δρόμο μάθαμε, ὅτι κάτωθεν τοῦ 'Ακ - Σοῦ ποὺ παίρνει ὁ δρόμος τὸ ἴσιωμα γιὰ τὸ 'Αἶνεγκιόλ Τούρκοι ἀντάρτες κρυμμένοι κάτω ἀπὸ μιὰ γέφυρα μὲ χειροβομβίδες κλπ. σκότωσαν τοὺς ὀδηγούς καὶ τὰ αὐτοκίνητα σταμάτησαν ἓνα πάνω στὸ ἄλλο.

Φθάσαμε ἐκεῖ εἶδαμε αἵματα καὶ γυαλιὰ στὰ θαμπρίζ, καὶ στὰ καθίσματα τῶν αὐτοκινήτων βρήκαμε καὶ τοὺς Τσερκέζους ἱππεῖς (ἦταν φίλοι τοῦ στρατοῦ μας) ποὺ πῆγανε πιάσανε μερικοὺς Τούρκους καὶ τοὺς κλείσανε σὲ ἓνα τζαμί καὶ βάλανε φωτιά κλπ.

Ἐκτοτε δὲν ξανατόλμησαν τὰ γύρω χωριά νὰ πειράξουν αὐτοκίνητα. Εἴμασταν πολλοὶ τυχεροὶ ποὺ δὲν μᾶς φόρτωσαν, μᾶς φύλαξε ὁ Θεός.

Ὅταν κατελήφθη τὸ Ἑσκι Σεχίρ, ὅπου παραμείναμε ἐπὶ ἐξάμηνον διετάχθη προέλας πρὸς Σαγγαρίον. Περάσαμε ἀπὸ ἓνα χωριὸ Σιβρι Χισάρ λεγόμενον. Ἦταν μέσ' τὸν κάμπο ἀλλὰ εἶχε κάτι μυτερὰ βουνὰ καὶ στὸ νεκροταφεῖον τους, στὰ μνήματά του, εἶχανε κάτι ἀλάξεντες πέτρες 4 - 5 μέτρα ὕψους, στενές.

Καθημερινῶς κουβαλοῦσαμε πυρομαχικὰ καὶ κουραμίανες πλαγίως τοῦ ποταμοῦ Πουρσάκ, ὅπου καὶ μᾶς πυροβολούσανε ἀπὸ τὴν ἄλλη ὄχθη καὶ πηγαίναμε σὲ ἓνα σιδηροδρομικὸ σταθμὸ πρὸ τῆς σιδηροδρομικῆς γεφύρας τοῦ Σαγγαρίου Πολατλι λεγόμενον. Ἐκεῖ ξεφορτώναμε καὶ ἀπέναντι ἀριστερὰ ἦταν τὸ Γόρδιον ὅπου ἔμεινε ὁ στρατὸς ὁ δικός μας. Στὸ μέσον ἦτο τὰ ὑψώματα τοῦ Καλεγκρότο ποὺ σκοτώθηκαν πολὺ Ἕλληνες καὶ ὁ Ἄριστείδης Παπακωνσταντίνου παιδί τοῦ Παπακώστα ἀπὸ τὸ χωριὸ μας.

Πολὺ δεξιότερα πρὸς Ἄφιὸν Καραχισάρ ἦταν ἡ Ἄλμιυρὰ Ἐρημος, πέραν τοῦ Σαγγαρίου εἰς θέσιν Οὐζζούρμπεη. Ἐγὼ πῆγαίνα τακτικὰ ἐπὶ ἓνα μῆνα καθημερινῶς, μόνος μου περνοῦσα μέσα ἀπὸ Τούρκικα χωριά ἀλλὰ δὲν με ἐνόηλησε κανεὶς. Οἱ ἀποστάσεις ἦταν μεγάλες καὶ δὲν προλαβαίναμε καὶ ἔτσι ὁ στρατὸς ἀναγκάζετο νὰ τρώει ὡμὸ σιτάρι. Στὴν ἐπιστροφή κουβαλοῦσαμε τραυματίας, τοὺς φορτώναμε στὰ φορητὰ μας αὐτοκίνητα ἀλλὰ ὑπόφεραν πολὺ ἕως ὅτου φθάσουν στὸ Ἑσκι Σεχίρ ὅπου ὁ στρατὸς μας εἶχε μεγάλες ἀπώλειες.

(Τώρα τὸ κράτος μας ἐγκωμιάζει μόνον τοὺς Νικητὰς τοῦ 1912 καὶ τοῦ 1940

γι' αὐτοὺς ποὺ σκοτώθηκαν, ποὺ ὑπηρετοῦσαν ἄλλος 8 χρόνια ἄλλος 7 χρόνια καὶ τρώγαν ὠμὸ σιτάρι καὶ ρέγκες δὲν ἀναφέρουν τίποτα, ἐνῶ τὰ σφάλματα εἶναι τῶν πολιτικῶν κατὰ ποσοστὸν 70% τοῦ Βενιζέλου καὶ 30% τῶν ἄλλων. Ὁ Βενιζέλος κλάττισε τὴν καρδάρια μετὸ γάλα ἐνῶ ἤξευρε τι θὰ συμβῆ).

Ὅταν διετάρχη ἡ ὑποχώρησις ἀπὸ Σαγγάριον ἡ διμοιρία μας ἐστάλη κάπου, καὶ ἐ"εἶ τοὺς διέλυσαν καὶ οἱ ἀντάρτες συνέλαβαν καὶ 3-4 ὄδηγους αἰχμαλώτους. Ἐμένα κατὰ καλὴν τύχην μὲ ἀπέσπασαν σὲ ἓνα τμήμα μηχανικοῦ ποὺ ἀνέλαβε νὰ τινάξῃ τίς σιδηροτροχιὰς ἀπὸ Σαγγάριον μέχρι Ἐσκι Σαλιρ καὶ ἐγὼ στὴν ἀποστολὴ αὐτὴ ἤμην φορτωμένος ἐκρηκτικὰς ὕλας.

Στὸ Ἐσκι Σεχίρ παραμείναμε λίγο καὶ ἔπειτα μᾶς ἔστειλαν στὸ Οὐσάκ, ὅπου παραμείναμε 6 μῆνες τροφοδοτοῦντες τὸν στρατὸν πρὸς Σιβασλή Τσιβριλί, Ἴκιντιζ καὶ Σιμάβ.

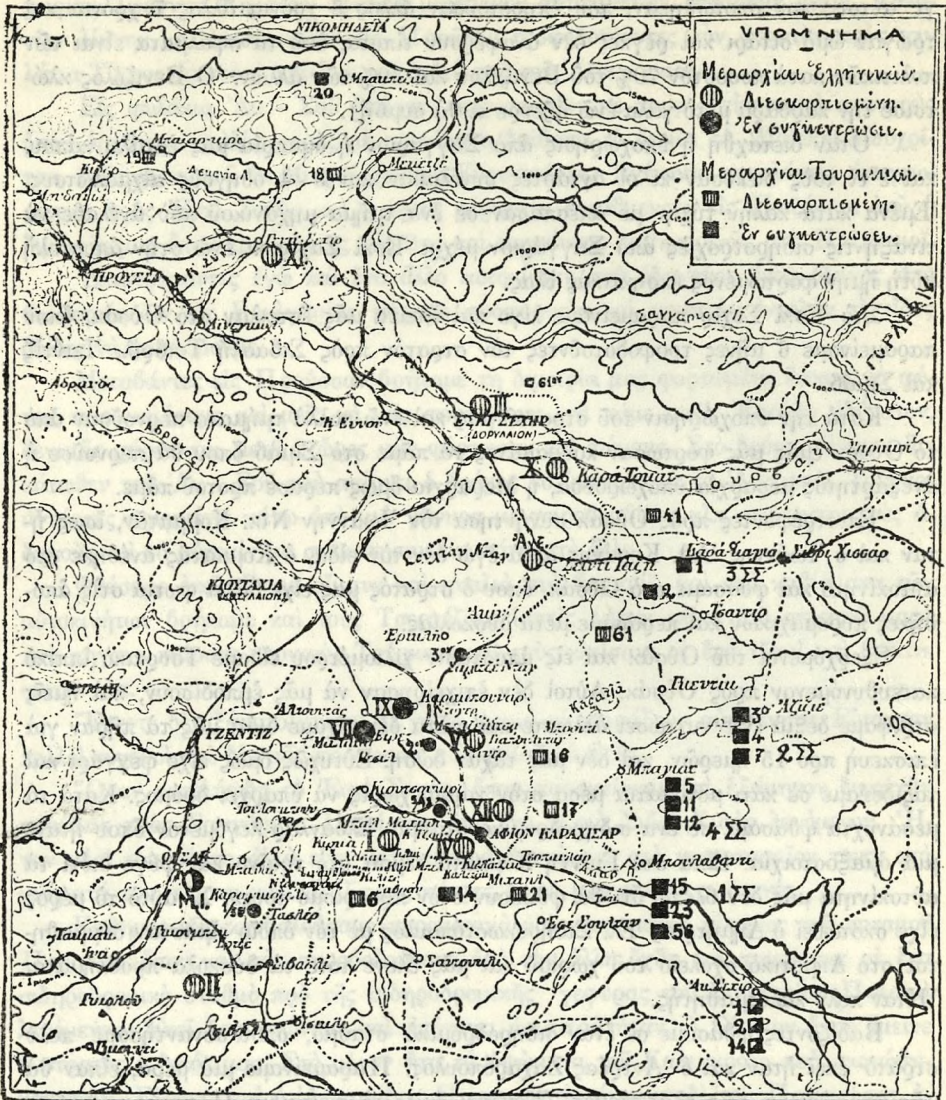
Κατὰ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ στρατοῦ μας καὶ ἐνῶ πολλὰ τμήματα περνοῦσαν ἀπὸ τὸ Οὐσάκ ἐμᾶς μᾶς φόρτωσαν κουραμάνες νὰ πᾶμε στὸ Σιμάβ ὅπου θὰ περνοῦσε ἡ ἀνεξάρτητος μεραρχία ὑποχωροῦσα, ἡ Μεραρχία ὅμως πέρασε προτοῦ πᾶμε.

Ἐπιστρέφοντες πρὸς Οὐσάκ συνήνησα τὸν Ἰωάννην Νικ. Κομματᾶν, ἴσως ἦταν καὶ ὁ Ἰωάννης Ἀθ. Κεράνης ἀλλὰ ἐγὼ δὲν τὸν εἶδα, ὁ Κομματᾶς ἀνέβηκε στὸ αὐτοκίνητο καὶ φθάσαμε στὸ Οὐσάκ, ὅπου ὁ στρατὸς μας εἶχε βάλει φωτιὰ στὶς ἀποθήκες πυρομαχικῶν καὶ περάσαμε μετὰ δυσκολίας.

Ἐξερχόμενοι τοῦ Οὐσάκ καὶ εἰς ἀπόστασιν χιλιόμετρον εἶδαμε Τουρκικὸ ἵππικὸ κατευθυνόμενον πρὸς Οὐσάκ. Αὐτοὶ δὲν ἐπιχείρησαν νὰ μᾶς ἐμποδίσουν, καὶ ἡμεῖς στρίψαμε δεξιὰ εἶχε νυχτώσει ἄλλωστε καὶ φῶτα δὲν εἶχαμε διότι μᾶς τὰ πῆραν γιὰ ἐπισκευὴ πρὸ 15 ἡμερῶν, καὶ δὲν μᾶς τάχαν δώση. Εὐτυχῶς ὅμως εἶχε φεγγάρι καὶ ταξιδεύαμε σὲ κάτι μονοπάτια μέσα στὸν κάμπο χωρὶς νὰ ὑπάρχει δρόμος. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα φθάσαμε σὲ ἓνα σιδηροδρομικὸ σταθμὸ Ἑλβανλάρ λεγόμενον ὅπου ἦτανε μιὰ ἀμαξοστοιχία. Εἶπα στὸ Γιάννη Κομματᾶ «ἔμπα στὸ τραῖνο καὶ φύγε διότι τὰ αὐτοκίνητά μας δὲν βλέπω ὅτι θὰ φθάσουν στὸν προορισμὸ τους». Σ' αὐτὸ τὸ μέρος εἶχε σκοτωθεῖ ὁ Δημήτριος Ἑλ. Σιδηροκωστόπουλος μὲ τὸν ὁποῖο εἴμασταν συμμαθηταὶ στὸ Δημοτικὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ καὶ μᾶς ἔλυνε τότε τὰ δύσκολα προβλήματα. Ἦταν πολὺ καλὸς μαθητῆς.

Βαδίζοντες φθάσαμε σὲ ἓναν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ, ὅπου συναντήσαμε πολὺ στρατὸ ἐκεῖ ἦταν καὶ ὁ Ἀντρέας Ζαχαρόπουλος. Παραμείναμε μιὰ μέρα, εἶπαν θὰ μᾶς φορτώσουνε στὶς πλατφόρμες. Ἔρχεται ὅμως τὸ σύνταγμα Πλαστήρα, ἀνεβαίνουν στὸ Τραῖνο, (ἐπείγετο νὰ φθάσει στὸ Σαλιγλί, διότι ὑπῆρχε τμήμα ἀνταρτῶν ποὺ παρενοχλοῦσε τὸ στρατὸ πῆγε καὶ τοὺς διέλυσε). Ἐκεῖ μᾶς διέταξε ἡ μεραρχία Φράγκου ἡ Π νὰ κάψουμε τὸ αὐτοκίνητό μας καὶ νὰ ἀκολουθήσουμε τὴ Μεραρχία, οὕτω καὶ ἔγινε (τὸ μισοσαχηστεύσαμε δηλαδή).

Βαδίζοντες τὴν ἐπομένην, διήλθαμε τὸ Σαλιγλί, ὅπου μᾶς πυροβολοῦσαν μέσα ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ τὰ μεσάνυχτα φθάσαμε σὲ ἓνα ποταμὸ Ἀξάρη λεγόμενον καὶ ἐκεῖθεν μέσω Νυμφαίου σὲ δύο μέρες φθάσαμε τὸ ἀπόγειμα τῆς Παρασκευῆς στὴ Σμύρνη. Μπήκαμε σὲ ἓνα πλοῖο, «Μέντωρ» τὸ λέγαμε, καὶ τὴν Παρασκευὴν τὸ βράδυ φύγαμε διὰ Μυτιλήνην καὶ μαζί ὅλα τὰ Ἑλληνικὰ Βαπόρια. Τὸ Σάββατο κατὰ τίς 10



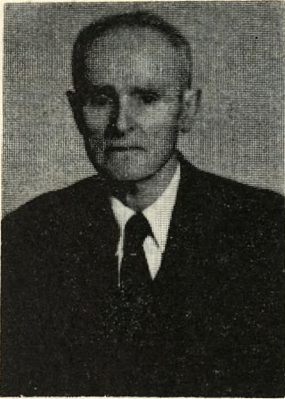
Σκαρίφημα τῆς περιοχῆς, ὅπου ἔγιναν οἱ κρίσιμες μάχες στὴν ἐκστρατεία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (1920-22)

ἢ ὥρα μπῆκαν οἱ Τούρκοι στὴ Σμύρνη.

Ἐμεῖς μετὰ 10 μέρες φύγαμε διὰ Πειραιᾶ, καθίσαμε λίγες μέρες καὶ μεταφέρθημεν στὴν Ἀλεξανδρούπολι, ὅπου παραμείναμε ἕνα ἔτος καὶ τέλος τὸ 1923 ἀπελύθη μὲ σύνολον στρατιωτικῆς Ἰπηρεσίας 54 μῆνες, δηλαδὴ 4 1/2 χρόνια.

Δοξάζω καὶ τώρα τὸν Θεόν, πὺν μὲ διεφύλαξεν ἀπὸ πολλοὺς κινδύνους στὸν στρατιωτικόν μου βίον.

(Τὸ Β' μέρος, στὸ ἐπόμενο τεύχος)



# Ὁ ρόλος τῆς Ἑλληνίδος

Τοῦ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΟΜΜΑΤΑ

Μίαν μικρὰν γωνίαν τῆς γῆς καταλαμβάνει ἡ Ἑλλάς, ὅπως ξέρομε, μὲ τὸν μικρὸν ἀναλόγως πληθυσμὸν τῆς. Ἐν τούτοις ἀπὸ τῶν ἀρχαιστάτων χρόνων τῆς ὑπάρξεώς της, προκαλεῖ πάντοτε τὸ ἐνδιαφέρον ἐκλεκτῶν φίλων, καὶ τὸν φθόνον μεγάλων ἐχθρῶν. Δὲν ἔχει ἰδιαιτερον ἐδαφικὸν πλοῦτον, οὔτε προκαλοῦσαν εὐεξίαν γὰ ἐπιδείξει ἡ Ἑλλάς.

«Φιλοκαλοῦμεν μετ' εὐτελείας» ἔλεγε ὁ Περικλῆς· διαθέτων τὸν δημόσιον πλοῦτον, διὰ γὰ ἀναγείρη τὸν Παρθενῶνα ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ἕνα μνημεῖον ἀθάνατον, καὶ σύμβολον πνευματικῆς ἀντιστάσεως ἐνὸς λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπέζησε παλαίων καὶ ἀγωνιζόμενος, κατὰ τῆς βίας, καὶ τῆς ἀρπαγῆς βαρβάρων ἐπιδρομῶν σὰν φυσικὸς θεματοφύλαξ μιᾶς πνευματικῆς κληρονομίας, διὰ τὴν πεπολιτισμένην ἀνθρωπότητα.

Κατὰ τὴν μακραιωνή ζωὴν τῆς Ἑλλάδος πάντοτε ἀγωνιῶδη, ὡς μιᾶς πληροφωρεῖ ἡ ἱστορία της, δὲν ἔχουν ἐργασθῆ μόνον οἱ Ἕλληνες ἀλλὰ καὶ αἱ Ἑλληνίδες.

Ἀφανεῖς στρατιῶται τοῦ καθήκοντος συνεισφέρουν εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα τῆς συντηρήσεως τοῦ βίου τῆς χώρας των, ἀθορύθως μεταδίδουσαι, ἀπὸ γενεάς, εἰς γενεάν, μαζὶ μὲ τὸ γάλα τους, καὶ τὴν ψυχὴν της, φωτισμένης ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν φῶς τῆς ἀγάπης, πρὸς τὴν πατρίδα, τῆς πίστεως, εἰς τὸ ὑπέρτατον ἰδεῶδες τῆς ἐλευθερίας.

Παραμένουν εἰς τὸ εἰρηνικὸν ἐργοστάσιον τοῦ οἴκου, διὰ γὰ χαλκεύουν μὲ ἀριστοτεχνικὴν πληρότητα τὴν σωματικὴν, καὶ ψυχικὴν διάπλασιν τῶν αὐριανῶν ὑπερασπιστῶν τῆς πατρίδος των, καὶ παραδίδουσι ἐκεῖθεν, Μαραθωνομάχους καὶ Σαλαμινομάχους, Περικλεῖς, καὶ Πλάτωνας, Ἀριστοτέλεις, καὶ Σωκράτας, τιτᾶνας πνευματικῆς ἐξελιξέως.

Περιβάλλεται μὲ ἱκανοποίησιν τὸν φωτιστόφανον τῆς μητρότητος, καὶ μὲ αὐταπάρνησιν καὶ θάρρος ἀναλαμβάνει τὸ ἔργον τῆς συντηρήσεως τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ.

Ἡ μορφή τῆς ἑλληνίδος κεντρίζει τὴν φαντασίαν τῶν ποιητῶν, καὶ τῶν μεγάλων φιλοσόφων τῆς ἐποχῆς της, ὥστε καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ εἰδωλολάτραι μετὰ θαυμασμοῦ ἀναφωνοῦν. «Βαβαί!» οἶαι μητέρες παρὰ χριστιανοῖς εἰσὶν!».

Ἐκράτησε ἄσθεστον τὸ πῦρ τῆς ἑλλ. ἐστίας τῆς ἑλλ. συνειδήσεως, τῆς ἑλλ. φωνῆς, καὶ τῆς θρησκείας τῶν πατέρων της.

Βραδύτερον ἢ θάρβαρος δύναμις τῆς Ρώμης κατακτᾷ τὰς Ἀθήνας, τὸ πνεῦμα ὅμως τῆς Ἑλλάδος καταβάλλει τὴν Ρώμην, καὶ τὴν σύρει δεσμίαν πρὸ τῶν βαθμίδων τοῦ θρόνου τοῦ βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ.

Καὶ εἰς τὴν περίοδον αὐτὴν ἡ ἑλληνὶς πολλὰ ἔχει ἐπιτελέσει. Ἀνέρχεται εἰς πνευματικώτερα ὕψη, κατανοεῖ τὸν ἄγνωστον Θεὸν τοῦ Σωκράτους ἐνσαρκωθέντα. Πιστεύει, καὶ μὲ τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου τοῦ Χριστοῦ ἀνά χεῖρας προσέρχεται

άλύγιστη εἰς τὸν βωμὸν τῆς θυσίας, ὑπερήφανος διὰ τὴν ὀρθὴν πίστιν τῆς, εἰς τὴν ἀνθρωπιστικὴν διδασκαλίαν τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ θεμελιώνει τὴν πνευματικὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ γένους.

Ἀναρίθμητα εἶναι τὰ θύματα τῶν ἐλληνίδων κατὰ τὴν σκοτεινὴν περίοδον τῶν διωγμῶν τῆς νέας θρησκείας. Ἀνερχομένη εἰς τὸν θρόνον τοῦ βυζαντίου ὡς αὐτακράτειρα γίνεται ἀπόστολος τῆς ἀνευρέσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν χορείαν τῆς ἀγιότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Μεγαλοπρεπῆς περιφρονητῆς τῆς ματαιότητος τῶν ἐγκοσμίων θυσιάζει τὸν προσφερόμενον θρόνον διὰ νὰ εἴπῃ «τὸ ἐκ γυναικὸς ἐρρήν τὰ κρείττω», καὶ νὰ ἐνθρονισθῇ εἰς τὰς πνευματικὰς κορυφὰς τῆς γυναικείας εὐφυχίας καὶ εὐθικρισίας.

Ἡ ἑλληνὶς μὲ σκλάβια πατρίδα ἐπὶ 400 χρόνια ἀντλεῖ θάρρος ἀπὸ τὴν ψυχὴν τῆς διὰ νὰ συντηρήσῃ στοργικὰ σὰν τὴ σπίθα κρυμμένη σπῆ σιάχτη τὸ ἱερὸν φῶς τῆς ἐλευθερίας, πού θὰ ὀδηγήσῃ τοὺς σκλάβους στὸν φωτισμένο δρόμο τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ 1821.

Συμμετέχει εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὡς κορωνὶς θὰ ἴσταται πάντοτε ὁ χορὸς τοῦ Ζαλόγγου καταπλήσων θαῦμα μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον παράδειγμα συλλογικῆς γυναικείας αὐταπαρνήσεως καὶ θάρρους.

Μετὰ τὴν ἀποτίναξιν τοῦ ζυγοῦ τῆς δουλείας ἀνήρτησε τὸ ὄπλον τῆς, καὶ ἐπέδωθη μὲ ὄλον τὸν ἐνθουσιασμόν εἰς τὸ εἰρηνικὸν ἔργον τῆς ἐξελίξεως, καὶ προσόδου τῆς χώρας τῆς.

Κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ λύχνου, μὲ τὴν βελόνην συνθέτει τὸ λιτὸν καὶ τερπνὸν δημιουργήμα τῆς ἑλληνικῆς χειροτεχνίας, καὶ μὲ τὴν φαντασίαν τῆς ἀποδίδει τὴν τεχνικὴν σύνθεσιν χρώματος καὶ σχεδίου, ὑφαίνουσα καρτερικὰ εἰς τὸν ἀργαλειὸ τὸν ὅποιον γνωρίζει ἀπὸ τὸν Ὅμηρον, διὰ νὰ τὸν παραδώσῃ ἀργότερα εἰς τὴν ταπητουργικὴν βιομηχανίαν καὶ εἰς τὴν κλωστοῦφαντουργίαν τοῦ τόπου τῆς.

Καθῆκον ἔθεν ἔχουμεν νὰ ἀποδώσωμεν φόρον τιμῆς εἰς τὴν στρατιάν τῶν ἐλληνίδων αἱ ὅποιαι ἐκράτησαν ἀκοίμητον τὸ πῦρ τῶν ἐθνικῶν, καὶ θρησκευτικῶν μας παραδόσεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΜΜΑΤΑΣ





## Μικρό χωριό

της Δίδος ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΚΑΝΔΑΛΗ

Ἀπ' τὰ ωραιότερα χωριά τοῦ τόπου μας, χτισμένο σὲ μιὰ πανοραμικὴ περιοχή, 10 χιλιόμετρα ἔξω ἀπὸ τὸ Καρπενήσι, γαντζωμένο στὰ πλευρὰ τῆς Χελιδώνας, τοῦ βουνοῦ ποῦ ἔμελλε νὰ γίνεῖ ὁ τάφος του, τὸ Μικρὸ Χωριὸ δὲν ἔχει καμμιά σχέση μὲ τὸ ὄνομά του. Μεγάλο σὲ ἀγῶνες καὶ θυσίες, μεγάλοι καὶ οἱ ἄνθρωποι ποῦ τὸ κατοίκησαν. Στὰ χρόνια τῆς ἐπανάστασης τοῦ 1821 τὸ Μικρὸ Χωριὸ ἀριθμοῦσε μόνο 30 οἰκογένειες, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Γάλλος περιηγητὴς Πουκεβίλ. Ἦταν τότε ἓνα πέρασμα τῶν ὀπλαρχηγῶν τῆς Ρούμελης ποῦ πολεμοῦσαν τοὺς Τούρκους. Ὁ Γεώργιος Καραϊσκάκης εἶχε γιὰ ἓνα διάστημα τὸ καραούλι του πάνω στὴ Χελιδώνα. Ἀπὸ κεῖ ἀντάλλαξε τὶς τελευταῖες του ἐπιστολὲς μὲ τὸν Μάρκο Μπότσαρη πρὶν ἐκεῖνος ξεκινήσει γιὰ τὴν ἐπίθεσή του ἐναντίον τῶν Τούρκων στὸ Κεφαλόβρυσο τοῦ Καρπενησιοῦ, τὸν Αὐγούστο τοῦ 1823.

Ὁ ἱστορικὸς Σπύρος Τρικούπης μᾶς ἔσωσε τὸ ἐξῆς περιστατικὸ: Ὁ Μάρκος Μπότσαρης εἶχε στρατοπευθεῖ στὸ Μικρὸ Χωριὸ καὶ ἐτοίμαζε τὴν ἐπίθεση στὸ Καρπενήσι. Πρὶν ξεκινήσει ἔδωσε ἐντολὴ καὶ ἀναψαν φωτιὲς σὲ ψηλὸ σημεῖο τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ ξεγελάσει τοὺς Τούρκους. Ξεκινώντας ἀπ' τὸ Μικρὸ Χωριὸ πῆγε τὴ νύχτα ἐκεῖνη στὴν ἐκκλησίᾳ τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ προσευχηθεῖ. Ἐκεῖ συνάντησε τὸν παπᾶ τοῦ χωριοῦ καὶ τοῦ ἔδωσε χρήματα γιὰ νὰ κάνει μνημόσυνο στὴν ψυχὴ τοῦ Μάρκο Μπότσαρη. Στὸ ἄκουσμα τῶν λόγων αὐτῶν ὁ παπᾶς ρώτησε τὸν ἡρωικὸ καπετάνιο:

— Πέθανε ὁ Μάρκος Μπότσαρης;

— Ὁχι ἀκόμη, ἀλλὰ πηγαίνει γιὰ νὰ πεθάνει.

Σύμφωνα μὲ ἄλλη ἐκδοχὴ ὁ Μπότσαρης ξεκίνησε ἀπὸ τὸ χωριὸ Προυσοῦς τῆς Εὐρυτανίας γιὰ νὰ ἐπιτεθεῖ στοὺς Τούρκους καὶ ὅτι τὸ περιστατικὸ μὲ τὸν παπᾶ συνέβη στὸ Μοναστήρι τῆς Παναγίας τῆς Προυσιώτισσας.

Ὅποια ὅμως καὶ νὰ εἶναι ἡ ἀλήθεια, τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι τὸ Μικρὸ Χωριὸ πρόσφερε πολλὰ στὸν Ἀγῶνα. Ἀπὸ ἔγγραφα ποῦ σώζονται στὸ ἀρχεῖο τῶν Ἀγωνιστῶν τοῦ '21, στὸν ξεσηκωμὸ τοῦ Γένους πῆραν μέρος πολλοὶ Μικροχωρίτες.

Ἀλλὰ καὶ στὴ θλιθερὴ περίοδο τῆς Κατοχῆς οἱ Μικροχωρίτες ὑπέφεραν πολλὰ ἀπὸ τὸν κατακτητὴ.

Οἱ Ἴταλοὶ μετὰ τὴν ἀνατίναξη τῆς γέφυρας τοῦ Γοργοπόταμου τὸ Δε-

κέμβρη του 1942, συνέλαβαν και εκτέλεσαν στο Μικρό Χωριό πολλούς πατριώτες και μαζί τους τρεις Μικροχωρίτες, σαν αντίποινα για το θάνατο 14 Ιταλών στρατιωτών.

Όταν οι κατακτητές προετοίμαζαν την αποχώρησή τους από την Ελλάδα, τον Αύγουστο του 1944, έκαψαν το Μικρό Χωριό, ότι είχε δηλαδή απομείνει από την πρώτη πυρπόλησή του από τους Ιταλούς, τα Χριστούγεννα του 1942.

Όλες αυτές οι παραδόσεις και τα γεγονότα είναι χαραγμένα στη μνήμη των μεγαλύτερων. Για μας τους νεώτερους κάτι άλλο ξμεινε θαθεία στην ψυχή και στο μυαλό να μας θυμίζει το Μικρό Χωριό: Η φοβερή κατολίσθηση της δεκάτης τρίτης μέρας του Γενάρη στα 1963, το πρωί στις 8.20'.

Η καταστροφή που γκρέμισε σχεδόν το μισό χωριό και προξένησε το θάνατο 13 ανθρώπων, οφειλόταν σε διάβρωση του εδάφους. Δίπλα στο χωριό βρισκόταν ένα ρέμα που με τα νερά του κατέσκαφε επικίνδυνα τα θεμέλια του χωριού. Βοήθησε και το θουνό με τα πολλά νερά από τις βροχές και το μοιραίο εκείνο πρωί της Κυριακής, το μισό χωριό θούλιαξε μέσα στη λάσπη σαν να το κατάπιε η γη.

Περίπου 50 σπίτια καταπλακώθηκαν από τα νερά και τα χώματα και 15 άνθρωποι σκοτώθηκαν ή προσπαθώντας να σώσουν τις περιουσίες τους ή γιατί πανικοβλήθηκαν τόσο που δεν μπόρεσαν να σωθούν.

Όλες οι εφημερίδες της εποχής μετέφεραν στην υπόλοιπη Ελλάδα το φοβερό μήνυμα της καταστροφής με ρεπορτάζ και φωτογραφίες. Στρατός, Χωροφυλακή, Έρυθρος Σταυρός, ακόμη και ο μετέπειτα Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Τσάτσος έφτασαν στο χώρο της μεγάλης καταστροφής για να βοηθήσουν, να συντρέξουν τους ξεσπιτωμένους Μικροχωρίτες.

Σήμερα έχει χτισθεί ένα καινούργιο Μικρό Χωριό, όπου κατοικούν όσοι έχασαν τα σπίτια τους ή βρέθηκαν εκεί στην κατολίσθηση.

Λίγα χιλιόμετρα πιο πάνω είναι το παλιό Μικρό Χωριό, 40 περίπου σπίτια που γλύτωσαν από την καταστροφή.

Δίπλα ακριβώς ένα μεγαλόπρεπο και συνάμα φοβερό θέαμα. Ένας μεγάλος χώρος, ένα απέραντο νεκροταφείο που σκεπάζει ακόμα και σήμερα τα σπίτια, τα ζωντανά και τους ανθρώπους που θάφτηκαν στα έρειπια και δεν βρέθηκαν ποτέ.

Από πάνω το θουνό της καταστροφής, η Χελιδόνα, με μια τεράστια πληγή στα πλευρά της, το χώμα που έπεσε και σκέπασε το μισό χωριό.

Όμως το υπόλοιπο χωριό δεν θυμίζει καθόλου νεκροταφείο. Γεμάτο πράσινο, νερά και φυσικές ομορφιές, με την όμορφη εκκλησιά της Μεταμόρφωσης και ένα πνευματικό κέντρο. Τρεις αίθουσες αποτελούν το κέντρο αυτό: ένα μικρό μουσείο με παλιά οικιακά αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν στα χωριά, μια αρκετά πλούσια βιβλιοθήκη και τέλος μια τρίτη αίθουσα αφιερωμένη στο χρονικό της καταστροφής.

Φροντισμένο με αγάπη από τους λίγους κατοίκους που έχουν μείνει εκεί, το Μικρό Χωριό είναι ένας ξεχωριστός τόπος που συνδέει παλιές εποχές με καινούργιες.



# Συζήτηση με τὸ λαϊκὸ ποιητὴ

## Χαράλαμπος Δ. Τριανταφύλλης

(Β' μέρος)

Λίγο ἀργότερα, τὸ 1932, στὸ γάμο ἐνὸς ἐξαδέλφου μου, ὁ πατέρας μου καὶ οἱ ἄλλοι ἀπαίτησαν νὰ τοὺς φτιάξω ἓνα ποίημα καὶ μάλιστα τραγουδιστό. Τότε κι ἐγὼ σὲ ρυθμὸ δάμικου τραγούδουσα τοὺς παρακάτω στίχους πού συναρμολόγησα ἐκείνη τὴ στιγμὴ:

Γιὰ πᾶρε θάρκα τοῦ γιαλοῦ καὶ θάρκα τῆς θαλάσσης  
νὰ πάγεις γιὰ τὸν τόπο μας στὴν Πάτρα νὰ προσράξεις

.....  
Κι ἂν θρεῖς τὴ δόλια μάνα μου τ' ἀδέρφια τὰ καημένα  
καὶ δώσεις τοὺς χαιρετισμούς πολλὰ φιλιὰ ἀπὸ μένα  
πὲς τοὺς μὴ περιμένουνε, νὰ μὴ μὲ καρτεροῦνε  
μήτε νὰ παντουχαίνουνε πὼς θὰ μὲ ξαναδοῦνε  
νὰ τοὺς εἰπεῖς πὼς ἀμανάτι ἔμεινα δῶ μακρὰ στὰ ξένα  
νὰ καταπίνω θάσσανα κι ἐγὼ μαζί μὲ σένα...

.....  
Κάποτε πάλι ὁ πατέρας μου ἤθελε νὰ μὲ παντρέψει μὲ προξενιό, λέγοντάς μου ὅτι θὰ πρέπει νὰ κάνω οἰκογένεια, παιδιά γιὰ νὰ μὲ φυλάξουν στὰ γερατειά. Τότε ἔγραψα στὸ πίσω μέρος τοῦ καταλόγου τοῦ ἐστιατορίου μας τὸ ποίημα «Τ' ὄνομα γραμμένο» (σ.σ. δημοσιεύτηκε ἤδη στὸ περιοδικό μας τεύχος ἀρ. 9).

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ τὰ ποιήματα πού λίγο πολὺ ἐμπνεόσουν ἀπὸ προσωπικά, οἰκογενειακά συμβῆντα μήπως ἔχεις ἐμπνευθεῖ στίχους κι ἀπὸ ἄλλα μεγάλα γεγονότα γενικότερης σημασίας, ὅπως ὁ πόλεμος κ.λ.π.;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ναι, μὲ τὸν πόλεμο στὴν Ἀλβανία (1940). Ὅταν ἔμαθα γιὰ κάποιον ἐξαδέλφου μου ὅτι πολεμώντας ἐκεῖ ἔπαθε κρουσπαγήματα, τὸν φαντάστηκα νὰ τοῦ κόβουν τὰ πόδια, ὅπως κι ἔγινε ἀργότερα κι ἔγραψα τὸ ποίημα «Ἐνας εὐζωνας πεθαίνει». (σ.σ. δημοσιεύτηκε στὸ προηγούμενο τεύχος).

Ἐπίσης εἶχα συγκινηθεῖ ἀπὸ ἐθνικά γεγονότα ὅπως ὁ θάνατος τοῦ βασιλεῖ Ἐδουάρδου Β', τοῦ Ἰ. Μεταξᾶ, τὴν κηδεῖα τοῦ Κονδύλη, τοῦ Παπάγου πού τὸν γνώρισα ἀπὸ κοντὰ ὅταν ἦλθε στὴν Ἀμερικὴ, τὰ γεγονότα τῆς Πόλης τοῦ 1955, τὴν Κύπρο καὶ τὸν Μακάριο κ.ἄ.

ΕΡΩΤ.: Διαβάζεις καθόλου ἄλλα ποιήματα, ἔχεις κανένα ποιητὴ ἢ συγγραφέα πού προτιμᾶς;

ΑΠΑΝΤ.: Ἐγὼ ὅπως εἶπα, πῆγα σχολεῖο στὸ χωριό μου, ὅλο ὅλο 83 μέρες. Συνήθιζω νὰ διαβάζω ἱστορίες. Παλιὰ πῆγαινα στὴν Κρατικὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Σπρῆγγι-φηντ τῆς Μασσαχουσέτης κι ἐκεῖ διάβαζα περὶ Ἑλλάδος στὰ ἑλληνικά καὶ στὰ ἀγγλικά. Γιὰ λίγο καιρὸ πῆγα σὲ Ἀμερικανικὸ σχολεῖο, ὅταν ἦταν νὰ πάρω τὰ χαρτιά μου ὡς Ἀμερικανὸς ὑπήκοος. Κάποτε μιὰ Ἀμερικανίδα δημοσιογράφος, ἡ κυρία Τζάκσον, μοῦ ζήτησε νὰ τίς γράψω ἓνα ποίημα μέσα σὲ δέκα μέρες κι ἐγὼ τῆς

τῶδωσα ἀμέσως ἀγγλικά. «Τὸ ἄγαλμα τῆς Ἐλευθερίας» (σ.σ. δὲν δημοσιεύεται ἐδῶ γιὰ τεχνικούς λόγους).

ΕΡΩΤ.: Συνολικά πόσα ποιήματα ἔχεις γράψει;

ΑΠΑΝΤ.: Δὲν ἔχω γράψει. Τὰ ἔχω ὅλα στὸ μυαλό μου καὶ εἶναι 2.774. Τώρα πῶς γίνεται καὶ τὰ θυμᾶμαι; Μιὰ δασκάλα στὴν Ἀμερική, μού εἶπε ὅτι ἔχω «φωτογραφικό μυαλό», γιατί μπορῶ καὶ φέρνω στὸ νοῦ μου τὸ περιβάλλον στὸ ὅποιο ἐφκίαζα τὸ ποίημα καὶ τότε μούρχονται στὸ στόμα ὅλοι οἱ στίχοι. Ἔνα ποίημα πού γράφω πάντα, κάθε χρόνο, εἶναι γιὰ τὴν ἐπέτειο τοῦ γάμου μου. Εἶμαι παντρεμένος 44 χρόνια. Γενικά νιώθω μεγάλη νοσταλγία γιὰ τὴν πατρίδα καὶ ἔγραφα τὸ ποίημα «Χελιδόνα» (σ.σ. δημοσιεύτηκε στὸ τεύχος ἀρ. 8) ὅταν μού εἶπαν ὅτι δὲν βουσκάνε πιὰ πρόβατα ἐκεῖ οὔτε κουδούνια ἀκούγονται, κανεῖς δὲν παντρεύεται στὰ χωριά κι ἂν γί-νει κανένας γάμος κρατάει μισὴ ὥρα κι ὕστερα διαλύονται ὅλοι.

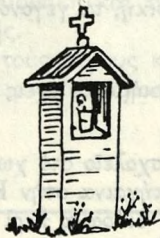
Συχνὰ πολλοὶ συγγενεῖς καὶ πατριῶτες μὲ ρωτοῦν πότε θὰ πάω στὴν Ἑλλάδα καὶ γῶ τοὺς ἀπαντῶ μὲ τοὺς παρακάτω στίχους:

Στὴν Ἑλλάδα θὲ νὰ πάω σὲ πανύψηλο χωριὸ  
νὰ χαρῶ θουνὰ καὶ δάση ὅπου πάντα νοσταλγῶ.  
Ὅπου θάβρω παρεκκλήσια θὲ νὰ κάνω προσευχὴ  
μὰ θὰ προσκυνήσω πρῶτα στὴν Ἁγία Παρασκευή,  
ὅπου μ' εἶχανε θαφτίσει κι ἔχω δεῖ τὸ πρῶτο φῶς  
καὶ στὰ ἅγια ἐμνήθην μάρτυς μου ὁ καλὸς Θεός.  
Καὶ στὴν Παναγιά θὰ πάω γιὰ νὰ κάνω προσευχὴ  
φῶτιση γιὰ νὰ μοῦ δώσει γιὰ μιὰ ἔντιμη ζωή.  
Ὅλα ἔχουνε ἀλλάξει, ἴσως ἀλλαξά κι ἐγὼ  
γιὰ νὰ δῶ τὰ γίδια θᾶναι πᾶν' σὲ κείνο τὸ θουνό;  
Δὲν θ' ἀλλάξανε θρησκεία στὸ θουνίσιο τὸ χωριὸ  
μακρὺ ἀπὸ τὸν κόσμο κεῖ σιμὰ στὸν οὐρανό!

.....

Ἐδῶ τέλειωσε ἡ συζήτηση μὲ τὸν κ. Τριανταφύλλη, τὸν νοσταλγὸ τοῦ χωριοῦ, τῆς πατρίδας. Στους στίχους του διαβλέπει κανεῖς τοὺς καημούς, τὰ βάσανα καὶ τὴν νοσταλγία τοῦ Εὐρυτάνα, τοῦ κάθε μετανάστη πού ζεῖ στὴν ξενιτειὰ μὲ τ' ὄνειρο τοῦ γυρισμοῦ στὴν πατρίδα.

M. K.





ποιότητας) και κατά τους αρχαιολόγους Βυζαντινολόγους (Χατζιδάκης και Λαζαρίδης) ο ναός αυτός (18 μ. πλάτος και 28 μ. μήκος) ἐκτίσθηκε πάνω σέ ἀρχαίο ναό τῆς κλασικῆς περιόδου. Βρέθηκε μέσα στό ἱερό τοῦ ναοῦ πέτρα λαξευμένη 80 X 80 ἐκ. μέ πέλματα ἀνδρῶς πού πρέπει νά ἦταν τοῦ ἀγάλματος τοῦ Θεοῦ Διονύσου ἢ Ἀπόλλωνος. Τό δέ Κάλλιο ἐπρεπε νά εἶχε 12.000 — 15.000 κατοίκους. Ἄλλοι δέ ἀρχαῖοι ναοί ὑπάρχουν καί στά θεμέλια τῶν σημερινῶν Χριστιανικῶν ναῶν Ἁγ. Νικολάου καί Ἁγ. Γεωργίου. Ἡ περιοχή τοῦ Ἁγ. Νικολάου ἐχρησιμοποιήθη ὡς νεκροταφεῖο κατά τήν πρωτοχριστιανική περίοδο μέχρι τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως μετά δέ μετεφέρθη εἰς τόν Ἁγ. Γεώργιο. Ἄλλος δέ ἀρχαῖος ναός ὑπάρχει καί στόν Ἁγ. Ταξιάρχη στήν περιοχή Ἀμιπέλια. Στήν κατασκευή αὐτοῦ τοῦ ναοῦ εὐρέθησαν μεγάλοι ὀγκόλιθοι τῆς νεοκλασικῆς περιόδου οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται ἔξω ἀπό τόν ναό σήμερα. Σέ ἀπόστα δέ 40 μέ 50 μ. ἀπό τόν ναόν θρίσκονται στοές μέ ἀγάλματα οἱ ὁποῖες δέν ἐρευνηθήκαν ἀκόμη (στό κτῆμα τοῦ Γ. Μαθῆ καί ἔχει ἔκταση περίπου 2 στρέμματα). Ἡ ἀνακάλυψη τῶν στοῶν αὐτῶν ἔγινε ὡς ἑξῆς:

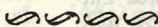
Πρῖν 80 χρόνια περίπου ἦταν σέ αὐτό τό κτῆμα μιὰ καρυδιά ἡ ὁποία ὅταν ξεράθηκε καί τήν ξερίζωσε ὁ ἀέρας στό μέρος, ὅπου ἦταν οἱ ρίζες τῆς εὐρέθῃ μιᾶ στοᾶ μέ πέτρινες σκάλες περι τὰ δέκα σάλιοπάτια. Μπήκαν μέσα παιδιὰ μέ ρετζιναριές (λαμπάδες) καί θρήκαν 2 μέ 3 δωμάτια θολωτά καί εἶδαν «γυμνοῦς ἀνθρώπους καί κεφάλια», πιθανῶς ἀγάλματα. Τὰ κεριά ὅμως, λόγου μὴ ὑπάρχοντος δέξυγόνου ἔσθῃσαν, αὐτὰ φοβήθηκαν μήπως ἦταν στοιχειωμένοι ἀνθρωποὶ καί τοὺς πιάσουν καί βγήκαν ἀμέσως ἔξω. Ὁ δέ τότε ιδιοκτήτης τοῦ κτήματος φοβούμενος μήπως οἱ ἀρχές τοῦ κατὰστρεφαν τό χωράφι, ἔκλεισε τήν στοᾶ μέ πέτρες καί πουρνάρια.

Μετά ἀπό 1 ἔτη περίπου ὀργώνοντας τό χωράφι μέ τίς ἀγελάδες, στήν ἀπό πάνω πατωσιᾶ σέ ἀπόσταση 35 - 45 μ. περίπου, ἡ ἀγελάδα ἔπεσε σέ μιᾶ τρύπα, ἀφήνοντας ἔξω μόνο τό κεφάλι τῆς καί τό πίσω μέρος. Μέ τήν βοήθεια ἄλλων μπόρεσαν νά τήν θγάλουν ἀλλά καί νά ἀνακαλύψουν μιᾶ μεγάλη τρύπα στήν ὁποία μετά τρεῖς ἡμέρες (κατά τήν ἀφήγηση τῆς κόρης τοῦ κτηματία Χαρίκλεια, ἡ ὁποία ζεῖ σήμερα στό Καρπενήσι) τρεῖς ἀνδρες ἔδεσαν τόν κτηματία μέ τριχιές καί τόν κατέβασαν στήν τρύπα κρατώντας ἕνα λυχνάρι. Ὅταν ἔφθασε σέ βάθος 7 - 8 μ. ἔσθῃσε τό λυχνάρι ἐφοβήθηκαν καί τόν τράβηξαν ἐπάνω καί γιά νά μὴν χαλάσῃ τό χωράφι ἔκανε πάλι τὰ ἴδια. Καί ἀπό τότε εἶναι κλειστό. Ἄνωθεν δέ τῶν στοῶν αὐτῶν ἐργαζόμενος νά ἀνοίξῃ βόθρο ὁ Κώστας Τουφρικᾶς ἤθερε μιᾶ κεφαλὴ νέου ἀνδρῶς πέτρινη. Μέ τίς πρόχειρες ἀνασκαφές πού κάναμε τώρα εὐρέθησαν πολλὰ σπασμένα ἀγγεῖα κλασικῆς περιόδου καί μιᾶ σφραγίδα τήν ὁποία πῆρε μιᾶ ἀρχαιολόγος γιά νά τήν καθαρῖση. Οἱ πρόχειρες ἀνασκαφές πού κάναμε μέ τοὺς Βυζαντινολόγους ἔφεραν εἰς φῶς τεῖχος σκεπασμένο μέ κεραμίδια, σέ βάθος μέχρι 2,30 μέτρα στό χῶμα, φαίνεται ὅτι ἔχουν μεταφερθεῖ ἀπό πολλοῦ. Θά πρέπει νά τὰ κουβάλησαν ἐκεῖ κάποιοι δούλοι καί ἐκάλυψαν μ' αὐτὰ τίς ὑπάρχουσες στοές.

Ἀπό τό 1915 καί μετά οἱ ξενητεμένοι πού πῆγαν Κων/πολη καί Ἀμερικῆ, γυρίζοντας πίσω στό χωριό ἀξιοποίησαν τὰ χωράφια τους. Βρέθηκαν δέ πολλὰ κιούπια καί πολλὰ ἄλλα ἀρχαιολογικά ἀντικείμενα μέσα στοὺς τάφους πού ἐγὼ θυμῶμαι πάνω ἀπό 100. Βρίσκαμε ἐκεῖ νομίσματα τῆς κλασικῆς περιόδου (ἔπλα, ἀσπίδες, μα-

χαίρια, δόρατα, περικεφαλαίες) και άλλα αντικείμενα αξίας αλλά μη ύπαρχουσας αρχαιολογικής υπηρεσίας, κατεστράφη ο αρχαιολογικός πλούτος που εύρεθη, έμαζεύαμε μόνο το χρυσά έπλα, τα άλλα τα πετάγαμε. Έγώ ο ίδιος που δούλεψα σε τέτοια κτήματα σε κάθε ένα υπήρχε και ένα νόμισμα μέσα, τα όποια και κατέχω σήμερα, ένα μάλιστα από αυτά χρονολογείται 400 με 450 π.Χ. \*Ένα άλλο γράφει επάνω Αιτωλική Συμπολιτεία 300 π.Χ. Το άλλο είναι της εποχής του Νέρωνος κατά την γνωμάτευση ειδικών αρχαιολόγων. Είς το κτήμα δέ του Ιωάννου Κατσούδα εύρεθη ομαδικός τάφος περι τα 20 - 25 μ. μάκρος και ανάλογο πλάτος με πολλά κόκκαλα τα όποια πρέπει να είναι από την ομαδική σφαγήν του 288 π.Χ., που υπέστη η πολιτεία αυτή. Στο ίδιο κτήμα εύρέθηκαν δωμάτια. Είς το κτήμα του Γιάννη Κατσούδα ήταν έφτιαχταν τα τοίχια οι έργατες Κώστας Ξεκάρφωτος και Φώτης Ξεκάρφωτος, έξω από τον ομαδικό τάφο, θρήσκον και δωμάτια με σκελετούς και πολλά αντικείμενα. \*Όσα ήτανε από χρυσάφι τα μαζέψανε και τα άλλα (μαχαίρια, περικεφαλαίες) τα πετάγανε ως άχρηστα υλικά μέσα εις τα τοίχια. Δυστυχώς δέν υπήρχε καμιά αρχαιολογική υπηρεσία. Τα χρυσαφικά τα πουλούσαμε εις τον οργανοπαικτη Στέφανο Καρικό στο Καρπενήσι για ένα κομμάτι ψωμί. Έχει πούλησα και εγώ χρυσές ζώνες, σκουλαρίκια και δέν θυμούνται τί άλλο.

(Συνέχεια στο έπόμενο τεύχος)



## ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΜΟΥ

Παιδιά μου θέλ' αμάθετε ο νοϋς μου πώς άπλώνει  
θε νάβγαννα στο Νουκολό\* με μιá ριντζούλα χιόνι,  
το μονοπάτι νά 'παιρνα, θρωμόβρυς' "Αγιο Σώση,  
ένα τραγούδι θε νά ειπώ, λελούδια νά φουντώσει.  
Μιά λυγερή θέλει διαβεί από τή δημοσιά μου,  
αυτή που έβγαλε φωτιά, και φλόγα στην καρδιά μου.  
Νακούσει το τραγούδι μου και νά το καταλάβει  
μά πρέπει νά ξεμολογηθεί προτου νά μεταλάβει.  
Νά μαθευτεί και στον παπᾶ, ο πόνος ο δικός μου  
νά μην τής μείνει θαρετό και εις τον άλλο κόσμο.

Χ. Δ. Τριανταφύλλης

\* Λόφος του Μικρού Χωριού.

# απο τη σκοπια της αδελφοτητας:

## Προβλήματα, Δράση, Σχόλια

### Βράβευση μαθητών

Στις 14 Ιουνίου σε μιά σεμνή τελετή που έγινε στο Δημοτικό Σχολείο του Χωριού δόθηκαν τὰ καθιερωμένα χρηματικά βραβεία που δίνονται στους μαθητές και τις μαθήτριες που αποφοιτούν κάθε χρόνο με τους καλύτερους βαθμούς.

Φέτος τὰ βραβεία πήραν οί μαθήτριες: Μαρία Τριχιά, Άνναστασία Φλώρου, Μαρία Καραγκούνη, που είχαν βαθμό (Α). Οί άλλοι αποφοιτούντες είναι οί: Σωτ. Ζήσιμος, Γ. Παχής, Φωτ. Δουλαβέρης.

Στη σύντομη προσφώνησή του ο Πρόεδρος της Άδελφότητας κ. Κουτσούκης τόνισε ότι τὰ παιδιά είναι ο δέκτης της άδολης αγάπης όλων των ξενητεμένων Μικροχωριτών, που όταν σκέφτονται τὸ χωριό ο νούς τους πάει πρώτα στα παιδιά. Στα πρόσωπα των μικρών μαθητών αναπολούν τὰ δικά τους μαθητικά και παιδικά χρόνια στο χωριό.

Ευχήθηκε στα παιδιά έκ μέρους της Άδελφότητας καλή πρόοδο και τόνισε ότι με τή δική τους άκόμενη επίμελεια και επίδοση θά βοηθήσουν σε ένα καλύτερο μέλλον του χωριού.

Άνταπαντώντας ο Δ) ντής του Δημ. Σχολείου κ. Κουρλός ευχαρίστησε για τήν στοργή που δείχνει ή Άδελφότητα προς τὰ παιδιά του Σχολείου.

Συγχαίρτηρα κι' ευχαριστίες τέλος άπηύθυνε και ο κοινοτικός σύμβουλος κ. Ν. Ζάρας, ο όποιος ως πρόεδρος της Σχολικής Έφορίας επέδωσε δύο κουμπάρδες του Ταχ. Ταμειυτηρίου σε μαθήτριες που βραβεύθηκαν για τις καλύτερες έκθέσεις με θέμα για τήν ήμέρα της Άποταμειύσεως.

Οί μαθητές και μαθήτριες έκτάκτως έπαιξαν διάφορα σκέτες και άπήγγειλαν ποιήματα.

Στο τέλος της γιορτής δόθηκαν σε όλα τὰ παιδιά αναμνηστικά δώρα και μοιράστηκαν διάφορα γλυκά.

Στη γιορτή παραβρέθηκαν άκόμη οί κ.κ. Ί. Φούκας, αντιπρόεδρος και Ά. Κοντογεώργος, Γραμματέας του Κοινοτικού Συμβουλίου, ο κ. Ί. Φλώρος κ.ά.



### Έπισκευή τοίχου

Μετά από επανειλημμένες παραστάσεις της Κοινότητας και της Άδελφότητας σίς

άρμόδιες τοπικές άρχες έγκρίθηκε τελικά από τή Νομαρχία και ολοκληρώθηκε ή κατασκευή του τοίχου της πλατείας που είχε πέσει στη διάρκεια του χειμώνα.

Μαζί μ' αυτόν συμπληρώθηκε κι' ο τοίχος που είχε γίνει πέρυσι από τήν Κοινότητα στο κτήμα Φούκα.

Έκφράζουμε ευχαριστίες προς τόν κ. Νομάρχη Εύρυτανίας για τήν ταχεία επίλυση του θέματος καθώς και σε όσους συνέβαλαν με τις προσπάθειές τους να ολοκληρωθεί τὸ έργο.



### Δράση Μικροχωριτών Η.Π.Α.

Πληροφορούμαστε ότι έκλέχτηκε στο Δ. Σ. των Εύρυτανων Άμερικής τὸ «Βελούχι» ο συγχωριανός μας κ. Λάζαρος Μπακογιάννης. Τόν συγχαίρουμε και του εύχόμαστε καλή έπιτυχία στο πατριωτικό έργο της Ένώσεως.



### Ένωση Μικροχωριτών Η.Π.Α.

Με ιδιαίτερη χαρά πληροφορούμαστε, ότι άρκετοι Μικροχωρίτες της Άμερικής δείχνουν τελευταία ένδιαφέρον και συζητούν σοβαρά τήν άνασύσταση του «ΦΟΙΝΙΚΑ» ή τήν ίδρυση νέας Ένώσης Μικροχωριτών Άμερικής.

Ός γνωστό ο «ΦΟΙΝΙΚΑΣ» ιδρύθηκε στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου με σκοπό να συνδράμει τούς Μικροχωρίτες και γενικά να βοηθήσει τὸ καταστραμένο άπ' τή λαίλαπα της κατοχής Μικρό Χωριό.

Είναι φανερό ότι μιά τέτοια όργάνωση θά ώφελήσει πολλαπλά. Έκτός του ότι έτσι ή πολυπληθής Μικροχωριτική Παροικία της Άμερικής θά άποκτήσει ένα όργανο που θά έκφράζει έπίσημα τις άπόψεις της θά άποτελέσει άκόμη κι ένα σύνδεσμο έπικοινωνίας μεταξύ Μικροχωριτών Έλλάδας και Άμερικής. Πιστεύουμε άκόμη ότι θά βοηθήσει στη σύσφιξη των δεσμών των Μικροχωριτών μεταξύ τους μά πιδό πολύ των παιδιών με τή γενέθλια γή των γονιών τους.

Η Άδελφότητα συμπαρίσταται δλόψυχα στην προσπάθεια αυτή και εύχεται να εύδωθει γρήγορα. Είναι άκόμη έτοιμη να

προσφέρει οιαδήποτε συνδρομή της ήθελε ζητηθεί για την επιτυχία μιάς τέτοιας πατριωτικής προσπάθειας.

Προτρέπει από τώρα κάθε Μικροχωρίτη της Αμερικής να φροντίσει να μάθει στην δική του ή τη γειτονική πόλη ποιοι Μικροχωρίτες πρωτοστατούν στην αναβίωση της Ένωσης. Να σπεύσει να τους ένθαρρυνει, να τους συνδράμει δίνοντας δνόματα, διευθύνσεις, έγγραφόμενος ό ίδιος συνδρομητής κι' έγγράφοντας άλλους συγχωριανούς κλπ.

Οί πληροφορίες που έχουμε είναι ότι στη Βόρ. Καρολίνα (όπου οί περισσότεροι Εύρυτάνες) πρωτοστατούν οί κ.κ. Δ. Πολύζος, Κ. Μπάρλας, στή Ν. Καρολίνα κ. Λάζαρος Μπακογιάννης, ό κ. Πλ. Ζαχαρόπουλος, στή Βιργίνια οί κ.κ. Δ. Άθανασόπουλος, Κ. Κυρίτσος, Α. Πλάκας, Δ. Γιούμπας κ.ά., στή Ν. Υόρκη και Ν. Τζέρσεύ κ.κ. Κ. Πριόβολος και Κ. Γιουρνάς κ.ά.

Τό περιοδικό μας που φροντίζουμε να φθάνει σε κάθε Μικροχωρίτη της Αμερικής, διαθέτει με εύχαρίστηση τις στήλες του για κάθε σχετική ανακοίνωση που θα ήθελαν να μᾶς στείλουν για δημοσίευση, όσοι ανέλαβαν αυτή την πρωτοβουλία.

Και κλείνουμε τό σημείωμα αυτό στέλνοντας πατριωτικούς χαιρετισμούς στους συγχωριανούς μας της Αμερικής. Εύχόμεθα όλόψυχα να ευοδωθεί ή προσπάθειά τους για την ένωση τους πράγμα που εΐμαστε βέβαιοι, ότι θα τους φέρει και πιό κοντά στην πατρίδα τους, στο Μικρό Χωριό. Εύχόμεστε ακόμη τό παράδειγμα τους να ακολουθήσουν και οί Μικροχωρίτες της Αυστραλίας και του Καναδά.



## Άνακαίνιση της πλατείας

Συνεχίστηκε και φέτος ή ώραιοποίηση και ή άνακαίνιση της πλατείας με την τοποθέτηση φράχτη, φύτεμα λουλουδιών γύρω, γύρω στον πλάτανο, τοποθέτηση δύο παραδοσιακής μορφής γλαστρών (έλατίσιοι κορμοί σκαμμένοι ειδικά σε στύλ κάλανου).

Τό Δ.Σ. της Άδελφότητας έκφράζει και δημόσια τις εύχαριστίες του προς τόν ξενοδόχο κ. Δημ. Τσαχρή για τις φιλότιμες προσπάθειες που κατέβαλε και τό πνεύμα συνεργασίας που επέδειξε για την καθαριότητα και τόν καλλωπισμό της πλατείας.

Άς σημειωθεί ότι άνακαινίστηκε στο μεταξύ και ό έσωτερικός κι' έξωτερικός χώρος της κουζίνας του Ξενοδοχείου.

## Νέος φράχτης

Στήν είσοδο της πλατείας, άριστερά, με άπόφαση του Δ.Σ. και με δαπάνες της Άδελφότητας τοποθετήθηκε, τόσο για λόγους άσφαλείας (να μη πέσει κανένα παιδί), όσο και για λόγους διακόσμησης, και νούργιος φράχτης με σιδερένια θάση και κάγκελα από άτόφιο ξύλο. Τό όλο έργο έπιμελήθηκε ό κ. Παντελής Ν. Λιάπης, σύμβουλος του Δ.Σ., ό όποιος προσέφερε δωρεάν τις ύπηρεσίες του.

Τό Δ.Σ. αισθάνεται την ύποχρέωση να εύχαριστήσει και δημόσια τόν κ. Π. Λιάπη για την προσφορά του αυτή, αλλά και για τό ένθουσιώδες ένδιαφέρον που έπιδεικνύει και τη συνεργασία του στα θέματα που άπασχολούν την Άδελφότητα και τό χωριό μας γενικότερα.

Εύχαριστίες έπίσης άρμόζουν στους κ.κ. Ί. Κουτσούκη που βοήθησε έξ άρχής στήν προσπάθεια αυτή και Π. Μπάρλα που παραβρέθηκε και βοήθησε στήν τοποθέτηση του νέου φράχτη.



## Οικόπεδα στο Ν. Χωριό

Στά πλαίσια της άγαστής συνεργασίας που έχουν μεταξύ τους ή Κοινότητα και ή Άδελφότητα προωθούν από κοινού τό θέμα τών προς δημόσιο νέων οικόπεδων. Για να διαλυθούν οί διάφορες παρεξηγήσεις δίνουμε τις ακόλουθες πληροφορίες.

Για να φθάσουμε στο σημείο να δοθούν οικόπεδα σε όσους έχουν κάνει αίτηση θα πρέπει έκτός τών άλλων να γίνουν διαδοχικά τά έξής:

α) Σύνταξη τοπογραφικού σχεδίου τ' περιοχής όπου θα χαραχθούν τά νέα οικόπεδα.

β) Έγκριση αυτού του τοπογραφικού και γενικότερα της επέκτασης τών οικιστικών όριών της Κοινότητας από τις άρμόδιες άρχές (Νομάρχης, Υπουργεία κλπ)

γ) Άπαλλοτρίωση τών ιδιωτικών κτημάτων που ένδέχεται να ύπάρχουν στήν ύπό διανομή περιοχή.

Ό καθένας αντιλαμβάνεται ότι οί δουλειές αυτές δέν είναι εύκολες και μάλιστα όταν παρεμβάλλονται ένα σωρό διοικητικές και γραφειοκρατικές διατυπώσεις.

Δυστυχώς τό αίτημα της Κοινότητας που ύποστηρίχτηκε κι' άπ' την Άδελφότητα δηλ. να γίνει τό τοπογραφικό από την Έταιρεία Άναπτύξεως «ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ» Α.Ε. δέν έγινε δεκτό και έτσι έκτός άπ' την προκληθείσα καθυστέρηση θα χρειασθεί τώρα ιδιώτης μηχανικός για να κάνει τό τοπογραφικό. Αυτό σημαίνει άρκετά χρή-

ματα που η Κοινότητα και η 'Αδελφότητα προσπαθούν να εξεύρουν. Πιστεύουμε όμως σύντομα, μέσα στο καλοκαίρι, ή όλη εργασία να έχει ολοκληρωθεί.



## Στρώσιμο δρόμου

Το Δ.Σ. της 'Αδελφότητας στη συνεδρίασή του της 9-5-81 αποφάσισε την τσιμεντόστρωση της άνηφοριάς στην είσοδο του

χωριού με πιθανή προέκταση προς την πλατεία εάν επαρκέσουν τα χρήματα.

Το κομμάτι αυτό του δρόμου άρχισε να γίνεται επικίνδυνο για τα διερχόμενα αυτοκίνητα. 'Εάν συγκεντρωθούν εγκαίρως τα χρήματα, το έργο θα μπορέσει να γίνει μέσα στο καλοκαίρι.

Κατάλογος εισφορών θα δημοσιευθεί στο επόμενο τεύχος.

'Η Νομαρχία Εύρυτανίας υποσχέθηκε ότι θα διαθέσει τα αναγκαία μηχανήματα για το σκοπό αυτό.



## Η ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΤΗΣ 13-2-81

Το Δ. Σ. της 'Αδελφότητας αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει και δημόσια όλους, όσους συνέβαλαν στην επιτυχία της συνεστίασης της 13.2.81. Ειδικότερα ευχαριστεί τους παρακάτω που συνέβαλαν και στην επιτυχία της λαχειοφόρου αγοράς με την ευγενική προσφορά δώρων, δηλ. τούς: Κ. Γιοβάνη, Μ. Κομπορόζο, Δ. Δερματά, Ι. Ζορμπαλά, 'Αφοί Ζορμπαλά, Ι. Τσαπέρα, Δ. Πλαστήρα, Γ. Πλάκα, Ζ. Θάνου, «Γ. Α. Κεράνης Α.Ε.», Ε. Βουγά, «Βιομηχανία "Ηλιος», Δ. Σταμέλο, Ν. Νικητάκη - Θάνου, Δ. Τσιτούρη, Κ. Κουφαλιώτη, Ν. Κουτσούκη, Κ. Δαλακούρα, Α. Πα-

παδοπούλου, Π. Βασιλείου, Ι. Βράχα, Δ. Κρίκο, Φ. Κλεάνθη, Ν. Σταμπολίτη, Σπ. Ι. Κομπορόζο, Κ. Κουτά.



## ΑΥΞΗΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

'Ανάμεσα στα άλλα η τελευταία Γενική Συνέλευση ένεκρινε την αύξηση από το 1981 της ετήσιας συδρομής από ένατο σέ διακόσιες δραχμές και του περιοδικού σέ πεντακόσιες. 'Η αύξηση αυτή κατέστη αναγκαία λόγω του πληθωρισμού και των σημαντικῶν αυξήσεων στις τιμές των χαρτικῶν και τῶν τυπογραφικῶν εργασιῶν.

## ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΕΡΑΝΟ

(συνέχεια από τη σελίδα 2)

Μιχαήλ Νικολόπουλου εἰς μνήμην γονέων	5.000
Δημητρίου Ν. Παναγιώτου	2.000
Νικολάου Δ. Κεράνη εἰς μνήμην ἀδελφῶν 'Ιωάννου και Θεοφάνους Κάντζιου β' δόσις	5.000
Σύνολο δόσεων	10.000
'Ελένης 'Ιωάν. Κάντζιου εἰς μνήμην συζύγου της 'Ιωάννου, κουνιάδου της Θεοφάνους και πεθεροῦ της 'Αθανασ. Κάντζιου	10.000
Κων. Βίγλα	5.000
'Ελένης Παπαδη	2.000
'Ιωάννου Ν. Κομπορόζου δολ. ΗΠΑ	50
Παύλου Χρ. Φλέγγα	2.500



## ΝΕΩΤΕΡΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ

Νικόλαος Κομπορόζος εἰς μνήμην Μαρίας Γιουνά 2.000 δρχ., Παναγιώτης Παπαδης εἰς μνήμην ἀδελφῶν Χρίστου και 'Αγαπούλας 2.000, Δέσποινα Βουγά διὰ τὰ ἐξωραϊστικὰ ἔργα της 'Αδελφότητας 3.500, Παναγιώτης Γρατσούνης διὰ τούς σκοπούς της 'Αδελφότητας 2.000, 'Αρης Λουμίδης 4.000, Αὐγέρης Αὐγερόπουλος 3.000 και 4.000, 'Ελισάβετ και Νίκος 'Αἰβαλιώτης εἰς μνήμην γονέων Κων και Δέσποι-

νας Ζαχαροπούλου 2.000, 'Αθηνά Παπαδοπούλου 500, Μιχαήλ Κωστόπουλος 3000 'Αθανάσιος Ν. Κεράνης ὑπέρ τῶν σκοπῶν της 'Αδελφότητος και τοῦ καμπαναριοῦ της 'Αγ. Κυριακῆς 10.000, Στεφανίας Γιαννοπούλου (Δερματᾶ) εἰς μνήμην Σοφίας Κουτσούκη 1.000, Παναγιώτα Μούτσελου (Κωστοπούλου) εἰς μνήμην Σοφίας Κουτσούκη 2.000 δρχ. 'Από Κρατικά Λαχεῖα εὐγενεῖ φροντίδι κ. Κων Σαμάλη, τ. θουλευτῆ Εύρυτανίας 50.000 δρχ.



## ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΕΙΣ

1η. Οἱ δημοσιευθεῖσες εισφορές στο προηγούμενο τεύχος ἀρ. 9-10, στή σελ. 55 στή δεξιά στήλη, ἀπό τὸ ὄνομα 'Εμμ. Καρανδρέα μέχρι Κων)νος Μπακατσιᾶς ἐδόθησαν στὸν κ. Γ. Δημόπουλο και ὄχι στὸν κ. 'Αρ. Γιουνά, ὅπως ἄφησε νὰ νοηθεῖ ἡ θέση τους στή σχετικὴ στήλη.

2η. 'Εκ παραδρομῆς παραλείφθηκαν οἱ εισφορές τῶν: α) Χρίστου Κ. Θάνου δρχ. 5.000, και β) Σοφίας Καρελλᾶ δραχμῆς 3.000 + 5.000 = 8.000.

3η. Στὴ σελ. 56 ἐκ παραδρομῆς γράφτηκε τὸ ὄνομα Σπύρος Ν. Κομπορόζος ἀντὶ τοῦ ὠστοῦ Σπύρος 'Ιωάννου Κομπορόζος εἰς μνήμην γονέων δρχ. 2.000.

4η. 'Επίσης τὸ ὄνομα Λαμπρινῆ Κουφογιάννη ἀντὶ τοῦ ὠστοῦ Κουφομιχάλη (Τριχιᾶ) στή σελ. 57.



## ΤΟ ΛΟΥΝΑ ΠΑΡΚ

(συνέχεια από τη σελίδα 26)

σὲ τόσα ἄλλα μέρη. Θυμάσαι πόσο πολὺ τὸ μελετήσαμε. Καὶ τὸ πετύχαμε. Ἄλλά τὸ Λούνα Πάρκ μᾶς χάλασε τὴν δουλειά. Ἐκτὸς ἂν φύγει αὔριο - μεθαύριο.

— Εἶναι ὅμως μιὰ ποικιλία. Κι' ὄλη αὐτὴ ἡ γιορτὴ ποὺ κράτησε χθὲς καὶ σήμερα. Τί ὠραίες τοπικὲς ἐνδυμασίες! Τί ὠραία χρώματα! Κι' ἡ μουσικὴ τῆς κοινότητος! Πέσαμε σὲ καλὴ ἐποχὴ.

— Κι' ἐγὼ χαίρομαι γι' αὐτό. Γιὰ νὰ δοῦμε τι θὰ γίνη.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ἡ ἐπίθεση τῶν παιδιῶν ἦταν ἀκόμη σφοδρότερη. Δὲ νούσανε νὰ δεχθοῦνε καμιὰ ὑποχώρηση. Θέλανε πάλι νὰ πᾶνε στὸ Λούνα Πάρκ. Ἡ ἐπιθυμία τους αὐτὴ ἦτανε τόσο θαθεῖα ποὺ οἱ γονεῖς τὴν διαβάσανε πολὺ εὐκόλα στ' ἄθῳα καὶ γεμάτα ἀπὸ δάκρυα ματάκια τους. Σκεφθῆκανε πὼς μιὰ ἄρνηση μπορεῖ καὶ νὰ τὰ τραυμάτιζε. Κι' ἐπειδὴ φροντίζανε τὰ παιδιὰ τους νὰ μεγαλώνουνε γερά καὶ στὴν ψυχὴ, ὄχι μόνον στὸ σῶμα, γι' αὐτὸ ξεκινήσανε πάλι γιὰ τὸ Λούνα Πάρκ, ἂν κι' εἶχανε συνειδητοποιήσει τι μποροῦσε νὰ σημαίνει αὐτὸ γιὰ τὴν τσέπη.

— Μπορεῖ, ὅμως, νάχουνε φύγει, εἶπε ψιθυριστὰ ὁ πατέρας στὴν μητέρα γιὰ νὰ μὴν ἀκούσουνε τὰ παιδιὰ.

Ἡ μητέρα τοῦ ἔκλεισε τὸ μάτι πονηρὰ σ' ἐνδειξὴ πὼς αὐτὴ ἦτανε κι' ἡ κρυφὴ τῆς ἐλπίδα. Ἄλλωστε ἡ γιορτὴ τέλειωσε, ὁπότε φυσικὰ θὰ ἦτανε νὰ φύγουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ πλανόδιοι ἔμποροι καὶ νὰ στήσουνε τὸ παζάρι τους σὲ κάποιον ἄλλο χωριὸ ποὺ θὰ γιόρταζε τὸ ἐρχόμενο σάββατο ἢ καμιὰ ἄλλη κοντινὴ μέρα. Ἄν ὅμως δὲν εἶχε σύντομα καμιὰ ἄλλη γιορτὴ; Ὅλα ἦτανε πιθανά. Καὶ ξεκινήσανε μὲ μιὰ κρυφὴ ἐλπίδα μήπως δὲν θροῦνε τίποτε, ὁπότε ὑὰ ἦσανε πέρα ὡς πέρα δικαιολογημένοι καὶ θὰ μπορούσανε νὰ παρατείνουνε σ' αὐτὴ τὴν ὁμορφὴ πολίχνη τὶς διακοπὲς τους.

Μόλις βγήκαν ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο τὰ παιδάκια τρέξαν ἐμπρός, πάνω στὸ ἀσφαλτοστρωμένο πεζοδρόμιον, ποὺ ὡδηγοῦσε ἴσια στὸ Λούνα Πάρκ. Δὲν πήγανε στὸ γαλακτοζαχαροπλαστεῖο νὰ φᾶνε τὸ πρωινό τους, ὅπως κάθε μέρα, γιὰτὶ ὑποσχεθῆκανε στοὺς γονεῖς τους πὼς θὰ τρώγανε στὸ Λούνα Πάρκ ὅπου εἶχε ἄλλες πιὸ νόστιμες λιχουδιές. Θέλανε μιὰ ἀλλαγὴ κι' οἱ γονεῖς δὲν τοὺς τὴν ἀρνήθηκαν. Καταλάθανε πὼς τὴν ἀλλαγὴ τὴν εἶχεν ἐπιβάλλει ἡ βιασύνη γιὰ νὰ φθάσουν ἔστω κι' ἓνα λεπτὸ ἐνωρίτερα στὰ παιχνίδια. Κι' ἔτσι, σὰν βολίδες, τρέχαν ἀφοῦα πρὸς τὰ ἐκεῖ, μπροστὰ τὸ ἀγοράκι καὶ πίσω τὸ κοριτσάκι, βγάζοντας χαρούμενους ἀλλαλαγμούς. Οἱ ἔμποροι ποὺ εἶχανε τὰ ἐμπορικὰ πάνω στὸν δρόμον αὐτὸ βγήκανε νὰ δοῦνε τι συμβαίνει. Ὁ κόσμος ποὺ περνοῦσε πλάι σταμάτησε καὶ τὰ καμάρωνε.

— Γερά παιδιὰ, λέγανε.

— Πᾶνε γιὰ τὸ Λούνα Πάρκ.

Οἱ γονεῖς ἀπὸ μακριὰ τὰ παρακολουθοῦσανε γιὰτὶ περπατοῦσανε κανονικά.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὅμως τ' ἀγοράκι, ποὺ προηγείτο, σταμάτησε καὶ σῶπασε ἀπότομα. Εἶχε φθάσει στὴν ἄκρῃ τοῦ πεζοδρομίου καὶ τὸ Λούνα Πάρκ βρισκότανε στὴν στροφὴ, ἀριστερά, δυὸ θήματα. Τ' ἀγοράκι κυττοῦσε πρὸς τὰ ἑκεῖ, κυττοῦσε καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς. Δὲν προχωροῦσε πιά. Σὰν νὰ καρφώθηκε ἑκεῖ, πάνω στὴν ἄκρῃ τοῦ πεζοδρομίου. Ἡ χαρὰ ἔσθησε ἀπὸ τὸ πρόσωπό του. Ἡ ἔκφρασή του ἄλλαξε ἀστραπιαία καὶ διὰ μιᾶς ποτάμι ἀπὸ δάκρυα χύθηκαν ἀπὸ τὰ μικρὰ παιδικὰ ματάκια του. Μὲ τὸ κεφάλι σκυμένο καὶ μὲ τὰ δάκρυα

νά ποτίζουνε τὸ πεζοδρόμιο πήρε τὴν ἀντίστροφη φόρα, τρέχοντας ὄχι ὅμως τόσο γρήγορα ὅσο πρὶν, οὐρλιάζοντας ἀπὸ πόνο. Τὸ κοριτσάκι σταμάτησε. Κι' ὅταν πέρασε δίπλα τῆς τὸν ρώτησε γιατί κλαίει. Ὁ ἀδελφός τῆς κάτι τῆς εἶπε, ἀλλ' αὐτὴ δὲν κατάλαβε τίποτε. Τὸ μόνο ποῦ ἔκαμε ἀσυναίσθητα ἦτανε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ στὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, θάζοντας κι' αὐτὴ τὰ κλάματα. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄκρη οἱ γονεῖς ἀρχίσανε νὰ τρέχουνε πρὸς αὐτὰ ἀνῆσυχοι. Τρομάξανε γιατί δὲν ξέρανε τί εἶχε συμβεῖ. Ὁ κόσμος ποῦ παρακολουθοῦσε τὴν σκηνὴ πάνω στὸ πεζοδρόμιο σταμάτησε κι' ἀποτραβήχθηκε γιὰ νὰ τοὺς ἐλευθερώσουνε τὴν διαδρομὴ. Ὅταν τ' ἀγοράκι ἔφθασε στὸν μπαμπά του, αὐτὸς τὸν σήκωσε στὴν ἀγκαλιά του καὶ προσπαθώντας νὰ τοῦ σφουγγίσῃ τὰ δάκρυα τὸν ρώτησε γιατί κλαίει.

— Μήπως ἔπαθες τίποτε, παιδί μου;

Ἔνα ὄχι ἔβγαινε ἀπὸ τοὺς λυγμούς του. Ὁ πατέρας τὸν φιλοῦσε, προσπαθώντας ἔτσι νὰ τὸν ἡσυχάσῃ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ καταλάβῃ τίς μπερδεμένες λέξεις ποῦ βγαιναν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ μικροῦ. Κι' ὅταν τὰ δάκρυα ἀραιώσανε ξεκαθαρίσανε κι' οἱ λέξεις.

— Ἐφυγε τὸ Λούνα Πάρκ.

Σὰν θόμβα παίσανε οἱ λέξεις αὐτὲς στὴν καρδιά τοῦ μισομπᾶ. Τὶς ἤθελε νὰ τὶς ἀκούσῃ, ἀλλ' ὄχι μ' αὐτὸν τὸν τρόπο. Ἐκείνη τὴν στιγμή θάδινε ὅτι εἶχε καὶ δὲν εἶχε ὥστε τὸ Λούνα Πάρκ νὰ ὑπῆρχε στὸ ἴδιο μέρος. Φευγαλέα πέρασαν ἀπὸ μπροστά του σκηνὲς τῶν δυὸ προηγούμενων ἡμερῶν, ὅταν τὰ δυὸ πολυαγαπημένα του παιδάκια στρυφογυρίζανε χαρούμενα πάνω στ' ἀλογάκια, στ' αὐτοκινητάκια, στ' ἀεροπλανάκια, στοὺς δορυφόρους, στὸ τραινάκι. Μ' ἓνα κρυφὸ δάκρυ συνέχιζε νὰ τὸ φιλάη περισσότερο ἀκόμα καὶ νὰ τοῦ λῆη συνέχεια πὼς μόλις θὰ πηγαίνανε στὴν πρωτεύουσα θὰ τὸν πῆγαινε μαζί μὲ τὴν ἀδελφούλα του στὸ Λούνα Πάρκ, ποῦ ἀπ' ἐκεῖ δὲν ἔφευγε ποτέ. Τὰ ἴδια ἔλεγε κι' ἡ μαμὰ ποῦ, μὲ μάτια ἐλαφρὰ δακρυσμένα, χαίιδευε πότε τ' ἀγοράκι καὶ πότε τὸ κοριτσάκι.

Ὁ κόσμος ποῦ παρακολουθοῦσε τὴν σκηνή, βλέποντας μιὰ οἰκογένεια τόσο ἀγαπημένη καὶ συνδεδεμένη νὰ κλαίῃ μέσ' τῆ μέση τοῦ πεζοδρομίου, ἀρχισε νὰ ρωτᾶ τί συμβαίνει. Καὶ τότε κάποιος εἶπε τὴν σκληρὴ φράση ποῦ διέσχισε ἀστραπιαία ὀλόκληρο τὸ μεγάλο δρόμο τοῦ χωριοῦ.

Ἔφυγε τὸ Λούνα Πάρκ!

---

## **ΜΑΝΘΟΣ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟΣ Ε. Π. Ε.**

---

**ΟΔΟΣ ΒΟΥΡΝΑΖΟΥ 8 - ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ - ΑΘΗΝΑΙ**

**ΤΗΛ. 6460.783 6427.591 6469.446**

---

**ΑΠΟΘΗΚΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ  
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ**

---

**ΛΕΚΤΕΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΣ - ΚΕΡΑΙΕΣ**

**ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ - ΚΟΥΖΙΝΕΣ - ΨΥΓΕΙΑ**

**ΘΕΡΜΑΣΤΡΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ - ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΗΡΕΣ ΚΟΥΖΙΝΩΝ**

---

**ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΙΜΑΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ**

# ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Θεσσαλονίκη, Ίούλιος

Ἀγαπητοὶ φίλοι χαίρετε.

Ἦλθε ἐπὶ τέλος ἡ ὥρα πού ἐπανερχο-  
νται στήν ἀγαπημένη μας ἰδιαίτερη πατρί-  
δα τὰ ἱστορικά, οἰκογενειακά μας κειμή-  
λια πού κατορθώσαμε μὲ τόσες ἀγωγίες καὶ  
μόχθους νὰ συντηρήσουμε καὶ νὰ διαφυ-  
λάξουμε ἀπὸ ἀπανωτὲς καταστροφὲς ἀλλὰ  
καὶ ἀπὸ τὸν ἀδυσώπητο νόμο τῆς φθορᾶς.

Ἡ ραφτομηχανή «Σίγγερ» πού σᾶς στέλ-  
νω εἶναι ἀπὸ τὰ προϊόντα τοῦ βιομηχανι-  
κοῦ πολιτισμοῦ τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ αἰῶνος  
καὶ ἡ πρώτη πού ἦλθε στὸ χωριό μας πε-  
ρὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος. Ὁ  
πατέρας μου νεαρὸς 23 μόλις ἐτῶν τῆ χρη-  
σιμοποιῶσε καὶ ἀνεδείχθη πρῶτος ράφτης  
τόσο στὰ ρουμιελιώτικα, ὅσο καὶ στὰ «φρά-  
γκικα» ρούχα, ὅπως λέγαγε τότε τὰ σημε-  
ρινὰ εὐρωπαϊκὰ ρούχα.

Ὁ πατέρας μου πού τῶνομά του ἦταν  
Στέλιος περπατοῦσε σὲ ὅλα τὰ χωριά τῆς  
Ποταμιάς καὶ ἔραβε ρούχα καὶ ἄφησε ἐ-  
ποχή ὄχι μόνο ὡς τεχνίτης ἀλλὰ καὶ ὡς  
ἄνθρωπος φιλοπρόδος καὶ ἐξυπηρετικός.  
Στὸ σπῆτι εἶχε ἓνα βιβλίο πού ἔγραφε τοὺς  
πελάτες του μὲ τὰ βερεσέδια καὶ τὸ ὅποιο  
μέχρι τὸ '40 σωζόταν.

Ὅσο γιὰ τὴ μηχανή εἶχε καὶ αὐτὴ τίς  
περιπέτειές της. Ὅταν ἦλθαν οἱ Ἴταλοι  
καὶ λεηλάτησαν τὸ χωριό μας στήν Κα-  
τοχή ἡ μηχανή γλύτωσε γιατί τὴν εἶχαμε  
στελεῖ σὲ συγγενικό μας σπῆτι στὸ Κλα-  
ψί. Ἀπὸ κεῖ τὴν ἐκλεψαν καὶ μετὰ ἀπὸ  
πολύ καιρὸ καὶ πολλοὺς κόπους τὴ βρή-  
καμε στὸ τέλος τοῦ πολέμου σὲ μιὰ ἀχυ-  
ρόνια. Ἀπὸ κεῖ τὴν ἔφερα στὴ Θεσσαλο-  
νίκη καὶ τὴν φυλάγω ἐδῶ καὶ σαράντα  
σχεδὸν χρόνια.

Μαζὶ μὲ τὴν μηχανή σᾶς στέλνω ἓνα  
τσουβάλι γιὰ καρύδια πού χρησιμοποιῶσε

ἡ μακαρίτισσα ἡ μάνα μου. Μαζὶ μὲ ἓνα  
ἄλλο πού χάθηκε εἶχαν πιαστήρια πού χρη-  
σίμευαν γιὰ νὰ κρατοῦν τὰ τσουβάλια ἀπ'  
τὰ στατέρια ὅταν ζύγιζαν καρύδια. Ἐκεῖ-  
να τὰ χρόνια, ἑκατὸ χρόνια πρὶν καὶ πε-  
ρισσότερο τὸ χωριό μας εἶχε πολλὲς καρυ-  
διὲς πού ἀπέφεραν πλούσιες ἐσοδεῖες σὲ κα-  
ρύδια. Συνήθιζαν δὲ τότε οἱ γονεῖς μας νὰ  
δίνουν μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα προικιά καὶ ἓνα  
ζευγάρι πολὺ γερὰ καὶ ἐκλεκτὰ τσουβάλια  
γιὰ νὰ ζυγίζουν τὰ καρύδια.

Ἐπίσης σᾶς στέλνω ἀκόμη ἓνα τροβὰ  
καὶ ἓνα χεράμι.

Εὐχαριστῶ τὸ Θεὸ πού ὕστερα ἀπ' ἓνα  
καὶ πλέον αἰῶνα μὲ ἀξίωσεν τὰ ἱστορικά  
αὐτὰ γιὰ μένα κειμήλια νὰ τὰ στείλω στὴ  
γενέτειρά γῆ.

Ἀπ' ὅλα αὐτὰ βέβαια τίς πιὸ πολλὲς  
περιπέτειες τίς εἶχε ὅπως σᾶς εἶπα καὶ πιὸ  
πάνω ἡ μηχανή. Εὐτυχῶς πού σώθηκαν καὶ  
αὐτὰ πού μὲ μεγάλη εὐχαρίστησή μου τὰ  
χαρίζω στήν Πνευματικὴ γωνιά, τὸ Μου-  
σεῖο τοῦ χωριοῦ μας. Ἀσφαλῶς καὶ ἄλλοι  
θὰ ἔχουν νὰ χαρίσουν τὰ δικά τους.

Σᾶς εὐχομαι καλὸ καλοκαίρι νὰ περά-  
σετε.

Μὲ ἀγάπη σᾶς φιλοῦ ὅλους πέρα γιὰ πέρα

Ὁ φίλος σᾶς

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΤΕΛΗΣ



Πρὸς τὸ Περιοδικὸ

«Μικροχωρίτικα Γράμματα»

Ἐ ν τ α ὕ θ α

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἐνός ἔτους ἀπὸ τοῦ  
θανάτου τοῦ συζύγου μου Ἰωάννου Κάν-  
τζιου καὶ εἰς μνήμην τούτου, τοῦ κουνιά-  
δου μου Θεοφάνους Κάντζιου καὶ τοῦ πεν-  
θεροῦ μου Ἀθανασίου Κάντζιου, ἀντὶ Μνη-  
μοσύνου, σᾶς ἀποστέλλω δέκα χιλιάδας  
(συνέχεια στὴ σελίδα 53)

“ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ”,  
(Η ΑΠΟΘΕΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΛΙΚΑΡΙΑΣ)

Κυκλοφόρησε νέο βιβλίο τοῦ  
ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΤΑΜΕΛΟΥ

Δημ. Σταμέλου: «Κατσαντώνης (Ἡ ἀποθέωση τῆς παλικαριάς)».

Σὲ καλαίσθητη ἔκδοση καὶ στὴ σειρά τῶν Ἑκλεκτῶν Ἔργων τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας τοῦ βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας» Ἰ. Δ. Κολλάρου καὶ Σίας, κυκλοφόρησε τὸ καινούριο βιβλίο τοῦ Δημήτρη Σταμέλου «Κατσαντώνης (Ἡ ἀποθέωση τῆς παλικαριάς)». Πρόκειται γιὰ μιὰ μυθιστορηματικὴ βιογραφία ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἥρωϊκὴ καὶ δραματικὴ φυσιογνωμία τοῦ περίφημου Κλέφτη κ' ἔθνομάρτυρα τῶν προεπαναστατικῶν χρόνων, ποὺ ἡ ἀφτασθη παλικαριά του, ἡ οργανωτικὴ καὶ πολεμικὴ του ἱκανότητα, ὅσο καὶ ἡ εὐρύτερη δραστηριότητά του γιὰ μιὰ γενικότερη ἐξέγερση στὸν ἑλληνικὸ χῶρο καὶ ἡ διορατικότητά του, ὑπῆρξαν ἀφορμὴ ν' ἀνακηρυχθεῖ ἐπίσημα στὴν Κλεφταρματολικὴ Συνέλευση τῆς Λευκάδας, τὸ 1806, ἀρχηγὸς ὄλων τῶν Κλεφτῶν. Ὀλόκληρη ἡ ἐπικὴ ζωὴ καὶ δράση του καὶ ὁ μαρτυρικός του θάνατος, περιγράφονται λεπτομερειακά, σὲ συνάρτηση λογοτεχνικῆς ἀφήγησης καὶ ἱ-

στορικῆς πραγματικότητας, στὴ μυθιστορηματικὴ αὐτὴ βιογραφία ποὺ εἶναι ἱστορικὰ καὶ βιβλιογραφικὰ τεκμηριωμένη, μὲ διεξοδικὴ διερεύνηση καὶ καταγραφή ἑλληρικῶν καὶ ξένων πηγῶν καὶ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν καθολικότερη δράση τῶν κλεφτῶν καὶ ὀριακὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς του. Τὸ ἔργο, ποὺ ἀποτελεῖ προσφορά στὴν βαθύτερη κι' ἐπαγωγικὴ ἐπικοινωνία μὲ τὴν ἀναγεννητικὴς πηγὴς τοῦ ἔθνικοῦ μας βίου, περιλαμβάνει καὶ πλούσιες καὶ διαφωτιστικὲς σημειώσεις, μιὰ μελέτη γιὰ τὴν ἀξιολόγηση τῆς φυσιογνωμίας του καὶ τῆς θρυλικῆς του δράσης ἀπὸ τὴ λαϊκὴ εἰκονογραφία, λεξιλόγιο ἰδιωματικῶν λέξεων καὶ ἀντιπροσωπευτικὲς εἰκόνες, δικές του καὶ βασικῶν συνεργατῶν του. Στὸ πολυσέλιδο αὐτὸ ἔργο, τέχνη καὶ ἱστορία συγκροτοῦν μιὴν ἐνότητα ἀπ' ὅπου ἀνυψώνεται, ἀληθινὴ κι ὀλοζώντανη, ἡ μεγάλη αὐτὴ μορφὴ τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ. Τιμὴ τόμου δρχ. 340. Τὸ βιβλίο μπορεῖτε νὰ τὸ ζητήσετε στὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ ἀπευθεῖας ἀπὸ τὴς ἐκδόσεις τῆς «Ἑστίας» (Σόλωνος 60, Ἀθῆνα 135).

Προσφορὲς στὴν Πνευματικὴ μας Γωνιά

★ Ὅπως μᾶς γνώρισε ὁ κ. Δημ. Κρίκος ὁ κ. Φάνης Κλεάνθης, δημοσιογράφος δώρησε καὶ πάλι στὴν Πνευματικὴ μας Γωνιά πολλὰ βιβλία ποικίλου ἐνδιαφέροντος. Τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ ποὺ σκέφτεται πάντοτε τὴ μικρὴ μας Βιβλιοθήκη.

★ Εὐχαριστοῦμε ἐπίσης τὸν συγχωριανό μας κ. Σταύρο Ζορμπαλά ποὺ ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ κ. Δημ. Δερματᾶς χάρισε στὴν Πνευματικὴ Γωνιά μας μερικά ἀπὸ τὰ βιβλία ποὺ ἔγραψε ὁ ἴδιος, ὅπως «Ἡ ἀλήθεια γιὰ τὸν Β' Παγκόσμιο Πόλεμο», ὁ νεοφασισμὸς στὴν Ἑλλάδα 1967 - 1974»

κ. ἄ. ἱστορικὸ καὶ κοινωνιολογικὸ περιεχομένου βιβλία του.

★ Μιὰ πλούσια προσφορά στὸ Μουσεῖο μας εἶναι τοῦ συγχωριανοῦ μας κ. Δημ. Ντελῆ ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη. Χάρισε γιὰ τὸν στολισμὸ τοῦ Μουσείου ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα μοντέλα τῆς Ραφτομηχανῆς Σίγγερ τοῦ 19ου αἰῶνα (βλ. σχετ. ἱστορικὸ στὴ σελ. . .), ἕνα παλιὸ τσουβάλι, ἕνα τρουβά, κι' ἕνα χεράμι. Εὐχαριστοῦμε θερμὰ τὸν κ. Ντελῆ γιὰ τὴν γενναῖα αὐτὴ προσφορά του.

## ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Ο Ευρύτανας έκλεχτος λογοτέχνης - λαογράφος κ. Βασίλης Λαμνάτος, γράφει για την αξία της εθνικής μας παράδοσης τούτα τὰ ἐπίκαιρα καὶ παραινετικά λόγια πού ἀξίζει νὰ ἀναδημοσιεύσουμε ἐδῶ ἔστω καὶ ἀποσπασματικά:

...Κι ἂν θέλουμε νὰ κρατηθοῦμε ἀκόμα, σὺν Ἕλληδες γνήσιοι κι ἀληθινοί, μπροστὰ στὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα καὶ γενικότερα μέσα στὴν παγκόσμια κοινωνία, ἂν θέλουμε νὰ μεγαλουρηγήσουμε σὺν τοὺς προγόνους μας, πρέπει νὰ θυζαίνομε ἀπ' τὸ μαστᾶρι τῆς λαϊκῆς μας παράδοσης. Νὰ πίνουμε τὸ δικό της κατάλευκο κι ἄγνὸ γάλα κι ὄχι τὸ βρώμικο ξενόγαλο. Ἔτσι, θὰ κρατηθοῦμε σὺν Ἔθνος, θ' ἀξιοποιήσουμε τὶς πνευματικὲς μας δυνάμεις καὶ θὰ θαδίσουμε ἀκράτητοι τὸ δρόμο τῆς πολιτιστικῆς μας δημιουργίας.

Ἀλλὰ γι' αὐτὸ, χρειάζονται γερὰ κότσια, δυναμικὴ θέληση, μεγάλη ἀγάπη, ἀληθινὴ λατρεία καὶ πραγματικὸ σεβασμὸ στὴν παραδοσιακὴ μας κληρονομιά. Θέλει ἀληθινούς ἱεραπόστολους σὲ θέσεις κλειδιά. Θέλει ἱεροφάντες τῆς παράδοσης καὶ τῆς λαογραφίας κι ὄχι ἄσχετους πού δὲν γνωρίζουν τί εἶναι λαὸς καὶ τί μάζα, τί εἶναι παράδοση καὶ ποιὸς μᾶς τὴ χάρισε, τί εἶναι δημοτικὸ τραγούδι καὶ πῶς πρέπει νὰ διαφυλάξουμε τὴν ἀψογὴ δομὴ του...

Ἡ παράδοσή μας, εἶναι τὸ εἶναι μας καὶ ἡ ζωὴ μας. Μᾶς ὀδηγεῖ καὶ μᾶς κρατᾶει σὲ σταθερὴ κι ἀμετάκλητη πορεία Ἑλληνικῆς δημιουργίας. Γι' αὐτὸ χρέος κάθε ἀληθινοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου εἶναι νὰ γαλουχεῖ καὶ νὰ πατίζει τὶς νεώτερες γενιὲς μὲ νάματα τῶν προγόνων κι ὄχι μὲ βρωμόνερα τῆς μαζικῆς κοινωνίας τῆς ξενομανίας καὶ τοῦ πιθηγισμού. Καὶ τελειώνοντας ξαναλέμε αὐτὸ πού διατυπώσαμε πῶς πάνω μὲ ἄλλα λόγια: Πῶς, Ἔθνος πού ἀλλοιώνει εἴτε μὲ τὴν γνώση εἴτε μὲ τὴν ἄγνοια τὴν παραδοσιακὴ του πορεία, ὑποσκάπτει τὴν ἴδια του τὴν ψυχὴ καὶ πορεύεται, ἀκράτητο πιά, σ' αὐτοκαταστροφὴ καὶ σ' αὐτοαφανισμό.

(Ἀπὸ σχετικὸ ἄρθρο τοῦ κ. Λαμνάτου στὸ περιοδικὸ Ε.Ε.Σ. Νεότητος τ. 6, 1981)

### ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(συνέχεια ἀπὸ σελίδα 51)

(10.000) δραχμᾶς, διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, Παλαιοῦ Μικροῦ Χωρίου.

Ἀθῆναι τῆ 25 - 6 - 1981.

Ἡ σύζυγος Ἑλένη χήρα Ἰωάννου Κάντζιου καὶ τὰ παιδιὰ της



Πρὸς τὸ Περιοδικὸ

«Μικροχωρίτικα Γράμματα»

Ἐ ν τ α ὕ θ α

Εἰς μνήμην τῶν ἀδελφῶν Ἰωάννου καὶ Θεοφάνους Κάντζιου, παλαιῶν φίλων καὶ συνεργατῶν μου, ὡς καὶ εἰς μνήμην τοῦ πατρός των Ἀθανασίου Κάντζιου, σᾶς ἀποστέλλω δραχμᾶς πέντε χιλιάδας (5.000) διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μ-

μορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, Παλαιοῦ Μικροῦ Χωρίου καὶ σύντομον νεκρολογία, μετὰ κοινῆς φωτογραφίας τῶν Ἰωάννου καὶ Θεοφάνους Κάντζιου, μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως τὰ δημοσιεύσετε εἰς τὸ Περιοδικὸ σας. Ἀθῆναι 25-6-1981 Νικ. Δ. Κεράνης

Τὸ περιοδικὸ μας προβάλλει ἀδίκαια κριτικὰς τὶς προσφορὰς ὄλων, ἀνεξάρτητα ἂν αὐτὲς εἶναι ὀλικὲς ἢ μὴ, μικρὲς ἢ μεγάλες.



Φροντίσετε νὰ ἐνημερώνετε τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἀδελφότητος γιὰ ἐκδηλώσεις ἢ γεγονότα πού θὰ θέλατε νὰ τὰ πληροφορηθοῦν καὶ ἄλλοι.



Παρακαλοῦμε νὰ ἐνημερώνετε τὸ Δ.Σ. γιὰ κάθε ἀλλαγὴ διευθύνσεώς σας. Ἔτσι τὸ περιοδικὸ καὶ οἱ ἀνακοινώσεις τῆς Ἀδελφότητος θὰ μποροῦν νὰ φθάσουν σὲ σᾶς.

## ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Ἡ μνημόνευση προσφιλῶν προσώπων στή στήλη αὐτή γίνεται μόνο μέ φροντίδα τῶν οἰκειῶν των, οἱ ὅποιοι ἂν τὸ ἐπιθυμοῦν, θά πρέπει νά φροντίζουν νά μάς δίνουν ἔτοιμο τὸ κείμενο ἢ τὰ ἀπαραίτητα βιογραφικά στοιχεῖα καί μιά φωτογραφία.

### ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΑΝΤΖΙΟΥ

Μέ ἀσυγχώρητον καθυστέρησιν γράφω τίς λίγες αὐτές γραμμές, διά τούς ἀδελφικούς φίλους, συνεργάτας καί συμπολίτας μου, ἀδελφούς Ἰωάννην καί Θεοφάνη Ἀθ. Κάντζιον, ἐκ Φειδακίων Εὐρυτανίας καταγομένους καί θανόντας εἰς βραχὺ μεταξύ

καί ἀνθρωπιστικές ἰδέας καί ἀρχάς των, τὰς ὁποίας ἐκκληρονόμησαν ἀπὸ τόν ἐνάσοτον καί ἐνσαρκωτὴν (μαζὺ μέ τούς ἀειμνήστους Κων. Σαΐνην καί Ἰωάννην Ἀνδριτσογιάννην) τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς πόλεως Καρπενησίου, πατέρα των Ἀθανάσιον Κάντζιον, ἀποβιώσαντα εἰς θαθὺ γῆρας πρὸ 7ετίας καί ἐνταφιασθέντα ἐπίσης εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας Ἀμερικῆς. Ἐνάρετοι καί στοργικοί σύζυγοι καί γονεῖς, ἐπικουρούμενοι εἰς τόν μόχθον τῆς ζωῆς καί τὴν ἀνατροφὴν καί μόρφωσιν τῶν οἰκογενειῶν των, ἀπὸ τὰς ἀνταξίας συζύγου των καί τὰ γαλουχηθέντα μέ τὰς ἰδίας ἀρχάς τῶν γονέων των τέκνα των,



τους διάστημα (τὴν 25)6)1980, ὁ πρῶτος, εἰς ἡλικίαν 59 ἐτῶν καί τὴν 6)5)1981 ὁ δεύτερος, εἰς ἡλικίαν 55 ἐτῶν), ἐνταφιασθέντας δὲ εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ἠπείρου, ἀπὸ τὴν ἐπάρατον ἀμφότεροι νόσον, ἀπότοκον τοῦ φθοροποιοῦ τεχνοκρατικοῦ πολιτισμοῦ καί τοῦ σημερινοῦ ἀγνώστου βίου.

Φιλοπρόοδοι καί φιλοδίκαιοι ὡς κοινωνικοὶ ἄνθρωποι, εὐθεῖς εἰς τὰς συναλλαγὰς των, ἀλλὰ καί μέ ἀκαμπτον τὴν σπονδυλικὴν των στήλην, ἦσαν ἐκεῖνοι διά τούς ὁποίους ὁ λόγος ἦτο συμβόλαιον καί πού τόσοσπονδύλιζον σήμερον.

Παρέμειναν ἀκλόνητοι εἰς τὰς ἠθικάς

καίτοι τούς ἀπέμενεν ἄρκετον ἀκόμη στάδιον ζωῆς των, δὲν ἐπρόφθασαν νά ολοκληρώσουν τόν σκοπὸν τῆς ζωῆς των καί νά ἀπολαύσουν τούς καρπούς τῶν μόχθων των.

Ἀλλὰ ὅλα εἶναι ἀνθρώπινα καί ἄς εἶναι ἐλαφρὸ τὸ χῶμα τῆς ξένης Ἠπείρου, τὴν ὁποῖαν ἐτίμησαν ὡς Ἕλληνες μετανάσται καί εἰς τὴν ὁποῖαν ἄφησαν τὰς σωρούς των.

Ἀθῆναι 25)6)1981 ΝΙΚ. Δ. ΚΕΡΑΝΗΣ

### ΤΑΚΗΣ ΦΛΕΓΚΑΣ

Στις 13 Φεβρουαρίου πέθανε στήν Ἀθήνα, ὕστερα ἀπὸ μακροχρόνια ἀσθένεια ὁ

Τάκης Φλέγκας, 48 χρόνων. Ή κηδεία του έγινε στο Καρπενήσι. Οί συμπατριώτες μας και οί πολυάριθμοί φίλοι του τόν συνόδεψαν στη τελευταία κατοικία του με άβυσταχη λύπη. Διότι ό Τάκης ήταν άγαπη-



τός σ' όλους. Όσοι τόν γνώριζαν έχτιμούσαν τόν άδαμάντινο χαρακτήρα του και τή μεγάλη δημιουργική του φλόγα πού είχε για τήν ανάπτυξη του Καρπενησιού και γενικώτερα τής Εύρυτανίας.

Φανατικός φυσιολάτρης, γερός δρειβάτης και επιδέξιος χιονοδρόμος υπήρξε ό πρώτος και ό επί σειρά έτών πρόεδρος του δρειβατικού τμήματος Καρπενησιού του Ε. Ο.Σ.

Ήταν ό δραματιστής και πρωτεργάτης του χιονοδρομικού Κέντρου του Βελουχιού πού τόσο ζωή έδωσε τούς χειμωνιάτικους μήνες στο Καρπενήσι και στα γύρω χωριά τής Ποταμιάς με τήν επίσκεψη χιονοδρόμων από όλη τήν Ελλάδα.

Σε μάς πού υπήρξαμε σύντροφοι σε μερικές από τις φυσιολατρικές και δρειβατικές έξορμήσεις του ό Τάκης θα ζή μέσα μας και θα είναι φωτεινό παράδειγμα, φλογερού πατριώτη, άκαταπόνητου αγωνιστή, σωστού και προοδευτικού ανθρώπου.

Ας είναι έλαφρύ τό χώμα τής Εύρυτανικής γής πού τόν σκεπάζει και πού τόσο άγάπησε.

ΘΑΝΑΣΗΣ Ι. ΚΕΡΑΝΗΣ

## ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΦΛΕΓΓΑΣ (1916 - 1981)

Ήταν ό μεγαλύτερος γιός του Χρ. Φλέγγα και ξενιτεύτηκε στην Άμερική πριν άπ' τόν πόλεμο.

Στή διάρκεια του πολέμου ενώ ό πατέρας του, πρόεδρος τότε του Μικρού Χωριού έπεφτε κάτω άπ' τις ριπές των Ιταλικών πολυβόλων στις Λόγγοβες 24-12-42, ό Γιάννης ως Άμερικανός πεζοναύτης πολεμούσε στα μέτωπα τής Εύρώπης και τής Άπω Άνατολής εναντίον του "Άξονα μαζί με τούς συμμάχους. Λίγο μετά τόν πόλεμο ήλθε νά δει τό ρημαγμένο σπίτι και τήν άπορφανισμένη οίκογένειά του στο χω-



Ό Ι. Φλέγγας με τήν οίκογένειά του

ριό, για νά εγκατασταθεί όριστικά στην Άμερική, όπου δημιούργησε οίκογένεια και διακρίθηκε ως έπιχειρηματίας.

Θά μείνει για πάντα άλησμόνητος σαν ό άνθρωπος πού άγαπούσε και έπασχε για τόν συνάνθρωπό του...».

«Η πόλη Λώρενς τής Ν. Καρολίνας έχασε έναν έξαιρετο πολίτη με τόν θάνατο του Γιάννη Φλέγγα.

Ό Φλέγγας ήταν ύπέροχος, όχι μόνον στα χαρίσματα και στή συμπεριφορά πράγματα πού όλοι τά έβλεπαν από κοντά, αλλά ξεχώριζε και για τις φιλάνθρωπες πράξεις του προς τούς συνανθρώπους του τις όποιες μόνο οί ευεργετούμενοι άπ' αυτόν είναι σε θέση νά γνωρίζουν. Γιατί ήταν ό άνθρωπος πού έσπευδε νά βοηθήσει πάντοτε τούς συνανθρώπους του χωρίς νά θέλει νά γίνεται τούτο γνωστό.

Σάν τέτοιος άνθρωπος διέπρεψε έδω στο Λώρενς για 22 και περισσότερα χρόνια, ό Γιάννης Φλέγγας».

Μ' αυτά τά λόγια ή τοπική άμερικανική έφημερίδα άποχαιρέτισε τόν Γιάννη Χρ. Φλέγγα πού πέθανε στις 25 Φεβρουαρίου 1981 σε ήλικία 64 έτών.

## ΣΟΦΙΑ Κ. ΦΛΩΡΟΥ (ΠΕΤΣΙΚΑ)

Στις 14-3-81 μετά από ξαφνική ασθένεια και νοσηλεία που κράτησε περίπου ένα μήνα πέθανε η Σοφία σύζ. Κων. Φλώ-



ρου (γένος Πέτσικα) σε ηλικία περίπου 60 ετών. Ήταν κόρη του γνωστού στην περιοχή της Ποταμιάς Φραγκοράφη μά πιο πολύ γνωστό για τις πρακτικές θεραπευτικές του ικανότητες Χαραλ. Πέτσικα. Ο άπαρηγόρητος σύζυγός της με τοῦτο τὸ ἐπιτάφιο ἐπίγραμμα ἐκφράζει τὸν ἀβάσταχτο πόνο του για τὸ χαμό της:

Βιαστικά ἤλθες καὶ εἶδες  
μὲ χαρὲς καὶ μὲ ἐλπίδες  
βιαστικά καὶ ὄλο τρόπο  
ἔφυγες ἀπ' ἄλλο δρόμο  
κι' ἄφησες σὲ ὄλους πόνους  
δάκρυα καημὸς καὶ κόπο  
στερνοπληρωμὴ ἀπ' ὄλους  
ἦτανε δυὸ μέτρα τόπος.

Κ. Φ.

## ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΦΟΥΣΕΚΗ (ΖΗΣΙΜΟΥ)

Στις 15 Φεβρουαρίου πτερούγισε ψηλά ἡ ψυχὴ τῆς Καίτης Φουσέκης (Ζησίμου). Πέθανε ἀπὸ τὴν καρδιά της στὴ διάρκεια ἰ-

ατρικῶν ἐξετάσεων. (Ἀθήνα - Πεύκη). Ήταν ἡ μεγαλύτερη κόρη τῆς Χρυσάνθης καὶ Σωτῆρη Ζησίμου ποὺ πέθαναν γύρω στὰ 1970.

Ἡ Καίτη εἶχε γυρίσει πρόσφατα ἀπ' τὴν Ἀμερικὴ, κοντὰ στὶς ἀγαπημένες ἀδελφές

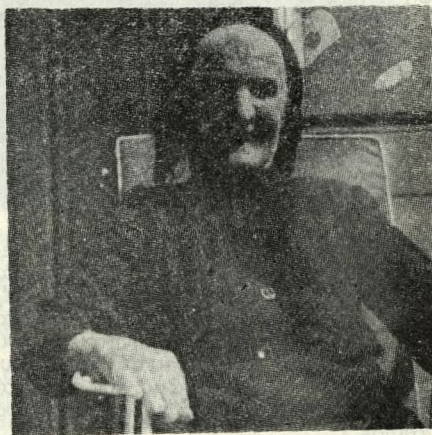


της, μὴ μπορώντας νὰ ἀντέξει ἄλλο τὸ χαμό τοῦ συζύγου της ποὺ πέθανε στὴν Οὐάσιγκτων πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια.

Οἱ ἀπαρηγόρητες ἀδελφές της καὶ οἱ συγχωριανοὶ τῆ θυμοῦνται σάν μιὰ εὐγενικὰ καὶ πρόσχαρη κοπέλλα.

## ΜΑΡΙΑ Κ. ΓΙΟΥΡΝΑ (1885-1980)

Ήταν σὸ πιεστήριο τὸ προηγούμενο τεύχος τοῦ περιοδικοῦ, ὅταν μαθεύτηκε ὁ θάνατος τῆς Μαρίας Κ. Γιουρνᾶ. Πέθανε



σὲ βαθειὰ γεράματα, ἦταν 95 χρόνων περίπου καὶ κηδεύτηκε σὸ Χωριὸ στὶς 27 Δεκεμβρίου 1980. Ἄν κι εἶχε χρόνια κατὰκοιτὴ ὄλοι τῆ θυμοῦνταν σάν μιὰ καλωσυνάτη καὶ γελαστὴ γυναίκα. Ἄφησε πίσω της πολλὰ παιδιά, ἐγγόνια καὶ δισέγγονα.




**ΜΠΑΡΛΑΣ**

ΔΙΠΛ. ΕΥΡ. Υ.Ε. 37072 - 38891

# ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΣΥΡΟΜΕΝΩΝ ΘΥΡΩΝ **ΠΕΤΡΟΣ ΜΠΑΡΛΑΣ Ε.Π.Ε.**

ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗ 24 - ΓΑΛΑΤΣΙ

 2013860 - 2912337

**Μηχανικοί, Έργολάβοι, Ξυλουργοί**

## **Ο ΠΕΤΡΟΣ ΜΠΑΡΛΑΣ**

Μετά από πολυετή πείρα επί των Ξυλουργικών εργασιών έφευρε τον τελειότερον μηχανισμόν συρομένων θυρών αντικαταστήσας ούτω άπαντας τούς έν χρήσει μηχανισμούς.

Και τούτο διότι ή ΕΞ άλουμινίου ράγα είναι κατασκευασμένη από σκληρό ντουραλουμίνιον ώστε νά δύναται ν' άντέχη σέ πολύ θαριά θυρόφυλλα και ό μηχανισμός καλύπτει τό κενόν ( χάσμα ) άνωθεν τής άνηρτημένης θύρας.

Και τό ποιό **ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ** διά τήν όργάνωσιν τής συγχρόνου κατοικίας. Τόσον ή **ΜΟΝΟΦΥΛΛΟΣ ΧΩΝΕΥΤΗ ΘΥΡΑ** όσον και ή **ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ** τοποθετείται και έξάγεται άνευ ούδεμιός έπεμβάσεως, δηλ: δέν χρειάζονται καθρέπτες μετου και γυφσανίδες.

## **ΠΡΟΣΟΧΗ:**

Ζητάτε μηχανισμούς ΜΠΑΡΛΑ και όχι ΤΥΠΟΥ ΜΠΑΡΛΑ είναι αντίγραφεις του μηχανισμού μας.

Διά νά είναι γνήσιος πρέπει νά φέρη τήν σφραγίδα Π. ΜΠΑΡΛΑΣ ΑΡ. ΕΥΡ. 37072.

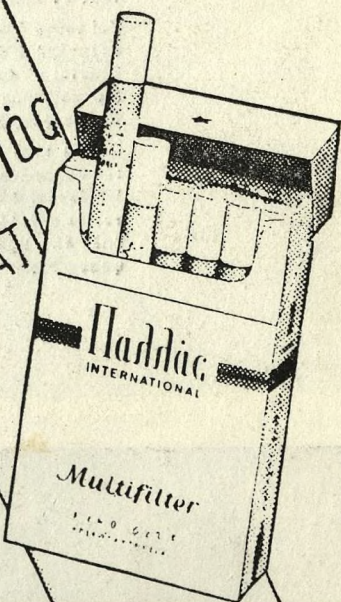
# multifilter

ὁ πῖο ἀποτελεσματικὸς  
συνδυασμὸς  
διαφορετικῶν  
φιλτρῶν στὸ

Παλλὰς  
INTERNATIONAL

- Τέλειο φιλτράρισμα
- καθαρώτερο κάπνισμα

Ἀποκλειστικότης τοῦ Ἑλβετικοῦ οἴκου  
BAUMGARTNER



11 ΔΑΚΤΥΛ11